

3. 4044
191715
1.3

ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางมด (ต้นเป่าวิทยาคาร)
สังกัดกรุงเทพมหานคร

ปริญญาพันธ์

ของ

ลักขณา โสภ

24 พ.ย. 2537

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ความหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2537

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปัญหาอันพ้องฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
จิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..........ประธาน

(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง)

..........กรรมการ

(อาจารย์ทัศนาก ท่องภักดิ์)

คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน

(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง)

..........กรรมการ

(อาจารย์ทัศนาก ท่องภักดิ์)

..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ไพศาล ชื่นประเสริฐ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปัญหาอันพ้องฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริฎา ชุตสุวรรณ)

วันที่ 4 เดือน พ.ค. พ.ศ. 37

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือจาก รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีกอง และอาจารย์ทัศนาศ ทองภักดี ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์พรพนิต วิวนิชย์การ อาจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์ไพศาล อินประเสริฐ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ช่วยในการตรวจแก้ไขเครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนบางมด (ตันเป่าวิทิษาคาร) คณาจารย์ และนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางมด (ตันเป่าวิทิษาคาร) ที่ให้ความร่วมมือและความสะดวกแก่ผู้วิจัยในการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณอัจฉรา ชีวาพัฒนานุวงศ์ ที่ให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด และขอบคุณเพื่อนๆจิตวิทยาการแนะแนว และจิตวิทยาการศึกษาทุกคนที่ได้ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดการทำวิจัยครั้งนี้

ท้ายที่สุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และพี่ ๆทุกคน ที่ได้ให้ความรักและความห่วงใย ตลอดจนกำลังใจ ช่วยเหลือสนับสนุนด้านการศึกษากับผู้วิจัยเสมอมา

ลักขณา โสภกา

ผลงานวิจัยนี้ ได้รับทุนอุดหนุนจากสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

ประจำปีงบประมาณ 2537

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	คำนำ.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2	เอกสารอ้างอิงและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้ค่าปรึกษาแบบกลุ่ม ตามทฤษฎีเผชิญความจริง.....	10
	ความหมายของการให้ค่าปรึกษาแบบกลุ่ม.....	10
	ทฤษฎีการให้ค่าปรึกษาแบบเผชิญความจริง.....	16
	ภูมิหลังของการให้ค่าปรึกษาแบบเผชิญความจริง.....	16
	ความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ และความต้องการพื้นฐานของมนุษย์.....	17
	จุดประสงค์ของการให้ค่าปรึกษาแบบเผชิญความจริง.....	20
	ลักษณะบทบาทและหน้าที่ของผู้ให้ค่าปรึกษาแบบเผชิญความจริง.....	23
	กลวิธีและเทคนิคในการให้ค่าปรึกษาแบบเผชิญความจริง.....	25

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง.....	35
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	35
งานวิจัยในประเทศ.....	36
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ.....	37
ความหมายของความรับผิดชอบ.....	37
ความสำคัญของความรับผิดชอบ.....	39
ลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบ.....	40
การฝึกความรับผิดชอบ.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ.....	41
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	41
งานวิจัยในประเทศ.....	43
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	46
ประชากร.....	46
กลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	47
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ.....	47
การดำเนินการทดลอง.....	50
วิธีดำเนินการทดลอง.....	52
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า.....	54
	ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล.....	54
	ผลการศึกษาค้นคว้า.....	56
5	บทคัดย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	59
	ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า.....	59
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	59
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	60
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	60
	วิธีดำเนินการทดลอง.....	60
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	61
	อภิปรายผล.....	62
	ข้อเสนอแนะ.....	65
	บรรณานุกรม.....	66
	ภาคผนวก.....	73
	ภาคผนวก ก.....	74
	ภาคผนวก ข.....	86

บทที่

หน้า

ภาคผนวก ค.....	140
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	145

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงแบบแผนการทดลองแบบ Randomized Contron Group Pretest-Posttes Design.....	51
2 เปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลัง การทดลอง.....	56
3 เปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลัง การทดลอง.....	57
4 เปรียบเทียบความแตกต่างของความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง.....	58
5 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียน.....	141
6 แสดงคะแนนความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลัง การทดลอง.....	142
7 แสดงคะแนนความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลัง การทดลอง.....	143
8 แสดงความแตกต่างของคะแนนความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง.....	144

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

สภาพสังคมไทยในปัจจุบัน กำลังประสบกับปัญหาทางด้านจริยธรรม กล่าวคือพลเมืองของชาติ ชาดจริยธรรมประจำใจ ชาดความเป็นพลเมืองดี ไม่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ดังที่ สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2514 : 77) กล่าวว่า ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยปัจจุบัน เช่น ความประพฤติกผิดของนักเรียนหรือเยาวชน ข้าราชการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ และความสับสนวุ่นวายต่าง ๆ ในสังคม มีสาเหตุมาจากบุคคลเหล่านี้ขาดคุณสมบัติพื้นฐาน 5 ประการ คือ ความรู้ที่รับผิดชอบ ความสม่ำเสมอ ความพยายามพึ่งตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง และความซื่อสัตย์เที่ยงตรง

จะเห็นได้ว่าการขาดความรับผิดชอบเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่ง ถ้าบุคคลมีความสำนึกในความรับผิดชอบเป็นคติประจำใจแล้ว จะทำให้บุคคลนั้นมีคุณลักษณะที่เชื่อถือได้ (พรชัย รอดสมจิตร. 2527 : 1) เพราะความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะหนึ่งของบุคคลที่แสดงถึงความเป็นผู้มีวุฒิภาวะทางด้านอุปนิสัย และเป็นส่วนประกอบที่สำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิตในสังคม ซึ่งบุคคลแต่ละคนมีบทบาทที่จะต้องกระทำมากมายในสังคม เช่น บทบาทพลเมืองที่ดี บทบาทของลูก บทบาทของพ่อแม่ บทบาทของครู บทบาทของนักเรียน เป็นต้น (ละม้าย ศรีศักดิ์ และ จรรยา สุวรรณทัต. 2520 : 112) คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบนี้ไม่ได้เป็นสิ่งที่คิดตัวมาแต่กำเนิด และไม่ได้เกิดขึ้นเองโดยอัตโนมัติ ความรับผิดชอบต้องมีการปลูกฝังให้แก่เด็กอย่างช้า ๆ ใช้เวลาในการพัฒนาการ จะต้องมีการฝึกหัดจนเป็นนิสัยทุกวัน ให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก ความรับผิดชอบบังคับให้เกิดขึ้นไม่ได้ มันเกิดจากภายในตัวเด็กเอง จากภาวที่ได้รับการพุ่มพักให้งอกงามขึ้น

โดยพ่อแม่ที่บ้านและจากสังคมทั่วไป (กิโนจิ. 2526 : 62)

ปัจจุบันรัฐบาลได้เห็นถึงความสำคัญในการปลูกฝังความรับผิดชอบต่อให้แก่เด็กและเยาวชน โดยได้จัดลำดับความสำคัญของความรับผิดชอบต่อไว้เป็นอันดับ 1 ร่วมกับการพึ่งตนเองและความซื่อสัตย์สุจริต ในการประกาศคำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2525 ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2525:3) และถูกจัดเป็นอันดับหนึ่งในคุณลักษณะของจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อที่ควรปลูกฝังในสังคมไทย 11 ประการ จากการศึกษาของกรมการฝึกหัดครู (กรมการฝึกหัดครู. 2522:5)

ความรับผิดชอบต่อด้านการเรียนเป็นคุณลักษณะหนึ่งที่มีความสำคัญและควรปลูกฝังให้กับนักเรียน โดยเริ่มจากเด็กในวัยประถมศึกษา ดังที่ สโปค (Spock. 1946 : 318-320) กล่าวว่า เด็กจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากหลังอายุ 6 ขวบ เด็กเริ่มเป็นอิสระจากพ่อแม่มากขึ้น เขาจะเริ่มพัฒนาความรับผิดชอบต่ออย่างมากเกี่ยวกับเรื่องราวที่เขาคิดว่าสำคัญเขาเริ่มทำงานต่าง ๆ ด้วยตนเอง นอกจากนั้นความรับผิดชอบต่อยังได้กำหนดไว้ในหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 โดยได้กำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนวิชาจริยศึกษา กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยไว้ว่า "เพื่อให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และการกระทำของตนเองสามารถปฏิบัติได้จนเป็นนิสัย" (กระทรวงศึกษาธิการ. 2521 : 264-334) ถ้าผู้เรียนมีพฤติกรรมที่แสดงถึงความไม่รับผิดชอบต่อด้านการเรียน ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียต่อการเรียน ทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และจะเห็นได้ว่าถ้าผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อด้านการเรียนต่ำก็จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำไปด้วย ดังที่ สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2514:76) กล่าวว่า การกระทำทุกอย่างจะดีหรือเลวขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบต่อของบุคคล บุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อสูงย่อมเอาใจใส่ต่อหน้าที่ของตน ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตนเองและเกี่ยวข้องกับผู้อื่น ส่วนบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อต่ำ ย่อมไม่สนใจในหน้าที่ของตน ปล่อยปละละเลย เป็นผลให้ตนเองและสังคมเสียหาย

X ดังนั้นครูจึงมีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการปลูกฝังความรับผิดชอบต่อด้านการเรียนให้เกิดขึ้นกับเด็ก ซึ่งวิธีการที่ใช้ นั้น มีใช้ด้วยการว่ากล่าวตักเตือนและอบรมเท่านั้น แต่ควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาส

สำรวจตนเองยอมรับและเข้าใจตนเอง มองตนเองในแง่ความเป็นจริงได้ถูกต้อง เพื่อช่วยให้ผู้เรียน ได้มองเห็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงตนเองและพัฒนาตนเองไปในทางที่ดีขึ้นตามศักยภาพที่เขา มีอยู่ในการพัฒนาจริยธรรมด้านความรับผิดชอบด้านการเรียน สามารถทำได้หลายวิธี เช่น การให้ คำปรึกษา การให้เทคนิคแม่แบบ การแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น

ในที่นี้ผู้วิจัยคิดว่า การให้ความช่วยเหลือนั้น การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม (Group Counseling) ตามทฤษฎีเพชฌัญญุความจริง น่าจะเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยให้บุคคลที่ขาดความรับผิดชอบต่อ ด้านการเรียนได้รับการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นดังที่ ดรีเคอร์ส (Driekust, 1975 : 383-375) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้รับประสบการณ์จากกลุ่ม และกลุ่มได้ ร่วมมือช่วยเหลือ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายใน รู้จักความสามารถของตนเอง บรรยากาศของ กลุ่มสมาชิกจะรู้สึกปลอดภัย มีความนับถือตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับโรเจอร์ส (Dorothy Roger, 1962 : 341-342) ที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการเข้ากลุ่มเพื่อปรึกษาหาหรือว่า ความสัมพันธ์ในกลุ่ม จะช่วยให้เด็กได้มีโอกาสรู้จักกับเพื่อนใหม่และมีโอกาสรู้จักตนเอง ตามความเป็นจริงมากขึ้น เมื่อได้มองตนเองด้วยสายตาของผู้อื่น ปฏิกริยาตอบสนองของผู้อื่นจะบอกให้เด็กทราบว่า เขาคู่ ในขอบเขตการยอมรับของผู้อื่นหรือไม่ เมื่อเด็กได้รับคำยกย่องหรือติชม เขาก็จะเกิดพัฒนาความ รับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น และทัศนคติเกี่ยวกับตนเองขึ้นมาอย่างไม่รู้ตัว และจากผลการวิจัยของ โรเจอร์ส (Roger, 1902 : 30-31) โดยการออกแบบสอบถามให้สมาชิกที่เคยได้รับการ ให้คำปรึกษาแบบกลุ่มพบว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มให้ผลไปในทางสร้างสรรค์ และก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่น่าพอใจนอกจากนั้น คมเพชร ฉัตรสุกกุล (2522 : 18) ยังให้ ข้อคิดเห็นอีกว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม มีประโยชน์มากเพราะ สมาชิกแต่ละคนจะได้รับการ สนับสนุนจากเพื่อนในกลุ่มจะมีการแปลความหมายของพฤติกรรมและทัศนคติของบุคคลในกลุ่มอย่าง ตรงไปตรงมา เมื่อสมาชิกในกลุ่มคนอื่นกำลังอภิปรายปัญหาของตนเอง เขาก็จะได้รับประสบการณ์ มากมาย บางครั้งกลุ่มจะสรุปออกมาว่าควรจะทำปัญหาอย่างไร ซึ่งวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

เป็นที่นิยมใช้กันมากในสถาบันการศึกษา ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา (ทองเวียน อมรวิบูล. 2521 : 40) ซึ่งกล่าวว่า วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนี้เป็นที่นิยมใช้กันมากในสถาบันการศึกษา ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มโดยนำหลักการและวิธีการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง (Reality Therapy) ซึ่งพัฒนาโดย วิลเลียม กลาสเซอร์ (William Glasser) มาใช้ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน เนื่องจากการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงนี้เป็นกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนโดยเน้นให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบด้านการเรียนของตนเอง ตลอดจนช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิถีทางที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองด้วยการนิจจารณาหาโครงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งสามารถปฏิบัติได้จริงโดยใช้กระบวนการที่ชัดเจนมีระบบ ซึ่งเหมาะสำหรับการปลูกฝังความรับผิดชอบ และการเคารพสิทธิของผู้อื่น เพื่อที่จะทำให้เด็กโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรับผิดชอบ เป็นบุคคลที่พึงปรารถนาของสังคม อันจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป *

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนและการสำรวจปัญหาเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางมด (ตันเป่าวิฑูศาจารย์) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 พบว่านักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนต่ำ วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 75 ซึ่งแสดงออกในลักษณะดังนี้คือ การทำเรียนไม่ทันเวลา นำงานกลับมาแก้ไขชองกับการเรียน ในขณะที่ชั้นมัททำ ไม่ส่งงานที่ครูมอบหมายให้ ไม่นำอุปกรณ์การเรียนมาตามที่ครูมอบหมายให้ ซึ่งทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางมด (ตันเป่าวิฑูศาจารย์) สังกัดกรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง
2. เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงและนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้นหลังการได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง
2. นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้านี้ได้เป็นแนวทางแก่ครูแนะแนว และผู้ให้คำปรึกษาในการนำเทคนิคการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงไปใช้ในการพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 6

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนบางมด (ตันเป่าวิจิตรคาร) เขตราชบุรีบูรณะ สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีความ
 รับผิดชอบด้านการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 จำนวน 30 คน

4.1) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนบางมด (ตันเป่าวิจิตรคาร) เขตราชบุรีบูรณะ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536
 ที่มีความรับผิดชอบด้านการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการ
 สุ่มอย่างง่ายจากประชากร และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ วิชาพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน ซึ่งจำแนกออกเป็น

2 วิชา คือ

3.1.1 การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง

3.1.2 การสอนแบบปกติ

3.2 ตัวแปรตาม คือ ความรับผิดชอบด้านการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง หมายถึง กระบวนการ
 ช่วยเหลือบุคคลเป็นกลุ่มซึ่งก่อให้เกิดสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาโดยมี
 วัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้ตระหนักถึงตนเองเกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียน
 ของตนตามความเป็นจริง และช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้เรียนรู้แนวทาง ในการที่จะพัฒนาความ
 รับผิดชอบด้านการเรียนของตนเองได้อย่างเหมาะสมตรงกับความเป็นจริง โดยผู้ให้คำปรึกษา
 ใช้หลักการและทฤษฎีของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง เทคนิคที่ใช้ในการให้คำปรึกษา
 ได้แก่ การฟัง การตั้งคำถาม การสะท้อนความรู้สึก การตีความ และการให้กำลังใจ

ซึ่งกระบวนการให้คำปรึกษามี 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นสร้างสัมพันธภาพ เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาสร้างบรรยากาศในการให้คำปรึกษา เพื่อให้ผู้ให้คำปรึกษาเกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ ไว้วางใจ ปลอดภัย และเป็นกันเองกับสมาชิกในกลุ่ม และผู้ให้คำปรึกษา ตลอดจนเกิดความมั่นใจในการที่จะพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน โดยวิธีการตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นสำรวจพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของผู้รับคำปรึกษา เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษากระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาได้สำรวจความรับผิดชอบด้านการเรียนของตนเอง

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นประเมินพฤติกรรมของตนเอง เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษาได้ประเมินพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียนตามความเป็นจริงว่าเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นวางแผน เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษา่วมกันกับสมาชิกในกลุ่มได้วางแผนการปฏิบัติในการพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นสร้างสัญญาหรือข้อผูกพัน เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษาคงใจที่จะปฏิบัติตามแผนการที่ตนเองเป็นผู้กำหนด เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนโดยให้ผู้รับคำปรึกษาเขียนข้อตกลงในรูปของสัญญา

ขั้นตอนที่ 6 ขั้นติดตามผล เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษารายงานผลการปฏิบัติและให้สมาชิกในกลุ่มและผู้ให้คำปรึกษาติดตามผลการปฏิบัติตนตามแผนการปฏิบัติในการพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนของผู้รับคำปรึกษา

วิธีนี้ใช้กับกลุ่มทดลอง

2. การสอนแบบปกติ หมายถึง วิธีที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียน โดยมีขั้นตอนในการสอนแบบปกติ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อนำเข้าสู่เรื่องที่จะเรียนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ครูบรรยายเรื่องความรับผิดชอบด้านการเรียนพร้อมสื่อการสอน
เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป ครูให้นักเรียนสรุป เรื่องที่เรียนรู้ และครูสรุปเพิ่มเติม
วิธีการนี้ใช้ในกลุ่มควบคุม

3. ความรับผิดชอบด้านการเรียน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนในการเรียน
วิชาการงานพื้นฐานอาชีพ โดยการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองด้านการเรียนและการทำงานที่ได้
รับมอบหมาย โดยพยายามทำหน้าที่ต่างๆอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุจุดหมาย ใ้ได้แก่

3.1 ความเอาใจใส่ต่อการเรียนและงานที่ท่า ใ้ได้แก่ การตั้งใจฟังขณะที่ครูสอน
และการตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย การไม่นำสิ่งอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนหรือการทำงาน
ขึ้นมาเล่นขณะที่ครูสอนและมอบหมายงานให้ท่า การนำอุปกรณ์การเรียนมาให้ครบ การไม่ละเลย
หรือหลีกเลี่ยงงานที่ได้รับมอบหมาย การทบทวนบทเรียนและศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

3.2 ความเพียรพยายาม ใ้ได้แก่ ความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและงานที่ท่า
การพยายามติดตามผลงานของคนที่ได้ท่าไปแล้วเพื่อนักไปปรับปรุงงานที่ท่าบกพร่องให้ดีขึ้น

3.3 การตรงต่อเวลา ใ้ได้แก่ การเข้าเรียนให้ทันเวลาและการทำงานที่ได้รับ
มอบหมายให้เสร็จและส่งตามเวลาที่กำหนด

3.4 ความละเอียดรอบคอบ ใ้ได้แก่ การรู้จักคิดใคร่ครวญในงานที่จะท่า เพื่อให้
ถูกต้องและสมบูรณ์ การตรวจทานความเรียบร้อยเมื่อทำงานเสร็จก่อนส่งครู

บทที่ 2

เอกสารอ้างอิงและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง
 - 1.1 เอกสารเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม (Group Counseling)
 - 1.1.1 ความพยายามของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
 - 1.1.2 จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
 - 1.1.3 การจัดกลุ่มเพื่อรับคำปรึกษา
 - 1.1.4 ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
 - 1.1.5 ประโยชน์และคุณค่าของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
 - 1.2 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
 - 1.2.1 ภูมิหลังของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
 - 1.2.2 ความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์และความต้องการพื้นฐานของมนุษย์
 - 1.2.3 จุดประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
 - 1.2.4 ลักษณะบทบาทและหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
 - 1.2.5 กลวิธีและเทคนิคในการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
 - 1.2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ
 - 2.1 ความหมายของความรับผิดชอบ
 - 2.2 ความสำคัญของความรับผิดชอบ
 - 2.3 ลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบ
 - 2.4 การฝึกฝนความรับผิดชอบ
 - 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ

1. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเชิงจิตความจริง

1.1 เอกสารเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม (Group Counseling)

1.1.1 ความหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

โวลเซน (Ohlsen. 1970 : 31) ได้ให้ความหมาย การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไว้ว่า หมายถึง การให้ความช่วยเหลือบุคคลที่ปกติให้ยอมรับปัญหา และพยายามแก้ไขปัญหานั้นของตน ตลอดจนช่วยให้ผู้มีปัญหา ได้เรียนรู้ที่จะนำเอาความคิดจากกลุ่มมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ม่วงพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 180) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม เป็นกระบวนการของกลุ่มบุคคลที่มีปัญหา หรือมีความต้องการคล้าย ๆ กัน มาปรึกษากันหรือร่วมกัน โดยมีผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ทางการให้คำปรึกษาร่วมให้ความช่วยเหลือ หรือร่วมให้คำปรึกษา อากา จันทรสกุล (2533 : 247 - 248) กล่าวว่าไว้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มคือ การให้บริการปรึกษากับบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปในเวลาเดียวกัน ซึ่งในกลุ่มจะมีสมาชิกประมาณ 6 - 12 คน ผู้รับคำปรึกษานอกจากจะมีปฏิสัมพันธ์เชิงจิตวิทยา กับผู้ให้คำปรึกษาแล้วจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกในกลุ่มด้วย ฉะนั้นสมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจึงเป็นทั้งผู้รับความช่วยเหลือและเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือในแง่ต่าง ๆ กันไป โดยเน้นให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยน เปิดเผยถึงความรู้สึกต่อประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และให้สมาชิกได้พัฒนาตนเองเต็มขีดความสามารถ วัชร ทรนชัย (2525 : 329) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นกระบวนการที่บุคคล ซึ่งมีความต้องการตรงกันที่จะปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหาของตนเอง มาปรึกษากันหรือซึ่งกันและกันเป็นกลุ่ม โดยมีผู้ให้คำปรึกษาร่วมอยู่ด้วย สมาชิกได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ได้สำรวจตนเอง ฝึกการยอมรับตนเอง กล้าที่จะเผชิญกับปัญหา ได้ให้ความคิดในการปรับปรุงหรือแก้ปัญหานั้นของตนเอง พร้อมทั้งรับฟังความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น และได้ตระหนักว่าผู้อื่นก็มีปัญหา เช่นเดียวกับตน

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษา ซึ่งมีสมาชิกประมาณ 6-12 คน ที่มีความต้องการคล้าย ๆ กัน ที่ต้องการจะปรับปรุงตนเองในด้านใดด้านหนึ่ง เข้าร่วมกลุ่มกันเพื่อปรึกษาหารือและแก้ปัญหาด้วยกัน โดยมีผู้ให้คำปรึกษาซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาร่วมอยู่ด้วย โดยผู้ให้คำปรึกษาสร้างสัมพันธ์ภาพกับสมาชิกในกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา การแสดงความคิดเห็น การให้ความช่วยเหลือระหว่างสมาชิกในกลุ่ม มีความเห็นอกเห็นใจกัน สมาชิกในกลุ่มมีโอกาสร่วมตรวจสอบและประเมินตนเอง สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

1.1.2 จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

คอเรย์ (Corey, 1981 : 8) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ดังนี้

1. เพื่อเรียนรู้การไว้ใจตนเองและผู้อื่น
2. เพื่อรู้จักตนเองและค้นหาเอกลักษณ์แห่งตน
3. เพื่อรู้ว่าคนอื่นก็มีความต้องการและมีปัญหาคล้ายคลึงกับตน
4. เพื่อรู้จักตนเอง สอมรับ และมั่นใจในตนเองอันจะนำไปสู่การมีทัศนคติใหม่ต่อตนเอง
5. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหา และมองหาวิธีลดความขัดแย้งในตนเอง
6. เพื่อเพิ่มความสามารถในการนำตนเอง การพึ่งตนเอง และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมที่อยู่
7. เพื่อกำหนดแผนสำหรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ต้องการ และรับผิดชอบที่จะปฏิบัติตามแผนที่วางไว้
8. เพื่อเพิ่มความไวในการรับรู้ความรู้สึก และความต้องการของผู้อื่น

9. เพื่อเรียนรู้วิธีการโต้แย้ง หรือเผชิญกับผู้อื่นอย่างตรงไปตรงมา ด้วยท่าทีที่เลือกอาหาร ห่วงใย และจริงจัง
10. เพื่อรับรู้การตัดสินใจเลือกของตนเอง และการรู้จักเลือกอย่างฉลาด
11. เพื่อเรียนรู้การดำเนินชีวิตที่เป็นไปตามความมุ่งหวังของตนเอง ไม่ขึ้นอยู่กับความคาดหวังของผู้อื่น
12. เพื่อช่วยให้ค่านิยมที่ตนเองมีอยู่ชัดเจนขึ้น เรียนรู้ที่จะปรับพฤติกรรมของตนเองไปตามครรลองของค่านิยมนั้น

วิธี ภาวะค่า (2523 : 52) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม มุ่งเน้นที่จะช่วยบุคคลในเรื่องต่อไปนี้

1. ให้สำรวจและประเมินตนเอง เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองให้มากที่สุด
 2. ให้สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง และนำตนเองได้ สามารถรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคมได้
 3. ให้สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
- จากจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม มีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยให้บุคคลรู้จักและเข้าใจตนเอง ออมรับตนเอง กล้าเปิดเผยความรู้สึกของตนเอง และพร้อมที่จะแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาตนเองไปในทางที่ดีขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ *

1.1.3 การจัดกลุ่มเพื่อรับคำปรึกษา

คมเพชร ฉัตรสุกุล (2521 : 94) และ วิธี ทรัพย์มี (2533 : 272 - 275) กล่าวถึง แนวทางในการจัดกลุ่มเพื่อรับคำปรึกษา ดังนี้

1. การเลือกสมาชิกเข้ากลุ่ม ผู้ให้คำปรึกษาควรเลือกสมาชิกเข้ากลุ่มให้เหมาะสม โดยเลือกสมาชิกที่มีปัญหาคล้ายคลึงกัน เคมีใจที่จะเข้ากลุ่ม และต้องการรับคำปรึกษาอย่างแท้จริงเพื่อร่วมมือในการแก้ไขปัญหา นอกจากนี้สมาชิกในกลุ่มควรมีลักษณะแตกต่างกันบ้าง

เช่น มีทั้งคนที่พูดเก่ง พูดไม่เก่ง คนใจร้อน คนสุขุม คนฐานะดี คนยากจนคนละกันไป แต่ต้องให้มีความสมดุลระหว่างสมาชิกแต่ละประเภท เพื่อช่วยกันแก้ปัญหาได้หลายลักษณะ

2. ขนาดของกลุ่ม จำนวนสมาชิกที่เหมาะสม ควรมีจำนวนประมาณ 6 - 12 คน

3. การสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลก่อนเข้ากลุ่ม ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องถามความสมัครใจของผู้รับคำปรึกษา และอธิบายเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ ทั้งของผู้รับคำปรึกษา และผู้ให้คำปรึกษา พร้อมทั้งบอกประโยชน์ที่ผู้รับคำปรึกษาจะได้รับจากการเข้ากลุ่ม เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และความร่วมมือที่ดี

4. ช่วงเวลาและความถี่ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ขึ้นอยู่กับอายุของผู้รับคำปรึกษา และความจำกัดของสถานที่ ถ้าจัดในโรงเรียนควรจะเป็นช่วงเวลาที่ว่างภาคเรียนสำหรับจำนวน เวลาที่ใช้แต่ละครั้ง จะขึ้นอยู่กับความถี่ของการให้คำปรึกษา ถ้าหากใช้เวลา 90 นาที ถึง 2 ชั่วโมง ควรจะพบกัน 1 ครั้งต่อสัปดาห์ แต่ถ้าใช้เวลา 1 ชั่วโมง ก็ควรจะพบกัน 2 ครั้งต่อสัปดาห์

นอกจากนี้ แกทดา (วีซี ทรัพย์มี. 2533 : 273 ; อ้างอิงมาจาก Gazda. 1965) ได้ให้ความเห็นว่า ควรจะมีการบอกเหตุในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพราะปัญหาของผู้หญิงและชายต่างกัน สมาชิกอาจเกิดความอึดอัดหรือกระดากอาย ที่จะพูดถึงหรือระบายความรู้สึกบางประการต่อหน้าเพศตรงข้าม ซึ่งถ้าเป็นสมาชิกเพศเดียวกันจะเข้าใจกันได้ดีกว่า

1.1.4 พลังในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

* * ในการดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องรู้และเข้าใจที่จะนำพลังต่าง ๆ มาใช้ (คมเพชร ฉัตรสุกกุล. 2521 : 97) ได้แก่

1. **ข้อผูกพัน (Commitment)** สมาชิกจะต้องยอมรับว่าต้องการที่จะรับคำปรึกษา เปิดเผยปัญหาของตนเอง ยอมรับที่จะแก้ไขและเปลี่ยนพฤติกรรม เมื่อรับคำปรึกษาจากกลุ่มไปแล้ว

2. ความรับผิดชอบ (Responsibility) สมาชิกจะต้องรับผิดชอบต่อตนเองในการแก้ปัญหา
3. การยอมรับ (Acceptance) เมื่อสมาชิกได้รับการยอมรับจะเป็นผลให้แต่ละบุคคลเกิดความเคารพนับถือตนเอง และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเขาด้วย
4. ความดึงดูดใจ (Attractiveness) จะทำให้การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีอิทธิพลต่อสมาชิกเพิ่มขึ้น
5. ความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Belonging) เมื่อสมาชิกมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกลุ่มจะเป็นผลดีต่อการช่วยเหลือกลุ่ม
6. ความปลอดภัย (Security) เมื่อสมาชิกมีความรู้สึกปลอดภัยขณะที่อยู่ในกลุ่ม เขาก็จะมีความเป็นตัวของตัวเอง มีการอภิปรายปัญหาของตนเอง มีการยอมรับความคิดของสมาชิกอื่นที่แสดงต่อตัวเอง และสามารถแสดงความรู้สึกของตนต่อสมาชิกอื่น
7. ความเครียด (Tension) การที่สมาชิกในกลุ่มมีความเครียด และความไม่พึงพอใจอยู่ในระดับที่พอเหมาะ จะเป็นแรงจูงใจที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม แต่ถ้ามีความเครียดมากเกินไป จะทำให้บุคคลไม่ได้ใช้ความสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ได้
8. ปทัสถานของกลุ่ม (Group Norm) เมื่อสมาชิกเข้าใจและยอมรับเงื่อนไขที่จำเป็นในการเข้ารับคำปรึกษา เขาจะไม่ละเลยต่อปทัสถานของกลุ่ม เพราะสมาชิกต้องการได้รับความช่วยเหลือ และเขาไม่ต้องการให้ผู้อื่นมองข้ามเขาไปในแง่ของบุคคลที่แตกต่างจากสมาชิกอื่น ๆ ในกลุ่ม * *

1.1.5 ประโยชน์และคุณค่าของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

* แกซดา (Gazda, 1967 : 306 - 307) ได้กล่าวถึงประโยชน์ คุณค่าและเอกลักษณ์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ดังนี้

1. สมาชิกในกลุ่มได้พบว่าคนอื่น ๆ ก็มีปัญหาเช่นเดียวกับเขาเหมือนกัน
2. การยอมรับ การสนับสนุนจากสมาชิกภายในกลุ่ม จะกระตุ้นให้สมาชิก

ในกลุ่มยอมรับที่จะเผชิญกับปัญหาของเขา

3. กลุ่มเป็นตัวแทนของสังคม เป็นที่ซึ่งสมาชิกทุกคนมีโอกาสที่จะแสดงและทดลองพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
4. สมาชิกแสดงพฤติกรรมและความรู้สึกของตน ตลอดจนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนได้จากการที่ตระหนักถึงความปลอดภัย ความไว้วางใจสมาชิกอื่นภายในกลุ่ม
5. สมาชิกเรียนรู้ที่จะมีการให้และรับความช่วยเหลือ ตามบทบาทของตนภายในกลุ่ม
6. สมาชิกมีโอกาสที่จะเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาของสมาชิกคนอื่นด้วยการสังเกต
7. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมักจะทำให้สมาชิกในกลุ่มต้องการที่จะได้รับการช่วยเหลือเป็นรายบุคคล
8. บรรยากาศแห่งความเป็นกันเองของกลุ่ม ทำให้สมาชิกเป็นครอบครัวเดียวกัน ทำให้นำไปสู่การเปิดเผยปัญหาทางครอบครัว
9. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มได้ผลมากสำหรับวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่แสวงหาเอกลักษณ์ของตนเองและต้องการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน
10. การที่ผู้ให้คำปรึกษาได้พบปะกับสมาชิกหลายคนในเวลาเดียวกัน ช่วยประหยัดเวลาและเปิดโอกาสแก่ผู้ให้คำปรึกษาได้ใช้เวลาสำหรับบุคคลอื่น ได้ทั่วถึงยิ่งขึ้นจากประโยชน์และคุณค่าของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มใช้ได้ผลตั้งแต่ระดับประถมศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นวัยที่เหมาะสมแก่การปลูกฝังบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ ให้แก่เด็ก ซึ่งจะส่งผลแก่เด็กระยะวัยรุ่นและผู้ใหญ่ต่อไปในอนาคต ซึ่งการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนี้ผู้ให้คำปรึกษาสามารถให้คำปรึกษาได้หลายคนในเวลาเดียวกัน เป็นการประหยัดเวลาของผู้ให้คำปรึกษา บรรยากาศของกลุ่มจะทำให้สมาชิกรู้สึกปลอดภัย ไว้วางใจ เปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละคนได้มีโอกาสสำรวจและประเมินตนเอง มีการพัฒนาความรู้สึกนึกคิด และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นและสมาชิกในกลุ่มได้มีโอกาสเรียนรู้บทบาท มองการเป็นผู้ให้และผู้รับความช่วยเหลือภายในกลุ่ม *

1.2 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

1.2.1 ภูมิหลังของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

วิลเลียม กลาสเซอร์ (William Glasser) จิตแพทย์ชาวอเมริกันเป็นผู้ริเริ่มวิธีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง (Reality Therapy) การให้คำปรึกษาแบบนี้เป็นการผสมผสานระหว่างการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม (Existential Approach) และการให้คำปรึกษาแบบเหตุผล - อารมณ์ (Rational - Emotional Therapy) การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงนี้เป็นการให้คำปรึกษาที่เน้นที่พฤติกรรมปัจจุบันของผู้รับคำปรึกษา เพื่อที่จะพัฒนาพฤติกรรมที่เป็นอยู่ให้เป็นพฤติกรรมใหม่ที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้รับคำปรึกษา ภายใต้อารมณ์ของความอบอุ่นและการยอมรับ และในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น ผู้รับคำปรึกษาจะเป็นผู้วางแผน หรือวางโครงการภายหลังจากที่ได้ประเมินพฤติกรรมของตนเองแล้วอย่างมีระบบและมีเหตุผล

วัชรี ทรัพย์มี (2533 : 179 - 180) ได้กล่าวถึง ความเป็นมาของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงว่า เกิดจากการที่กลาสเซอร์พิจารณาว่า ประสิทธิภาพของวิธีการแบบดั้งเดิมที่นิยมใช้รักษาคณโฑกันั้นยังไม่มีประสิทธิภาพพอจึงเริ่มคิดหาทางพัฒนาวิธีการบำบัดรักษาแบบใหม่ขึ้น และในปี ค.ศ. 1957 เขาได้พัฒนาวิธีการช่วยเหลือสุวาชญการด้วยวิธีการของเขาเอง โดยเน้นการฝึกให้เด็กมีความรับผิดชอบ ให้เด็กวางโครงการที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง และสัญญาว่าจะดำเนินการตามโครงการนั้น เขาจะไม่ยอมรับข้อแก้ตัวใด ๆ ทั้งสิ้นของเด็กถ้าเด็กไม่ปฏิบัติตามสัญญาแต่่นสาขามหลักเด็กของการลงโทษเด็ก ผลปรากฏว่าวิธีการนี้ได้ผลดี

การให้คำปรึกษาแบบนี้ไม่จำเป็นต้องดำเนินการในห้องแนะแนว แต่ผู้ให้คำปรึกษาอาจจะออกไปเล่นกับเด็กเป็นตัวแบบของการเป็นคนที่มีความรับผิดชอบมาให้เด็กเห็นวิธีการของกลาสเซอร์เป็นวิธีการที่สามารถป้องกันปัญหาพฤติกรรมของเด็กได้เป็นอย่างดี และยังส่งเสริมให้เด็กมีความรับผิดชอบและฝึกทักษะในการคิดหาเหตุผล

1.2.2 ความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์และความต้องการพื้นฐานของมนุษย์

สคฤทิส มุขหลวงศา (2533 : 11 - 12) กล่าวถึง มโนทัศน์พื้นฐาน (Basic Concept) เกี่ยวกับธรรมชาติและความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ดังนี้

กลาสเซอร์และซุนิน (Glasser and Zunin. 1965 : 295-298) ได้กล่าวว่า มนุษย์แต่ละคนมีพลังแห่งการพัฒนาและงอกงาม โดยพื้นฐานแล้วบุคคลต้องการที่จะมีเอกลักษณ์แห่งความสำเร็จต้องการแสดงพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบและมีความสัมพันธ์ที่มีความหมายกับบุคคลอื่น ๆ กลาสเซอร์ ได้อธิบายว่าแรงจูงใจที่ทำให้บุคคลกระทำสิ่งต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ถูกผลักดันมาจากภายในของบุคคลนั่นเอง ซึ่งจากประสบการณ์ของตัวเองและจากการอภิปรายร่วมกับบุคคลอื่น ๆ เขาพบว่าพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลถูกผลักดันด้วยความต้องการพื้นฐาน 5 ประการ ได้แก่ ความต้องการการอยู่รอดตามธรรมชาติ ความต้องการความรักและความสัมพันธ์กับผู้อื่น ความต้องการอำนาจ ความต้องการเป็นอิสระ และความต้องการความสนุกสนาน การที่บุคคลจะตอบสนองความต้องการเหล่านี้ได้ก็โดยการเข้าไปเกี่ยวข้องกับคนอื่น ๆ ในสังคมถึงแม้ว่ามนุษย์จะมีความต้องการพื้นฐานเหมือนกัน แต่มนุษย์ก็มีโลกส่วนตัวของเขาที่มีการพัฒนารูปแบบของการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของตนเองที่แตกต่างกัน ดังนั้นสิ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลหนึ่งได้ อาจจะไม่สามารถตอบสนองความต้องการของอีกคนหนึ่งได้ เช่นเดียวกัน ความแตกต่างในการตอบสนองความต้องการพื้นฐานซึ่งประเมินได้จากความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับแต่ละคนมีต่อคนอื่น เป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลแต่ละคนพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง กำหนดเอกลักษณ์ของตนเอง (Identity) ซึ่งกลาสเซอร์ได้อธิบายถึงเอกลักษณ์ของบุคคล โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. เอกลักษณ์แห่งความสำเร็จ (Success Identity) เป็นลักษณะที่บุคคลกำหนดหรือมองเห็นว่าตนเองมีความสามารถที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง มองตนเองมีคุณค่าและมีความสำคัญต่อตนเองและบุคคลอื่น มีพลังในการจัดการต่อสภาพแวดล้อม มีความรับผิดชอบและเชื่อมั่นในการดำเนินชีวิตของตนเองและมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง

2. **เอกลักษณ์แห่งความล้มเหลว (Failure Identity)** บุคคลประเภทนี้มักจะกำหนด หรือประเมินตนเองไปในทางลบ จากการที่ไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับผู้อื่น รู้สึกว่าตนเองไม่เป็นที่รัก ไม่เป็นที่ต้องการ ไม่มีคุณค่า ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ไม่มีความสามารถที่จะรับผิดชอบตนเองหรือทำตามข้อกำหนดใด ๆ ไม่มีความหวังในการดำเนินชีวิตที่คิดว่า ปล่อยให้สภาพแวดล้อมหรือบุคคลอื่นมีอิทธิพลและความคุมชีวิต

การที่จะช่วยเหลือบุคคลโดยเฉพาะบุคคลที่มีลักษณะหรือเอกลักษณ์แห่งความล้มเหลวซึ่งไม่สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้ เช่น คนป่วยที่สิ้นหวัง คนเบื่อหน่ายชีวิต คนที่คิดฆ่าเสพติด นักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน เด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ก็คือการช่วยพวกเขาให้เปลี่ยนแปลงการกำหนดเอกลักษณ์ให้กับตนเองเสียใหม่ โดยสอนเขาให้เข้าใจถึงระบบการควบคุมที่เขาใช้ควบคุมชีวิตตนเอง ให้เขายอมรับในพลังของตนเอง ที่จะกระทำในสิ่งที่คิดว่าและเริ่มต้นด้วยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใหม่ที่จะช่วยให้เขาสามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้

กลาสเซอร์ เชื่อว่า บุคคลจะเป็นคนอย่างไรก็ต้องดูที่การกระทำของเขาและการที่เขาทำสิ่งต่าง ๆ ความที่เขาตัดสินใจด้วย ในกรณีที่การดำเนินชีวิตของเขาไม่เป็นที่พึงพอใจ เขาย่อมจะสามารถตัดสินใจใหม่ หรือตัดสินใจซึ่งแตกต่างไปจากเดิมได้ เพื่อให้สามารถทำสิ่งต่าง ๆ ที่จะช่วยให้เกิดความพึงพอใจได้ดีกว่าเดิม

กลาสเซอร์มีความคิดคล้ายกับโรเจอร์ส (Rogers) ตรงที่ว่ามนุษย์นั้นมีความสามารถในการที่จะนำศักยภาพ (Potential) ทั้งหมดออกมาใช้เพื่อการเรียนรู้และความเจริญงอกงาม บุคคลแต่ละคนจะมีความสามารถในการตัดสินใจด้วยตนเอง บุคคลจะทำอะไรก็ตามถ้าเขามองเห็นความสำคัญในการตัดสินใจมากกว่าความสำคัญของสถานการณ์ที่เขาเข้าไปเกี่ยวข้องกับ เขาก็จะเป็นผู้ที่ดำรงชีวิตอย่างมีความรับผิดชอบ ประสบความสำเร็จ และมีความพึงพอใจในชีวิต

คมเพชร ฉัตรศุกกุล (2530 : 153) ได้กล่าวถึง ธรรมชาติของมนุษย์ (View of Human Nature) ตามความเชื่อของกลาสเซอร์ที่ว่า มนุษย์มีความต้องการด้านจิตใจเพียงอย่างเดียวดังแต่เกิดจนตาย และไม่ว่าจะเป็นชนชาติใดก็จะมีความต้องการเหมือนกัน ความต้องการดังกล่าวแล้วคือ ความต้องการมีเอกลักษณ์ (Need for an Identity) ซึ่งเป็นความต้องการของบุคคลที่อยากจะรับรู้ว่าตัวเรานั้นมีความแตกต่างจากบุคคลอื่น ๆ และแยกออกจากบุคคลอื่นในโลกนี้

นอกจากนี้ วัชร ทรัพย์มี (2533 : 180 - 182) ได้อธิบายการพิจารณามนุษย์ และหลักการของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงดังนี้คือ

1. พิจารณามนุษย์ในแง่ดี ว่ามีความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาและการใช้วิจารณญาณเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เขาไม่เห็นด้วยกับแนวคิดของนักการศึกษาบางคนที่เป็นผู้เรียนเหมือนแจกันว่างเปล่า ซึ่งครูจะนำข้อเท็จจริงและแนวความคิดต่าง ๆ ไปใส่ให้ กลาสเซอร์เชื่อว่าครูเปรียบเหมือนผู้จัดสภาพแวดล้อมหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ มนุษย์แต่ละคนมีความสามารถที่จะตัดสินใจได้ด้วยตนเองมากกว่าขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมหรือสภาพการณ์ต่าง ๆ มนุษย์มีแรงจูงใจที่จะประสบความสำเร็จ มีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเองและมีสัมพันธภาพอันดีต่อผู้อื่น

2. การที่มนุษย์รู้สึกตนว่ามีความสามารถที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ได้ หรือความรู้สึกว่าตนประสบความสำเร็จจะสร้างกำลังใจให้บุคคลกล้าสู้ปัญหา การที่จะทำคนให้มีความเชื่อมั่นกับการกระทำของบุคคลนั้นเองว่าทำสิ่งต่าง ๆ ได้สำเร็จมากน้อยเพียงใด

3. การได้รับความรักและมีโอกาสให้ความรักแก่ผู้อื่นเป็นความต้องการของมนุษย์ บุคคลที่รักผู้อื่นและได้รับความรักจากผู้อื่นจะรู้สึกว่าตนมีค่า กลาสเซอร์พิจารณาความรักจากการกระทำของบุคคลมากกว่าความรู้สึกของบุคคล สำหรับชีวิตในโรงเรียนหรือในวัยเรียน "ความรักคือ ความรับผิดชอบต่อสิ่งควมในอันที่เด็กยินดีช่วยเหลือผู้อื่นที่มีปัญหาด้านสังคมและการเรียน"

4. ปัญหาในการปรับตัวหลายประการ เกิดจากการไร้ความสามารถในการสนองความต้องการ อากาการของการปรับตัวไม่ได้จะหายไปเมื่อบุคคลสามารถสนองความต้องการของตนเองได้ บุคคลที่ไม่สามารถสนองความต้องการมีแนวโน้มที่จะบิดเบือนสภาพความเป็นจริง เขาจะตำหนิผู้อื่นและลืมไปว่าเขามีความรับผิดชอบที่จะแก้ปัญหาโดยพิจารณาจากสภาพความเป็นจริง

5. แม้ว่าอารมณ์จะเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่พ้น แต่เหตุผลเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้พฤติกรรมของบุคคลมีประสิทธิภาพและทำให้บุคคลประสบความสำเร็จ การปล่อยให้อารมณ์มาครอบงำจะนำไปสู่ความล้มเหลว อารมณ์ส่งผลถึงพฤติกรรมดังนั้นการจะปรับปรุงพฤติกรรม จึงจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงอารมณ์ที่ไม่เหมาะสม

6. หลักการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง เน้นพฤติกรรมในระดับจิตสำนึก เป็นพฤติกรรมที่ได้มีการวางโครงการ ไม่ได้ปล่อยชีวิตให้ล่องลอย ไม่เน้นอดีตแต่เน้นปัจจุบัน และอนาคต

7. องค์ประกอบที่จะทำให้คนปรับตัวได้ดีคือ ความรับผิดชอบ ความเป็นจริง และการประเมินพฤติกรรม

1.2.3 จุดประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

วิชัย ทรัพย์มี (2533 : 183 - 184) ได้อธิบายว่า การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง มีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ

1. ช่วยให้ผู้ถูกรับผิดชอบที่จะแก้ปัญหาและมีทักษะในการคิดแก้ปัญหาโดยเผชิญความจริง
2. ป้องกันไม่ให้บุคคลปล่อยชีวิตให้ล่องลอย โดยสนับสนุนให้วางโครงการในอนาคตและมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการไปตามโครงการที่วางไว้
3. ส่งเสริมให้บุคคลมีวุฒิภาวะ คือเป็นตัวของตัวเองและสามารถช่วยตัวเองได้
4. ช่วยให้ผู้ถูกรู้จักตนเองว่าเขาเป็นใคร เขาต้องการอะไรในชีวิต
5. ช่วยให้ผู้ถูกรู้จักตนเองว่าสิ่งที่สนองความต้องการของคนเลวอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

โดยไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้อื่น

6. ให้บุคคลตระหนักในคุณค่าของตน โดยแนะนำทางให้รู้จักวิธีสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีกับบุคคลอื่นให้ได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับความผูกพันทางสังคม การให้และได้รับความรักจากผู้อื่น ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้สึกว่าตนมีค่า

7. ช่วยให้ผู้บุคคลรู้จักประเมินค่านิยม รู้จักพิจารณาว่าอะไรถูก อะไรผิด สิ่งใดควรกระทำ หรือพึงละเว้น

นอกจากนี้ผู้ศฤกษ มุขสงวศำ (2533 : 15 - 16) ได้กล่าวถึงเป้าหมายของการให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาความจริงว่า มีเป้าหมายในการช่วยบุคคลให้พิจารณาและกำหนดเป้าหมายหรือความต้องการของตนทั้งในปัจจุบันและในระยะยาวอย่างชัดเจน และช่วยให้เขาได้พิจารณาสิ่งที่เป็นอุปสรรคขัดขวางความก้าวหน้าไปสู่เป้าหมาย หากทางเลือกและรูปแบบของพฤติกรรมใหม่เพื่อไปสู่เป้าหมายหรือความต้องการนั้น

พฤติกรรมที่จะทำให้บุคคลสามารถสนองความต้องการของตนเองได้ ซึ่งเป็นเป้าหมายของการให้คำปรึกษาจะต้องประกอบด้วย 3 ประการคือ ความรับผิดชอบ (Responsibility) วิจารณ์ความจริง (Reality) และความถูกต้อง (Right) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ความรับผิดชอบ (Responsibility) เป็นเป้าหมายของการให้คำปรึกษาแบบพัฒนาความจริง กลาสเซอร์ (ผู้ศฤกษ มุขสงวศำ. 2533 : 15 - 16 ; อ้างอิงมาจาก Glasser. 1965 : 13) ได้นิยามความหมายของความรับผิดชอบไว้ว่า "เป็นความสามารถที่จะสนองตอบความต้องการของตนเองได้ความต้องการของเขา" บุคคลจะเปลี่ยนแปลงได้ก็ต่อเมื่อเขาเรีksenรู้และยอมรับว่าตัวเขาเองเป็นผู้รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองและไม่มีใครเปลี่ยนแปลงการกระทำนั้นได้นอกจากตัวเขา

ความเป็นจริง (Reality) การให้คำปรึกษาแบบพัฒนาความจริงก็คือการช่วยเหลือบุคคลให้เผชิญกับความจริงที่เกิดขึ้นในชีวิตของเขา เน้นควบคุมการรับรู้ของตนเองและช่วยเขาให้เข้าใจว่าเขาสามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้ถึงแม้ว่าเขาจะต้อง

เผชิญกับปัญหาหรืออุปสรรคเพียงใดก็ตาม โดยการที่เขาจะต้องพิจารณาพฤติกรรมในปัจจุบันที่เป็นอุปสรรคต่อความต้องการของเขาเอง และพัฒนาแผนการที่สามารถเป็นจริงได้ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมใหม่ที่มีความรับผิดชอบ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้

ความถูกต้อง (Right) การประเมินคุณค่าพฤติกรรมปัจจุบันของตนเองและพิจารณาผลที่ตามมาของพฤติกรรมนั้น จะทำให้บุคคลมองเห็นการกระทำของตนเองชัดเจนขึ้นมา และยินยอมที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม กลาสเซอร์ (Glasser) ได้กล่าวถึง ความถูกต้องไว้ว่า เมื่อบุคคลประพฤติในทางที่ทำให้เขาสามารถให้และรับความรักและรู้สึกมีคุณค่าต่อตนเองและผู้อื่น พฤติกรรมของเขาก็เป็นสิ่งที่ถูกต้องหรือชอบธรรม

คอร์เลย์ (Corley, 1991 : 375 - 376) ได้อธิบายถึงจุดมุ่งหมาย ของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงว่า จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงก็คือ การช่วยให้บุคคลแต่ละคนได้พบวิถีทางที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ในการตอบสนองความต้องการของตนเอง กลาสเซอร์ ได้เน้นว่าการให้คำปรึกษานั้นจะต้องประกอบไปด้วยการช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษาให้เรียนรู้วิถีชีวิตของเขาใหม่อีกครั้งหนึ่ง และช่วยเหลือให้เขามีชีวิตอยู่อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น การช่วยเหลือนี้รวมไปถึงการเผชิญหน้ากับผู้รับคำปรึกษา เพื่อให้เขาได้พิจารณาในสิ่งที่เขากำลังกระทำ กำลังคิดและกำลังรู้สึก เพื่อที่จะค้นหาวิถีทางที่ดีกว่าสำหรับตนเองที่จะปฏิบัติ

การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงจะให้ความสนใจในสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษามีสติรับรู้ และต่อจากนั้นก็ช่วยเหลือเขาให้มีระดับความรู้ตัวมากขึ้น เช่นผู้รับคำปรึกษาที่รู้จักพฤติกรรมที่ไร้ประสิทธิภาพที่ตนปฏิบัติอยู่ เขาต้องเปิดกว้างมากยิ่งขึ้นที่จะเรียนรู้ทางเลือกอื่น ๆ ในการปฏิบัติ การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงนี้แตกต่างจากการให้คำปรึกษาอื่นๆ ตรงที่การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงเกี่ยวข้องกับการสอนให้คนอยู่ในโลกด้วยวิถีทางที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น หัวใจของการให้คำปรึกษาก็คือการช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษาให้เขาสามารถสนองตอบความต้องการของตนได้หรือไม่ ผู้รับคำปรึกษาจะเป็นผู้ตัดสินใจว่าสิ่งที่เขากำลังกระทำอยู่นั้นทำให้เขาได้รับในสิ่งที่เขาต้องการหรือไม่ และสิ่งไหนที่สมควรได้รับการเปลี่ยนแปลง ถ้ามีสิ่งที่จะต้องเปลี่ยนแปลง เขาต้องมีความเต็มใจที่จะทำ

1.2.4 ลักษณะบทบาทและหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

วีชัย ทวีชัย (2533 : 184) ได้สรุปลักษณะและบทบาทของผู้ให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงดังนี้

1. เป็นผู้ชอบติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ สนใจบุคคลอื่น ไม่ใช่เก็บตัวอยู่เฉพาะในห้องแนะแนวเท่านั้น
 2. เป็นผู้มีความเชื่อว่าการช่วยเหลือบุคคลเผชิญความจริงเป็นวิธีการช่วยเหลือบุคคลเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 3. เป็นผู้ที่เต็มใจจะเปิดเผยและอภิปรายเรื่องต่างๆ กับผู้รับคำปรึกษาตลอดจนให้ความอบอุ่นเป็นมิตร เปิดเผย มีความจริงใจและมองโลกในแง่ดี
 4. ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเป็นคนที่มีความรับผิดชอบในการสนองความต้องการของตน โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น
 5. ในการให้ความช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องสร้างสัมพันธภาพอันใกล้ชิดกับผู้รับคำปรึกษา
 6. ผู้ให้คำปรึกษาจะสอนวิธีที่ควรประพฤติปฏิบัติแก่ผู้รับคำปรึกษา ด้วยการสอนโดยตรง ด้วยการเป็นตัวแบบให้ หรือโดยการสนทนากันในเรื่องใจปาะ ตั้งแต่เช้าสดประจำวัน ชีวิตแต่งงาน ศาสนา และประเด็นที่น่าสนใจต่างๆ
 7. ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยเหลือกันวางโครงการเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และสนับสนุนให้ผู้รับบริการมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติตามโครงการที่วางไว้โดยไม่มีข้อแก้ตัวใดๆ ทั้งสิ้น
- นอกจากนี้ คมเพชร ฉัตรสุกกุล (2530 : 162-163) ได้อธิบายถึงหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาว่า ผู้ให้คำปรึกษาจะมีลักษณะเป็นครูที่ถามสิ่งต่างๆ มากมาย เกี่ยวกับพฤติกรรมปัจจุบันของผู้มีปัญหา คำถามเหล่านี้จะนำไปสู่การรับรู้ถึงพฤติกรรมที่เป็นปัญหา การตัดสินใจคุณค่าของพฤติกรรมของผู้มีปัญหา ตลอดจนการวางแผนชีวิตอย่างมีความรับผิดชอบ การหาคุศลสนทนาของผู้ให้คำปรึกษาจะมีลักษณะของความกระตือรือร้น เขาจะหาคุศลเรื่องต่างๆ แม้จะไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ เป็นปัญหา บางทีจะใช้อารมณ์ขัน

ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้คำถามพื้นฐานของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง เพื่อถามผู้รับคำปรึกษาดังนี้ "สิ่งที่คุณกำลังเลือกที่จะกระทำนั้นสามารถทำให้คุณได้รับสิ่งที่คุณต้องการหรือไม่?"

เข้ามาแทรก แต่ผู้ให้คำปรึกษาจะไม่ใช้คำพูดที่เหาะเหิน เสียคลี่ผู้มีปัญหา ในกรณีที่ผู้มีปัญหากระทำอะไรไม่สำเร็จและพวสามงกัตัว ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคการเผชิญความจริงว่าเป็นการไม่ยอมรับข้อกัตัว

ในการช่วยเหลือบุคคลที่มีปัญหาพัฒนาความสามารถที่เกี่วข้องกับบุคคลอื่น ๆ ได้มีผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีลักษณะต่างๆ ตามความคิดของกลาสเซอร์ดังต่อไปนี้

1. ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ เป็นผู้ที่มีความอดทน มีความสนใจในสิ่งต่างๆ มีความแตกต่างจากคนอื่น ๆ และไวต่อความรู้สึกของผู้มีปัญหา
2. สามารถสนองความต้องการของตนเองได้ มีความเต็มใจในการที่จะแข่งขันหรือต่อสู้กับบุคคลอื่น ๆ
3. สามารถสื่อสารความเห็นอกเห็นใจ และการยอมรับให้ผู้มีปัญหาเข้าใจได้ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีปัญหาในเรื่องของการมีเอกลักษณ์แห่งตนที่ล้มเหลว หรือผู้ที่อยู่ข้างใดคนเดียว
4. สิ่งที่สำคัญประการสุดท้ายคือ สามารถเข้าไปเกี่วข้องทางอารมณ์กับผู้มีปัญหาได้ แต่จะต้องเป็นไปในลักษณะการช่วยเหลือไม่ใช่ทำลาย

คอร์เลย์ (Corley, 1991. : 376) ได้อธิบายถึงบทบาทและหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงว่าภาระของผู้ให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง คือการเข้าไปเกี่วข้องสัมพันธ์กับกับผู้รับคำปรึกษา ซึ่งการกระทำนี้จะเป็นการวางรากฐานไปสู่กระบวนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะทำหน้าที่ในฐานะครูผู้หนึ่งด้วยการเป็นผู้มีความคล่องแคล่วในการให้คำปรึกษา ในการช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษาให้กำหนดแผนการปฏิบัติ ในการเสนอให้ผู้รับคำปรึกษาปฏิบัติตามทางเลือกอื่น ๆ รวมทั้งการสอนให้ผู้รับคำปรึกษาปฏิบัติความถูกต้อง

ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้คำถามพื้นฐานของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง เพื่อถามผู้รับคำปรึกษาดังนี้ "สิ่งที่คุณกำลังเลือกที่จะกระทำนี้สามารถทำให้คุณได้รับสิ่งที่คุณต้องการหรือไม่?" ถ้าผู้รับคำปรึกษาพิจารณาว่าสิ่งที่ เขากำลังทำนั้นไม่สามารถตอบสนองความต้องการของเขาได้ ผู้ให้คำปรึกษาต้องแนะนำทางเลือกอื่นในการปฏิบัติ ผู้ให้คำปรึกษาอาจจะต้องสอนให้ผู้รับคำปรึกษา

เรียนรู้วิธีที่จะสร้างความสำเร็จด้วยการสำนึกและรับผิดชอบในสิ่งที่เขาเองเป็นผู้เลือกด้วย

บทบาทและหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา

1. จัดหาแบบอย่างของพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบ และแบบอย่างของชีวิตโดยยึดตามพื้นฐานของความสำเร็จเฉพาะตน
2. สร้างสายสัมพันธ์ซึ่งมีพื้นฐานอยู่บนความเอาใจใส่และความเคารพ
3. สนใจในกำลังและศักยภาพของแต่ละบุคคลซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จ
4. สนับสนุนการพิจารณาพฤติกรรมปัจจุบันของผู้ให้คำปรึกษารวมทั้งการห้ามปรามการแก้ตัวสำหรับพฤติกรรมที่ไม่มีความรับผิดชอบหรือพฤติกรรมที่ไร้ประสิทธิภาพ
5. แนะนำและสนับสนุนกระบวนการประเมินพฤติกรรมตามสภาพความเป็นจริง เพื่อให้บรรลุตามความต้องการ
6. สอนให้ผู้รับคำปรึกษากำหนดแผนการปฏิบัติและดำเนินการตามแผนที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
7. สร้างโครงร่างและขอบเขตสำหรับการให้คำปรึกษา
8. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาพบวิถีทางที่จะสนองความต้องการของตนเอง และปฏิเสธที่จะให้ผู้รับคำปรึกษาล้มเลิกความตั้งใจอย่างง่ายค้าย แม้ว่าผู้รับคำปรึกษาจะเกิดความรู้สึกท้อใจ

1.2.5 กลวิธีและเทคนิคในการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

กลาสเซอร์ ได้พัฒนาเทคนิคและวิธีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงของเขาจากประสบการณ์ในการบำบัดเชิงจิตวิทยากลุ่ม ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่นๆ เช่น การให้คำปรึกษา การเรียนการสอน และใช้ในชีวิตประจำวันของคนทั่วไป โดยมีหลักการสำคัญ 8 ประการ ที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันและจะต้องปฏิบัติร่วมกันไปตลอดกระบวนการ

สรุปทฤษฎี มุขขวางคำ (2533 : 16-19) ได้อธิบายถึงหลักการ 8 ประการ ดังนี้

1. การสร้างสัมพันธ์ภาพของการให้คำปรึกษาด้วยความสัมพันธ์ที่เป็นส่วนตัว ความอบอุ่น เข้าใจ ใส่ใจ ซอมรับผู้ให้คำปรึกษาจะต้องสร้างความเชื่อถือของเขาให้ผู้รับคำปรึกษาเห็น

โดยการแสดงความผูกพันที่ อย่างจริงใจและห่วงใยต่อเขา มองเขาในทัศนะที่เขาไม่เคย มองตนเองมาก่อนว่าเขาสามารถเปลี่ยนแปลงเป็นบุคคล ที่ประสบความสำเร็จและมีความ รับผิดชอบ

2. การเห็นที่พฤติกรรมปัจจุบัน ผู้ให้คำปรึกษาจะชักชวนให้ผู้รับคำปรึกษาพิจารณา พฤติกรรมที่เป็นสาเหตุหรือส่งเสริมความรู้สึกที่ไม่ดี ชวนให้เขาเรียนรู้ว่า เขามีความสามารถ เปลี่ยนแปลงชีวิตของตนเองให้ดีขึ้นได้ ด้วยการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง สามารถตัดสินใจ เลือกด้วยตนเอง การรับรู้ต่อพฤติกรรมที่ตนเองกำลังทำอยู่เป็นวิธีการที่บุคคลจะพัฒนา ภาพพจน์ ที่ดีของตนเอง ดังนั้นการเน้นที่พฤติกรรมปัจจุบันจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาพัฒนาทางเลือกใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและมีพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น

3. การประเมินพฤติกรรม เมื่อผู้รับคำปรึกษาได้พิจารณาถึงพฤติกรรมที่เขากระทำ อยู่และผลของพฤติกรรมนั้นแล้ว ผู้ให้คำปรึกษาจะชวนให้เขาประเมินว่าพฤติกรรมนั้นกำลัง นำเขาไปสู่ความสำเร็จหรือความล้มเหลว สิ่งสำคัญก็คือผู้ให้คำปรึกษาจะต้องไม่เป็นผู้ตัดสิน พฤติกรรม หรือแสดงทัศนคติในเชิงวิพากษ์วิจารณ์ ในการประเมินพฤติกรรมจะต้องเน้นที่การ วิจารณ์เฉพาะพฤติกรรมเท่านั้น ซึ่งเป็นสิ่งที่แก้ไขปรับปรุงได้

4. การพัฒนาแผนการเพื่อเปลี่ยนแปลง หลังจากผู้รับคำปรึกษาได้ประเมินพฤติกรรม ของตนเองและตัดสินใจที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้นผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยเขาในการพิจารณา ทางเลือกอื่นๆ เพื่อหาพฤติกรรมที่สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้และช่วยเขา ในการวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลง โดยการกำหนดเป้าหมายระยะสั้นที่สามารถปฏิบัติได้และมี โอกาสที่จะสำเร็จการวางแผนปฏิบัติ จะต้องมีลักษณะเฉพาะเจาะจงชัดเจนวัดได้และต้องอีกขั้น สามารถปรับได้ตามความเหมาะสม

5. ข้อผูกมัด แผนการที่กำหนดไว้เพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจะดำเนินไปได้ก็ ต่อเมื่อผู้รับคำปรึกษาเต็มใจที่จะลงมือปฏิบัติในการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงจึงมีความ ผูกมัดตนเองที่จะทำตามแผนการโดยให้ผู้รับคำปรึกษา เก็บเป็นรูปของสัญญาเพื่อช่วยให้ตน

ปฏิติตามแผนการนั้น ถ้าหากผู้รับคำปรึกษาหลักเล็งเห็น หรือไม่ยินยอมผูกมัดตนเองผู้ให้คำปรึกษา จะต้องไม่บีบบังคับให้เขาเปลี่ยนใจแต่จะต้องให้เขาค้นหาว่าอะไรที่เป็นอุปสรรคขัดขวางเขา ผู้รับคำปรึกษาบางคนคิดว่าตนเองไม่สามารถเปลี่ยนแปลง ไม่สามารถทำตามที่ได้ตัดสินใจ และยินยอมเป็นคนล้มเหลว ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องช่วยให้เขาพิจารณาผลของการไม่ยอมเปลี่ยนแปลง และแนะนำเขาให้วางแผนการช่วงสั้นที่สามารถปฏิบัติได้ง่ายๆ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือ แผนการที่ผู้รับคำปรึกษาผูกมัดตนเองที่จะทำตามจะต้องเป็นเหตุผลและมีความเป็นไปได้ เพราะถ้าไม่สามารถทำตามข้อผูกมัดนี้ได้ เขาจะเพิ่มความสับสนและความรู้สึกล้มเหลวมากขึ้น

6. การไม่ยอมรับข้อแก้ตัว กลาสเซอร์และซุนิน (Glasser and Zunin) เห็นว่าการแก้ตัวเป็นการหลอกหลวงตนเองในกรณีที่ผู้รับคำปรึกษาไม่สามารถทำตามข้อผูกมัดของตนเองได้ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องไม่รับฟังคำแก้ตัวหรือเหตุผลในความล้มเหลวไม่มีการตำหนิหรือค้นหาข้อผิดพลาดแต่จะต้องแสดงความห่วงใยต่อผู้รับคำปรึกษาอย่างแท้จริงช่วยให้เห็นความจริงที่ว่า เขาเท่านั้นที่จะเป็นผู้รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง ให้กำลังใจช่วยเหลือประเมินและปรับปรุงแผนการของเขาให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

7. ไม่ใช้การลงโทษ เมื่อผู้รับคำปรึกษาไม่สามารถทำตามข้อผูกมัดของตนเอง ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องกระตุ้นให้เขาประเมินตนเองอีกครั้ง เพื่อพิจารณาว่าเขายังต้องการที่จะทำตามข้อผูกมัดนั้นหรือไม่

8. การไม่ยอมล้มเลิกความตั้งใจ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเชื่อมั่นในตัวผู้รับคำปรึกษาว่าเขาสามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาพฤติกรรมใหม่ได้ แม้ว่าบางคนอาจจะต้องใช้เวลาานมากเพราะบุคคลที่มีเอกลักษณ์ของความล้มเหลวมักจะคิดว่าคนอื่น ๆ สิ้นหวังในตัวของเขาและไม่เชื่อว่าพวกเขามีความสามารถที่จะปรับปรุงตนเองได้ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเป็นตัวอย่างของการไม่ยอมล้มเลิกความตั้งใจ และผูกพันตนเองที่จะช่วยเหลือเขาและกระตุ้นความรู้สึกมั่นใจในตนเอง เมื่อผู้รับคำปรึกษาเชื่อมั่นว่าผู้ให้คำปรึกษาไม่รู้สึกสิ้นหวังในตัวเขาแล้ว เขาจะไม่รู้สึกโดดเดี่ยว สามารถพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง และรู้ว่าเขามีความสามารถที่จะแก้ไข

ปัญหาและเปลี่ยนแปลงสิ่งที่เขาคิด รู้สึกและกระทำได้

คอร์เลย์ (Corley. 1991 : 379-383) ได้กล่าวถึง หลักการในการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงดังนี้คือ

1. สำรวจความต้องการและการรับรู้ของผู้รับคำปรึกษา (Exploring wants, Needs and Perceptins) ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้ทักษะในการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาได้ตระหนักถึงความต้องการ ของตนเองตลอดจนวิธีการในการตอบสนองความต้องการ ส่วนหนึ่งของการให้คำปรึกษาจะประกอบไปด้วยการสำรวจสภาพต่างๆของผู้รับคำปรึกษารวมทั้งการกำหนดพฤติกรรมของตนเอง เพื่อให้ความต้องการของเขาใกล้เคียงกับความเป็นจริง ทักษะของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงคือ การไม่วิพากษ์ วิจารณ์ แต่จะยอมรับผู้รับคำปรึกษาเพื่อให้เขาได้เปิดเผยโลกส่วนตัวของเขาทำให้ผู้รับคำปรึกษามีโอกาสได้สำรวจชีวิตของเขา ในทุกด้านรวมทั้งสิ่งที่เขาต้องการจากครอบครัว เพื่อนและงาน ซึ่งไปกว่านั้น ก็เขามีความคาดหวังและต้องการสิ่งใดจากผู้ให้คำปรึกษาและจากตนเอง

การสำรวจนี้ควรจะทำอย่างค่อยเป็นค่อยไปเนื่องตลอดกระบวนการให้คำปรึกษาเพราะสภาพต่างๆในชีวิตของผู้รับคำปรึกษาอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ คำถามที่มีประโยชน์ในการช่วยผู้รับคำปรึกษาสามารถหาข้อสรุปได้อย่างแน่นอนว่าจะอะไรคือสิ่งที่เขาต้องการ ก็คือ " ถ้าคุณเป็นคนที่คุณต้องการจะเป็นได้ คุณจะเป็นคนแบบไหน " " ถ้าคุณสามารถมีในสิ่งที่คุณต้องการจะมีได้คุณอยากจะมีอะไร " " ครอบครัวของคุณจะเป็นอย่างไรถ้าบังเอิญความต้องการของคุณและของเขาเป็นสิ่งที่เดียวกันพอดี " " คุณคิดว่า คุณจะกำลังทำอะไรอยู่ ถ้าในขณะที่คุณกำลังมีชีวิตอยู่บนเส้นทางที่คุณปรารถนา " ภายหลังการสำรวจเสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้รับคำปรึกษาพิจารณาพฤติกรรมของเขาเพื่อตัดสินใจว่าสิ่งที่เขากำลังกระทำอยู่นี้จะนำเขาไปสู่ความต้องการของเขาได้หรือไม่

2. เน้นความสนใจที่พฤติกรรมปัจจุบัน (Focus on Current Behavior) การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงจะเน้นที่พฤติกรรมปัจจุบัน และจะสนใจเรื่องราวในอดีตก็เพียงแต่เฉพาะในแงุ่มที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้รับคำปรึกษาในปัจจุบันเท่านั้น

การแห่งความสนใจที่พฤติกรรมปัจจุบันนี้ทำได้โดยการให้คำถามที่มักใช้บ่อยๆ สำหรับผู้ให้คำปรึกษาคามทฤษฎีนี้คือ " คุณกำลังทำอะไร" แม้ว่าปัญหาหลายปัญหาอาจมีรากฐานมาจากอดีตก็ตาม แต่ผู้รับคำปรึกษาก็จำเป็นที่จะต้องเรียนรู้วิธีที่จะจัดการกับปัญหาเหล่านั้นในปัจจุบันด้วยทางเลือกที่ดีกว่าเพื่อที่จะนำเขาไปสู่ความต้องการได้สำเร็จ กลาสเซอร์ (Glasser, 1989 : 263-265) กล่าวว่าความล้มเหลวในอดีตจะเป็นเช่นนั้นไม่ใช่สิ่งสำคัญเพราะไม่ว่าผู้ให้คำปรึกษาหรือผู้รับคำปรึกษาก็ไม่สามารถจะจัดการอะไรกับสิ่งเหล่านั้นได้ สิ่งที่สามารถทำได้ในปัจจุบันก็คือ การช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสร้างทางเลือกใหม่ที่นำพาใจกว่า การนำอดีตมาอภิปรายนั้นสามารถทำได้ในจุดประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้วางแผนสำหรับอนาคตที่ดีขึ้น ภาระของผู้ให้คำปรึกษาก็คือ การมุ่งหน้าที่จะให้ผู้รับคำปรึกษาจัดการกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ของตนเอง

ในตอนเริ่มต้นของการให้คำปรึกษานั้นจำเป็นจะต้องพูดคุยกับผู้รับคำปรึกษาให้ครอบคลุมเกี่ยวกับชีวิตของเขา การสำรวจนี้จะเป็นที่เริ่มต้นที่จะนำไปสู่การประเมินในขั้นต่อไปว่าสิ่งต่างๆนี้ นำเขาไปสู่ทิศทางที่พึงประสงค์หรือไม่ ผู้ให้คำปรึกษาทำหน้าที่โดยการถือกระจกตรงหน้าผู้รับคำปรึกษาพร้อมทั้งถามว่า " คุณมองเห็นอะไรเกี่ยวกับตนเองในปัจจุบันและอนาคตบ้าง" การสะท้อนความรู้สึกนี้จะทำให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความกระจ่างแจ้ง

การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงจะแห่งความสนใจที่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในปัจจุบันไม่เพียงแต่การเปลี่ยนทัศนคติและความรู้สึกเท่านั้น แต่ไม่ได้หมายความว่าทัศนคติไม่มีความสำคัญ แต่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นสิ่งที่ทำได้ง่ายกว่าการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

และถือว่าคุณค่าในกระบวนการให้คำปรึกษา แม้ว่ากระบวนการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง จะมีการกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาอภิปรายถึงความรู้สึกอยู่บ้าง ก็เพื่อที่จะเน้นให้ผู้รับคำปรึกษา เกิดความกระจำเริญในการกระทำและผลที่ได้รับจากการกระทำนั้น ผู้ให้คำปรึกษาจะสนับสนุนให้ผู้รับคำปรึกษามีความคิดและการกระทำที่สอดคล้องกับความรู้สึก จุดมุ่งหมายก็คือ การช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจในความรับผิดชอบต่อความรู้สึกของตนเอง คำถามที่อาจจะนำมาใช้ถาม ก็คือ "คุณกำลังทำอะไรอยู่" " ในสัปดาห์ที่ผ่านมาคุณได้ทำอะไร เช่นเดียวกับที่กำลังทำอยู่บ้าง" " อะไรทำให้คุณไม่สามารถทำในสิ่งที่คุณต้องการทำ" " คุณจะทำอะไรในวันพรุ่งนี้บ้าง"

การฟังผู้รับคำปรึกษาแล้วถึงความรู้สึกสามารถทำได้ในกรณีที่ความรู้สึกนั้นเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เขากำลังทำอยู่ เมื่อผู้รับคำปรึกษาพูดถึงความรู้สึกที่เป็นปัญหา ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องสนใจมากกว่าที่จะกระตุ้นให้เขาเปลี่ยนสิ่งที่เขากำลังทำหรือกำลังคิด การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงมุ่งที่จะให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความตระหนักรู้เกี่ยวกับผลของพฤติกรรมในปัจจุบัน เพราะกระบวนการช่วยเหลือเป็นการช่วยเหลือให้บุคคลได้รับในสิ่งที่เขาต้องการและเป็นการพัฒนาภาพพจน์ของตนเองให้ดีขึ้นด้วย

3. ให้ผู้รับคำปรึกษาประเมินพฤติกรรม (Getting Clients to Evaluate their Behavior) ประเด็นสำคัญของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงก็คือ การใช้คำถามเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้ประเมินค่าพฤติกรรมของตนเองว่า " พฤติกรรมในปัจจุบันของคุณทำให้คุณสมหวังในสิ่งที่คุณต้องการหรือไม่ และพฤติกรรมนี้จะนำคุณไปสู่ทิศทางที่คุณต้องการหรือไม่"

ทักษะในการตั้งคำถามของผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาประเมินพฤติกรรมของตนเองได้ เช่น " สิ่งที่คุณกำลังทำอยู่นี้ ทำให้คุณมีความสุขหรือมีความทุกข์ " " สิ่งที่คุณกำลังทำอยู่นี้เป็นสิ่งที่คุณต้องการจะทำหรือไม่" " สิ่งที่คุณกำลังทำอยู่นี้เป็นการขัดต่อระเบียบหรือไม่" " คุณจะให้สัญญาว่าจะปฏิบัติตนอย่างไรในกระบวนการให้คำปรึกษาและจะปฏิบัติตนอย่างไรเพื่อที่จะเปลี่ยนแปลงชีวิตของตนเอง" ผู้ให้คำปรึกษาสามารถที่จะกระตุ้นให้ผู้รับคำ

ปรึกษาคัดสินคุณค่าได้โดยการถามเขาเกี่ยวกับความต้องการ การรับรู้และผลของพฤติกรรม เป็นภาวะของผู้ให้คำปรึกษาที่จะเผชิญหน้ากับผู้รับคำปรึกษาเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจาก พฤติกรรมของเขาและทำให้เขาคัดสินคุณภาพพฤติกรรมของเขา ถ้าปราศจากการประเมินตนเองนี้ ผู้รับคำปรึกษาจะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้

การให้ผู้รับคำปรึกษาประเมินผลอันเกิดจากพฤติกรรมของเขาแต่ละพฤติกรรม เป็นงานหลักในการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง กระบวนการประเมินการกระทำ ความคิด ความรู้สึกและผลของการกระทำแต่ละพฤติกรรมจะต้องอยู่ภายในขอบข่าย ความรับผิดชอบของผู้รับคำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาพึงต้องระวังที่จะไม่รับเป็นความรับผิดชอบ ของคนต่อคำตอบเหล่านั้นของผู้รับคำปรึกษา

ในตอนเริ่มต้นการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงนั้น ผู้ให้คำปรึกษาสามารถที่จะ นำทางผู้รับคำปรึกษาได้บ้างเพื่อช่วยให้เขาได้ตระหนักถึงพฤติกรรมต่างๆ ที่ไม่มีประสิทธิภาพ และในการทำงานร่วมกับผู้รับคำปรึกษาที่อยู่ในภาวะวิกฤติในบางครั้งก็มีความจำเป็นที่จะต้อง แนะนำโดยตรงว่าสิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำ

ผู้รับคำปรึกษาบางคนยืนยันว่าเขาไม่มีปัญหาและพฤติกรรมของเขาก็ไม่ได้ทำให้เขา ประสบกับปัญหา ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องระลึกไว้ว่าเขาประพฤตินไปตามการรับรู้ของเขา การให้คำปรึกษาจะไม่สามารถประสบความสำเร็จได้นอกจากผู้ให้คำปรึกษาจะสามารถยอมรับ ว่าสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษารับรู้นั้นแตกต่างกันโดยสิ้นเชิงจากสิ่งที่ผู้ให้คำปรึกษาและผู้ใกล้ชิด ผู้รับคำปรึกษารับรู้ ในกรณีเช่นนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องอาศัยทักษะในการตั้งคำถาม ความอดทน เป็นสิ่งสำคัญในกรณีที่พบผู้รับคำปรึกษาที่มีความยุ่งยาก ต้องอาศัยเวลาในการทำให้เขาตระหนักใน พฤติกรรมของตนเองว่าไม่สามารถทำให้เขาได้รับในสิ่งที่เขาต้องการได้และไม่สามารถนำเขา ไปสู่ทิศทางที่เขาต้องการได้

4. การวางแผนและข้อผูกมัด (Planning and Commitment)

เมื่อผู้รับคำปรึกษาคัดสินใจได้แล้วว่าอะไรคือสิ่งที่เขาต้องการจะเปลี่ยนแปลงเขาจะ

ต้องเตรียมพร้อมที่จะสำรวจพฤติกรรมทางบวกอื่นๆและกำหนดแผนการปฏิบัติ ภายหลังจาก
แผนได้ถูกกำหนดลงภายใต้ความร่วมมือระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา แล้วจะต้อง
ทำข้อผูกพันเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้ปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้

งานที่สำคัญสำหรับการให้คำปรึกษาคือ การช่วยให้ผู้รับคำปรึกษากำหนดแนวทางที่จะ
ตอบสนองความต้องการของตนเอง กระบวนการของการวางแผนตลอดจนการดำเนินการตาม
แผนการนั้นคือ วิธีที่ผู้รับคำปรึกษาควบคุมชีวิตของตนเอง วิธีนี้ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีที่สุดที่ได้เตรียมการ
ให้ผู้รับคำปรึกษาได้รับข้อมูลใหม่และช่วยให้ เขาได้ค้นพบทางเลือกใหม่ที่มีประสิทธิภาพที่สามารถ
ตอบสนองความต้องการของเขาได้ จุดมุ่งหมายของการวางแผนคือการเตรียมการเพื่อ
ประสบความสำเร็จ ในการสำเร็จ ในระยะนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษานึกถึงความ
รับผิดชอบในการเลือกและการปฏิบัติตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเตือนให้ผู้รับคำปรึกษาระลึกว่า
ไม่มีผู้ใดในโลกที่จะทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อเขาหรือมีชีวิตอยู่เพื่อเขา

ลักษณะของการวางแผนมีลักษณะดังนี้

1. แผนนั้นควรจะถูกกล่าวถึงโดยขอบเขตของความสามารถของผู้รับคำปรึกษาแต่ละคน
ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องช่วยให้แผนนั้นมีความสัมพันธ์กับความต้องการที่จะตอบสนองเขา
2. แผนที่ดีจะต้องเข้าใจง่าย แม้ว่าผู้รับคำปรึกษาจะต้องการแผนที่มีความเฉพาะ
เจาะจงเห็นได้ชัด ประเมินผลได้ก็ควรที่จะมีการยืดหยุ่นและเปิดโอกาสให้เปลี่ยนแปลง
แก้ไขได้
3. แผนนั้นควรเป็นแบบที่สามารถปฏิบัติจริงได้ ผู้ให้คำปรึกษาสามารถช่วยให้ผู้รับ
คำปรึกษารู้ว่าแม้จะเป็นเพียงแผนเล็กๆแต่ก็จะช่วยให้เขาเปลี่ยนแปลงไปตามที่ต้องการได้
อย่างมีขั้นตอน
4. แผนนั้นควรมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่ดี และกำหนดสิ่งๆที่ผู้รับคำปรึกษา
มีความเต็มใจที่จะทำ

5. ผู้ให้คำปรึกษาควรกระตุ้นผู้รับคำปรึกษาให้ปฏิบัติตามแผนโดยไม่ต้องขึ้นอยู่กับผู้ใด แผนที่สร้างขึ้นมาโดยขึ้นอยู่กับผู้อื่น เปรียบเสมือนเรือที่ไม่อาจแล่นได้เอง ต้องอาศัยความเมตตาจากมหาสมุทรนั่นเอง

6. แผนที่มีประสิทธิภาพคือ แผนที่จะต้องทำซ้ำได้เหมาะสมที่จะใช้ปฏิบัติได้ทุกวัน

7. แผนนั้นควรเป็นแผนที่สามารถจะปฏิบัติได้นานตามที่ต้องการ ผู้ให้คำปรึกษาสามารถถามผู้รับคำปรึกษาได้ว่า " วันนี้คุณตั้งใจที่จะทำอะไรเพื่อเป็นการเริ่มต้นในการเปลี่ยนแปลงชีวิตของคุณ" " คุณพูดว่าคุณอาจจะหยุดความเศร้าโศกเสียใจ แล้วตอนนี้คุณกำลังทำอะไรเพื่อที่จะให้บรรลุเป้าหมายนั้น "

8. แผนที่มีประสิทธิภาพจะต้องเกี่ยวข้องกับกิจกรรม เช่น ผู้รับคำปรึกษาวางแผนต่าง ๆ ดังนี้ หางาน เขียนจดหมายถึงเพื่อน ผูกโยคะ สละเวลาสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมงเพื่อทำงานอาสาสมัคร ฯลฯ

9. ก่อนที่ผู้รับคำปรึกษาจะปฏิบัติตามแผนนั้น ควรให้เขาประเมินแผนที่กำหนดไว้ว่า สามารถปฏิบัติได้จริงหรือไม่ มีความสัมพันธ์กับความต้องการของเขาหรือไม่และภายหลังจากการนำแผนไปปฏิบัติจริงแล้ว การนำแผนมาประเมินใหม่อีกครั้งหนึ่งก็ยังคงเป็นประโยชน์ ผู้ให้คำปรึกษาจำเป็นต้องถามผู้รับคำปรึกษาว่า " แผนของคุณสามารถช่วยคุณได้หรือไม่ถ้าหากแผนนั้นใช้ไม่ได้แล้วจะต้องมีการกลับไปประเมินใหม่และพิจารณาทางเลือกใหม่

10. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาผูกพันตนเองกับแผนที่ตนเองกำหนดไว้จะต้องให้เขาเขียนข้อผูกพันด้วย ความตั้งใจที่จะปฏิบัติตามแผนและแผนที่วางไว้จะไม่มี ความหมายถ้าหากปราศจากข้อผูกพันของผู้รับคำปรึกษาที่จะปฏิบัติตาม

กลวิธีและเทคนิคในการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่กล่าวมาข้างต้นนั้น มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถนำตนเองได้ มีความรับผิดชอบและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นไปในทางที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของตนเอง

เทคนิคพิเศษในการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

คอร์ลีย์ (Corlley. 1991 : 383-385) ได้อธิบายถึงเทคนิคพิเศษในการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงดังนี้

1. ศิลปะในการตั้งคำถามด้วยความชำนาญ

เพราะเหตุว่าการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงใช้การตั้งคำถามในระดับที่มากกว่าการให้คำปรึกษาอื่นๆ ผู้ให้คำปรึกษาจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาทักษะในการตั้งคำถามให้กว้างขวาง วัตถุประสงค์หลัก 4 ประการ ของการใช้คำถามก็คือ เพื่อเข้าไปสู่โลกส่วนตัวของผู้รับคำปรึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ข้อมูล และเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถควบคุมวิถีชีวิตของเขาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

มักพบว่าผู้ให้คำปรึกษานำการตั้งคำถามไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะผู้ให้คำปรึกษาที่ขาดประสบการณ์ คำถามเปิดถูกนำมาใช้มากเกินไปและมักส่งผลให้เกิดการใช้กลไกป้องกันตนเอง ส่วนคำถามเปิดที่ใช้อย่างถูกต้องจึงหว่าจะสามารถทำให้ผู้รับคำปรึกษาได้คิดทบทวนเกี่ยวกับสิ่งที่เขาต้องการ และได้ประเมินพฤติกรรมของตนเองว่าสามารถนำไปสู่ทิศทางที่ต้องการหรือไม่

2. เทคนิคการช่วยตนเองในโปรแกรมการพัฒนาคณะ

โปรแกรมการพัฒนาคณะนี้เป็นการช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้พิจารณาเกี่ยวกับการตอบสนองความต้องการต่างๆกับการพิจารณาพฤติกรรมที่กำหนดไว้เพื่อที่จะเปลี่ยนแปลง " การเปลี่ยนแปลง " นั้นรวมถึง " การกระทำพฤติกรรม " แทนที่ " การยกเลิกพฤติกรรม " และ " พฤติกรรมที่พึงประสงค์ " แทนที่ " พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ "

ในการประชุมเทคนิคนี้ ผู้ให้คำปรึกษาสามารถใช้คำถามเหล่านี้เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้ประเมินความต้องการของตนเอง " คุณต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคุณจริงๆหรือไม่? " "ถ้าในตอนนี้คุณมีในสิ่งที่ต้องการ คุณลองจินตนาการดูว่าวิถีชีวิตของคุณจะแตกต่างไปอย่างไร? " "อะไรคือสิ่งที่คุณต้องการที่คุณเหมือนว่าคุณจะไม่ได้รับสิ่งนั้นจากวิถีชีวิตของคุณ? " " คุณคิดว่าอะไรที่

สืบยังไม่ให้คุณเปลี่ยนแปลงไปตามที่คุณอยากจะเป็น?" และคำถามต่อไปนี้จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษา คิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขากำลังกระทำอยู่ "ลองบรรยายถึงช่วงเวลาที่คุณรู้สึกถึงความหมายของความสำเร็จและบอกด้วยว่าช่วงเวลาที่คุณกำลังทำอะไรอยู่" "ถ้าคุณมีเวลาเหลืออีกเพียงปีเดียวที่จะมีชีวิตอยู่ คุณอยากที่จะทำอะไรที่แตกต่างไปจากที่เป็นอยู่บ้าง?"

คำถามเหล่านี้จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาแบ่งความสนใจไปยังสิ่งที่เขากำลังคิดและกำลังรู้สึก สุกตวิธีในการตั้งคำถามจะมีประสิทธิภาพในการทำให้ผู้รับคำปรึกษาได้พิจารณาทางเลือกใหม่ ซึ่งจะนำมาแทนที่ความล้มเหลวแทนการยึดติดอยู่กับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ผู้รับคำปรึกษาจะสามารถพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้

3. การใช้อารมณ์ขัน

การใช้อารมณ์ขันอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องใช้อย่างเหมาะสมถูกจังหวะอารมณ์ขันในกระบวนการให้คำปรึกษานั้นจะต้องใช้กับข้อคำถามที่เหมาะสมและต้องช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถมองสถานการณ์ต่างๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น อารมณ์ขันที่ใช้จะต้องไม่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง การเยาะเย้ย ขาดความเคารพ ในทางตรงข้ามการใช้อารมณ์ขันก่อให้เกิดอันตรายได้ในกรณี ที่ไปกระทบกับปัญหาของผู้รับคำปรึกษาความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองภายในจิตใจของผู้รับคำปรึกษา และการทำให้ผู้รับคำปรึกษา รู้สึกไม่พอใจ อารมณ์ขันที่กระทบกับความ รู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ของผู้รับคำปรึกษาด้วยการทำให้ผู้รับคำปรึกษา รู้สึกว่าตนเองน่ารังเกียจ และรู้สึกอับอายนั้น เป็นการใช้อารมณ์ขันไม่เหมาะสมและเป็นการกระทำที่ผิดไปจากจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเทคนิคต่างๆ มาใช้ในการให้คำปรึกษาดังนี้

คือ การตั้งคำถาม การให้ข้อมูล การตีความและการให้กำลังใจ

1.2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

งานวิจัยในต่างประเทศ

แอบบอทท์ (Abbott, 1983 : Abstract) ได้ทำการศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงต่อความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของเด็กพิการเกรด 6,7 และ 8 ซึ่งเป็นผู้ที่มีความ

รู้สึกมีคุณค่าในตนเองต่ำ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองมีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองสูงขึ้น

ฮาร์ท (Hart, 1986 : Abstrat) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้เทคนิคการให้คำปรึกษา แบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่อยู่ในสภาพแวดล้อมทางการเรียนต่างกัน ในการศึกษาครั้งนี้มุ่งที่จะปรับปรุงพฤติกรรมการทำงานการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนของนักเรียนที่เรียนกับครูโดยตรงกับนักเรียนที่ทำงานในห้องทำงานอย่างอิสระโดยคัดเลือกนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่มีปัญหา เช่น คือดื้อน ก้าวร้าว ไม่ทำงานตามที่มอบหมาย หนีเรียน ผลการศึกษาพบว่า การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงสามารถเพิ่มพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนทั้งสองกลุ่มได้ส่วนการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน และการมีปฏิสัมพันธ์กับครูนั้นไม่ปรากฏว่ามีการเปลี่ยนแปลงให้เห็นอย่างชัดเจน

งานวิจัยในประเทศ

สุคฤทส์ มุขวงศา (2533 : 46) ได้ศึกษาผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม โดยแนวความคิดแบบเผชิญความจริงที่มีต่อนิสัย และทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้ผ่านประสบการณ์ของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มโดยแนวความคิดแบบเผชิญความจริงสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมีนิสัย และทัศนคติในการเรียนที่ดีขึ้นกว่าเดิม

จันทร์รัตน์ อีรัฐศิริ (2536 : 64) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง สามารถลดพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียนได้โดยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการตั้งใจเรียนไปในทางที่ดีขึ้น

จากผลการวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศจะเห็นได้ว่า การให้คำปรึกษาตามทฤษฎีแบบเผชิญความจริง สามารถเปลี่ยนแปลง ความคิด ความรู้สึกและทัศนคติไปในทางที่ดีขึ้นซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลได้แสดงออกได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาความคิด ความรู้ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความรับผิดชอบได้ ผู้วิจัยจึงคาดว่า การ

ให้ค่าปริกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงสามารถที่จะพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน
ของนักเรียนได้

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ

2.1 ความหมายของความรับผิดชอบ

มีผู้ให้ความหมายของความรับผิดชอบไว้แตกต่างกันดังนี้

บราวเน (Browne. 1958 : 58) สรุปลักษณะประกอบของความรับผิดชอบไว้ดังนี้คือ
ความไว้วางใจ ความคิดริเริ่ม ความไม่ทอดลยต่ออุปสรรค ทำงานแข็งขัน มีความเชื่อมั่นในตนเอง
มีความปรารถนาที่จะทำได้ดีกว่าเดิม

ฟังก์ และแวกแนลส์ (ดวงจันทร์ หนอง ; อ้างอิงมาจาก Funk and Wagnalls.
1961 : 2095) กล่าวว่า ความรับผิดชอบคือ การแสดงออกถึงความรับผิดชอบในการกระทำของคน
มีความซื่อสัตย์ไว้ใจได้ สามารถจัดการเงินและทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
ทั้งยังสามารถสนองต่อหน้าที่หรือข้อตกลงที่ตั้งไว้ ตามอุดมคติของศีลธรรมและหลักธรรมอีกด้วย

แคทเทล (Cattell. 1963 : 145) กล่าวถึงบุคคลที่มีความสามารถในความรับ
ผิดชอบไว้ว่าเป็น บุคคลที่รับผิดชอบในหน้าที่ มีความบากบั่นพากเพียร ถือศักดิ์ศรี ยึดมั่นในกฎเกณฑ์
ลักษณะผู้มีความรับผิดชอบน้อยคือคนที่ถือความสะอาดเป็นเกณฑ์ หลีกเลียงข้อบังคับ

ลอว์ซี (Lawsshe. 1966 : 143) กล่าวถึงความรับผิดชอบไว้ว่าเป็นลักษณะ
ของการค้นหาอุปนิสัย อารมณ์ของบุคคลที่มีความรอบคอบ รับผิดชอบ และเป็นทีไว้วางใจได้
มากน้อยแค่ไหน

ฟลิปโป (Flippo. 1966 : 122) ได้สรุปความหมายของความรับผิดชอบไว้ว่า
เป็นความผูกพันที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ และความสำเร็งนี้เกี่ยวข้องกับปัจจัย

3 ประการ คือ พันธะผูกพัน หน้าที่การงานและวัตถุประสงค์

ละเมียด ลิมอักษร (2517 : 8) ให้ความหมายของความรับผิดชอบไว้ว่า หมายถึง
การปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและซื่อสัตย์ซึ้ง เพื่อบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายไม้อ้อเอาควา

ชอบใจหรืออารมณ์เป็นใหญ่ ใช้ความพยายามแก้อุปสรรคต่างๆ ความรับผิดชอบจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญ
ยิ่งในการปฏิบัติงาน

คณิศ งามมานะ (2518 : 5) ให้นิยามความรู้สึกรับผิดชอบว่าหมายถึง คุณลักษณะ
ของบุคคลที่แสดงถึงความเอาใจใส่จริงจังและรับเป็นภาระต่อหน้าที่การงาน การดำเนินชีวิต
ความเป็นอยู่ของคนและผู้เกี่ยวข้องในการดูแลลดละสิ่งผิด พยายามทำหน้าที่ต่างๆอย่างเต็มความสามารถ
เพื่อให้บรรลุจุดหมายโดยไม่มีข้อท้อต่ออุปสรรค

จรรยา สุภาพ (2520 : 84) กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมคือการยอมรับรู้และสำนึก
ในการกระทำของตน ยอมรับผลแห่งการกระทำของตนด้วยความเต็มใจไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลร้าย
ไม่ว่าจะกระทำผิดหรือถูก ไม่ปิดความผิดไปให้ผู้อื่น แลพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
ความรู้สึกรับผิดชอบนี้เป็นสิ่งที่เกื้อหนุนให้บุคคลปฏิบัติหน้าที่ของตน โดยไม่ต้องมีการบังคับเข้มงวด
จากผู้อื่น

ชานาญ นิสารัตน์ (2524 : 53) ให้ความหมายของความรับผิดชอบคือ การยอมรับรู้
และสำนึกในการกระทำของตนการยอมรับผลของการกระทำของตนด้วยความเต็มใจไม่ว่าจะเป็น
ผลดีหรือผลร้าย ไม่ว่าจะกระทำผิดหรือถูกไม่ปิดความรับผิดชอบให้ผู้อื่น และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไข
เพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่เกื้อหนุนให้บุคคลปฏิบัติสอดคล้องกับกฎจริยธรรมและ
หลักเกณฑ์ของสังคม โดยไม่ต้องมีการบังคับและความคุม

คชฎี ทวีทรัพย์ (2529 : 5-6) ให้นิยามของความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานว่า
หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกด้วยการปฏิบัติหน้าที่การงานของตนในด้านต่างๆ
ดังนี้คือ

1. ความเอาใจใส่ในการทำงาน
2. ความเพียรพยายาม
3. ความละเอียดรอบคอบ
4. การตรงต่อเวลา

5. การยอมรับผลการกระทำของคน

6. การปรับปรุงงานของคนให้ดีขึ้น

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า ความรับผิดชอบต่อตนเองด้านการเรียน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนในการเรียนและการทำงาน โดยพยายามทำหน้าที่ต่างๆที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความเอาใจใส่ ความเพียรพยายาม มีความละเอียดรอบคอบ ปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความตั้งใจ โดยพยายามทำหน้าที่ต่างๆอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย

2.2 ความสำคัญของความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบเป็นลักษณะของความเป็นพลเมืองดีที่สำคัญยิ่ง เป็นปัจจัยอันสำคัญที่จะช่วยให้สังคมมีระเบียบและสงบสุข การที่สังคมขาดความสงบกล่าวได้ว่าเกิดจากบุคคลกลุ่มหนึ่งขาดคุณสมบัติ 5 ประการ คือ ความรับผิดชอบ ความสม่ำเสมอ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความซื่อสัตย์ และความพยายามพึ่งตนเอง (สี่เฒ่า สี่ญาวิวัฒน์. 2514 : 55-57)

ดังนั้นความรับผิดชอบจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยลดปัญหาต่างๆ ในสังคมได้นอกจากนี้ แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2520 มีวัตถุประสงค์ระบุไว้ ข้อหนึ่งว่า มุ่งหวังให้นักเรียนเป็นคนดี มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความเสียสละ ซื่อสัตย์ อุตสาหะ คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น (กระทรวงศึกษาธิการ . 2520 : 12) ซึ่งถ้าจะกล่าวถึงความรับผิดชอบแล้ว อาจกล่าวได้ว่า หากบุคคลมีความรับผิดชอบจะมีผลดีต่อไปนี้คือ

1. คนมีความรับผิดชอบย่อมจะทำงานทุกอย่างสำเร็จตามเป้าหมายทันเวลา
2. คนมีความรับผิดชอบย่อมได้รับการสรรเสริญและเป็นคุณประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม
3. ความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่เกื้อหนุนให้บุคคลปฏิบัติงานสอดคล้องกับกฎจรรยาบรรณ

และหลักเกณฑ์ของสังคม โดยไม่ต้องมีผู้อื่นมาบังคับ

4. ไม่เป็นต้นเหตุของความเสื่อมและความเสียหายแก่ส่วนรวม
5. ทำให้เกิดความก้าวหน้า สงบสุข เรียบร้อยแก่สังคม

2.3 ลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบ

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2514 : 77) กล่าวว่า บุคคลที่มีความรับผิดชอบจะประกอบด้วย ความซื่อสัตย์เพียรและความละเอียดรอบคอบ และ นิคม ตั้งศนิภ (2516 : 28) กล่าวว่าเพิ่มเติมว่าผู้ที่มีความรับผิดชอบจะต้องรักษาความก้าวหน้า และหนึ่งตนเองได้ ส่วน แคทท์เทล (Cattell) กล่าวว่า บุคคลที่มีความรับผิดชอบสูงจะต้องมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่มีความยากนั้นพวกเพียร (อภิสิทธิ์ วิชา. 2517 ; 6 อ้างอิงมาจาก Cattell)

ฉะนั้น บุคคลที่มีความรับผิดชอบจะต้องแสดงถึงความตั้งใจจริง ปฏิบัติงานมีความพากเพียรพยายาม ความอดทน เพื่อให้งานนั้นบรรลุผลและสำเร็จตามความมุ่งหมาย

2.4 การฝึกฝนความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่เกิดจากการฝึกฝนอบรมตั้งแต่วัยเด็กและพัฒนาไปเรื่อยๆจนถึงวัยรุ่น ผู้ใหญ่จึงต้องเข้าใจธรรมชาติของเด็ก และนำเสนอเสริม ในสิ่งที่ถูกที่ควรให้เด็กรู้จักแก้ปัญหาและค่อยๆปลูกฝังความรับผิดชอบให้ เพราะนอกเหนือจากการมีวินัยและความรับผิดชอบตามธรรมชาติอันเกิดขึ้นได้เองแล้ว เด็กยังเรียนรู้วินัยและความรับผิดชอบจากวัฒนธรรมโดยอาศัยการสั่งสอนฝึกฝนจากบุคคลแวดล้อมลักษณะเช่นนี้เป็นกฎเกณฑ์ธรรมชาติของการอยู่ร่วมกันในสังคม (กิ่งแก้ว ทัศนากร. 2524 : 15-19)

ความรับผิดชอบไม่ได้ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิดแต่เป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้และได้จากการอบรมโดยตรงกล่าวคือ ถ้าการฝึกอบรมเป็นไปในทางที่ใช้เวลานานมากเกินไป ความรับผิดชอบของเด็กจะตึงไปด้วย ความเครียดและความวิตกกังวลที่เกิดจากการกระทำผิดจะขัดขวางการปรับตัวที่ดีของเด็ก และในทางกลับกัน ความรู้สึกผิดที่ไม่ได้รับการพัฒนาจะนำไปสู่ความรับผิดชอบที่หย่อน (Justin. 1950 : 722)

จะเห็นได้ว่า ความรับผิดชอบเกิดจากการฝึกฝน ซึ่งแวดล้อมต่างๆมีส่วนสำคัญและมีผลต่อความรับผิดชอบของเด็กด้วย การฝึกความรับผิดชอบให้แก่เด็กนั้นเป็นวิธีที่ละเอียดอ่อนและผู้ฝึกจำต้องมีวิสัยทัศน์เพื่อให้การฝึกนั้นสมดังมุ่งหมาย ไซค์แมน (Sideman. 1962 :

408-411) ได้รวบรวมทัศนะเกี่ยวกับการฝึกความรับผิดชอบของ มิตตัน (Mitton) และฮาร์ริส (Harris) ไว้ดังนี้

1. ควรเริ่มฝึกความรับผิดชอบตั้งแต่วัยเด็ก
2. เด็กทุกคนควรมีโอกาสฝึกให้มีความรับผิดชอบ
3. การฝึกให้มีความรับผิดชอบและจัดประสบการณ์ความรับผิดชอบควรให้เหมาะสม

กับแต่ละบุคคล

4. ควรให้เด็กทราบว่าผู้ใหญ่หวังอะไรจากเขา
5. การฝึกให้เด็กรู้จักความรับผิดชอบ ผู้ใหญ่ต้องรู้จักยืดหยุ่น ไม่เร่งรัดจนเกินไป
6. เด็กต้องการคำแนะนำจากผู้ใหญ่
7. เด็กต้องการความไว้วางใจจากผู้ใหญ่ เมื่อรู้ว่าส่วนไหนอยู่ในความรับผิดชอบของเขา
8. เจตคติและพฤติกรรมของผู้ใหญ่ต่อความรับผิดชอบของคน มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบ

ของเด็ก

กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ (2521 : 21) ได้เสนอแนะวิธีการฝึกฝนความรับผิดชอบไว้ดังนี้

1. ฝึกให้เด็กไม่ปิดความรับผิดชอบในหน้าที่การงานของตนไปตกแก่ผู้อื่น
2. ฝึกให้เกิดนิสัยรับผิดชอบตั้งแต่เด็กทั้งที่บ้านและทางโรงเรียน
3. ชี้แจงให้รู้จักขอบเขต หน้าที่การงานของตนว่ามีอะไรบ้าง เมื่อรู้หน้าที่ของตนแล้ว

จะไม่ก้าวทำางานของผู้อื่น

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ

งานวิจัยในต่างประเทศ

เพค (Pack, 1958 : 347-350) พบว่า ความรับผิดชอบขึ้นอยู่กับ การฝึกวินัย และการฝึกวินัยโดยอาศัยความรักนั้นจะทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านความรับผิดชอบสูงด้วย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เชียร์และเลวิน ซึ่งได้สัมภาษณ์พ่อแม่ของเด็กอนุบาล จำนวน

379 คน เกี่ยวกับการมีกอบรมเด็ก พบว่า การให้ความรักและการยอมรับลูกในฐานะที่เป็นสมาชิกของครอบครัวและมีวินัยโดยให้เหตุผลจะช่วยให้เด็กทำตามที่พ่อแม่ต้องการและทำให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านความรับผิดชอบสูงขึ้น (วารินทร์ ม่วงสุวรรณ. 2517 ; อ้างอิงมาจาก Sears and Levin. 1957 : 415) สโตรทเธอร์ แจ็คและเพจ (วัฒนา สิ่งสัมฤทธิ์. 2527 : 28 ; อ้างอิงมาจาก Breckenridge. 1955 : 80 citing Strother, Jack and Page.n.d. : unpage) พบว่าเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีความสามารถในการควบคุมตนเอง มีความรู้สึกรับผิดชอบและสามารถแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมด้วย

โจนส์ (Jones. 1960 : 42-48) ศึกษาความเปลี่ยนแปลงความรู้สึกรับผิดชอบต่อเด็กตามระดับอายุ พบว่า เด็กอายุ 9-11 ปี มีความรู้สึกรับผิดชอบน้อยและมีช่วงความรับผิดชอบแตกต่างกันมาก เด็กอายุ 11-13 ปี มีความรู้สึกรับผิดชอบสูงขึ้นเล็กน้อยและช่วงความรับผิดชอบไม่ต่างกันเลย อายุ 13 ปี ขึ้นไปจะมีความรับผิดชอบสูงเรื่อยๆจนถึงอายุ 16-17 ปี จะคงที่ครั้งหนึ่ง

ฟลาเฮอร์ตีและเรุตเซล (Flaherty and Reutzel. 1965 : 411) ศึกษาเพื่อหาลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการเรียนสูงและนักเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการเรียนต่ำพบว่า ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้คะแนนบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบสูงกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและ แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1953 : 10) ได้ศึกษาลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์สูง พบว่า บุคคลนั้นมีความรับผิดชอบสูงด้วย

สมาร์ท (Smart. 1967 : 536-537) ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กและสัมพันธ์ภาพที่มีต่อครอบครัวซึ่งพบว่า ความรับผิดชอบจะเริ่มต้นในวัยเด็กและพัฒนาสู่วัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่และพบว่า เด็กหญิงจะมีความรับผิดชอบสูงกว่าเด็กชาย ซึ่งตรงกับทฤษฎีของ บัตเตอร์เวิร์ท (Butterworth. 1974 : 2043) ศึกษาความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 600 คน โดยสุ่มจากโรงเรียนต่างๆในแคลิฟอร์เนีย

ก็พบว่านักเรียนหญิงมีความรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วิกกินส์ (wiggins. 1971 : 289) กล่าวถึงการศึกษาของ กอฟ (Gough)
 เกี่ยวกับการควบคุมตนเองของผู้ที่มีปัญหาทางความประพฤติว่า ผู้ที่มีระดับวินัยแห่งตนสูงจะมี
 ความรับผิดชอบสูง ไม่มีความวิตกกังวล มีความอดทนสูงมีเหตุผลที่ดีเป็นของตนเอง และมีความ
 ยึดหยุ่นในความคิดและพฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสม

เพค และ ฮาฟวิกเอิร์ส (Peck and Havighurst. 1963 :12) ศึกษาเกี่ยวกับ
 พฤติกรรมของเด็กวัยรุ่น ที่มีบรรยากาศแห่งประชาธิปไตย และแบบใช้อำนาจพบว่า เด็กที่มาจาก
 ครอบครัวที่มีบรรยากาศประชาธิปไตยมีความเป็นอิสระจากตนเองและรับผิดชอบมากกว่าเด็กที่มาจาก
 ครอบครัวแบบอิตาเลียประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เฮิร์ลอค (Hurlock.1964:661)
 ซึ่งพบว่าผลของการอบรมเลี้ยงดูเด็กโดยวิธีประชาธิปไตย การให้ความรักความสนใจและความสำคัญ
 ของเด็ก จะทำให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเองมีเพื่อนมากเป็นมิตร ซื่อสัตย์ คล่องแคล่ว ำเร็จ
 มีอารมณ์มั่นคง มีความคิดริเริ่มพึ่งตนเองสามารถจะทำให้เด็กขาดความใกล้ชิดกับพ่อแม่ ขาดความ
 รู้สึกอบอุ่น ขาดความรู้สึกปลอดภัยหรือได้ทำตามกฎอย่างเคร่งครัดทำให้ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 ขาดความเชื่อมั่นในตนเองและขาดความรับผิดชอบ เพราะไม่เคยตัดสินใจด้วยตนเองเช่นเดียวกับการ
 ศึกษาของเลวิน ลิปปิต และไวท์ ที่พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย นั้นทำให้เด็กมีความคิด
 ริเริ่มสร้างสรรค์มีความรับผิดชอบ รู้จักให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ ส่วนการอบรมเลี้ยงดู
 แบบอิตาเลียประชาธิปไตยนี้จะทำให้เด็กเป็นคนก้าวร้าว เนื่องจากรู้สึกว่าตนถูกบังคับกดขี่ ขาดความรับผิดชอบ
 และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยนั้น ก็ทำให้เป็นคนไม่รู้จักความรับผิดชอบ ไขว่ไขว่ไม่ได้
 (กัล สวัสดิพานิชย์ และคณะ. 2512 : 176 - 181 ; อ้างอิงมาจาก Lewin,Lippit
 and White.n.d.)

งานวิจัยในประเทศ

สมศักดิ์ ชินพันธ์ (2523 : 74) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของครูกับ
 นักเรียนในชั้นเรียนกับความรับผิดชอบ พบว่านักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบประชาธิปไตย

จะมีความรู้สึกรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบอัตตาธิปไตย และแบบปล่อยปละ
ละเลยจะมีความรับผิดชอบต่ำสุด

พิจิตรา พงษ์จินดากร (2525 : 94 - 96) ทดลองสอนความรับผิดชอบแก่เด็ก
ที่มีระดับพัฒนาการทางสติปัญญาต่างกัน โดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์ ทำให้นักเรียนมีทัศนคติเกี่ยวกับ
เรื่องความรับผิดชอบดีกว่าวิธีการสอนแบบธรรมดา และมีความคงทนของการเรียนรู้ทั้งในด้าน
ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับที่ วิวิธะ บุญะนิวาสน์
(2523 : 49) เปรียบเทียบการสอนจริยธรรมโดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับการสอนแบบ
ธรรมดาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เวลาในการสอนรวม 9 ชั่วโมงในการสอนโดย
กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มีทัศนคติทางจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ และความ
รับผิดชอบสูงกว่ากลุ่มที่สอนแบบธรรมดา และหลังสอนไปแล้ว 1 เดือน ผลก็ยังไม่เปลี่ยนแปลง

กรุณา กิจชยัน (2517 : 85) ศึกษาความมีวินัยในตนเองและความเชื่อมั่นใน
ตนเอง พบว่า ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นลักษณะหนึ่งของผู้มีวินัยในตนเอง และนอกจากนั้น
ผู้มีวินัยในตนเองจะมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน มีความอดทน มีเหตุผลและมีความยืดหยุ่น
ในพฤติกรรมทางสังคมดีกว่าผู้ขาดวินัยในตนเอง สอดคล้องกับ วรณวิภา ทองงอก

(2517 : 9) ที่พบว่าวินัยในตนเองเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จ
ในการทำงานและการเรียน เนื่องจากมีความตั้งใจจริง บุคคลที่มีวินัยในตนเองต้องเป็นบุคคล
ที่เข้มแข็ง และมีความมั่นคงในจิตใจ มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ส่วน สารี เศรษฐชัย

(2520 : 47 - 48) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

ความรู้สึกรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล

สภากาชาดไทย พบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ความรู้สึกรับผิดชอบ และความ
เชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์ต่อกันในทางบวก

ดวงจันทร์ หนุทอง (2533 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลของการใช้แม่แบบหนังตะลุงที่มี
 ต่อการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า
 นักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ
 สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้นักเรียนกลุ่มทดลองมีการใช้เหตุผลเชิง
 จริยธรรมด้านความรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่าความรับผิดชอบเป็น
 คุณลักษณะหนึ่งที่สำคัญที่จะต้องมั่นในตัวบุคคล เนื่องจากว่าความรับผิดชอบมีความสำคัญมากใน
 การช่วยให้บุคคลพัฒนาตนเอง สังคม และประเทศชาติ และความรับผิดชอบสามารถเสริมสร้าง
 และมีพัฒนาให้มันได้ในตัวบุคคล โดยต้องฝึกฝนและอบรมตั้งแต่วัยเด็กและจะพัฒนาไปเรื่อย ๆ
 จนถึงวัยรุ่น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญ
 ความจริงที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อศึกษาว่า
 นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้นหรือไม่เพียงใด

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางมด (ตันเปาว์วิทาศาคาร) เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536 ที่มีความรับผิดชอบด้านการเรียน ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 30 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรับผิดชอบด้านการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้วิจัยให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้งหมด 135 คน ทำแบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียน
2. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด
3. นำคะแนนที่ได้มาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย แล้วคัดเลือกผู้ที่มีคะแนนความรับผิดชอบด้านการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมาจำนวน 30 คน แล้วสอบถามความสมัครใจปรากฏว่านักเรียนสมัครใจ 28 คน

4. สุ่มอย่างง่ายจากนักเรียนในข้อ 3 มาจำนวน 16 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

12) / เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียน
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง
3. โปรแกรมการสอนปกติ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียน มีลำดับขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1.1 ศึกษาเนื้อหาหาความรับผิดชอบด้านการเรียนจากตำรา บทความ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 นำเนื้อหาจากข้อ 1.1 มาเขียนนิยามเชิงพฤติกรรม พร้อมทั้งกำหนดนิยามปฏิบัติการซึ่งเป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถาม

1.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียน จำนวน 30 คน

ตัวอย่างแบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องราวที่กำหนดไว้ในแต่ละเรื่อง แล้วตอบคำถามโดยสมมติตนเองเป็นบุคคลในเรื่องนั้นๆ

0. สมศรีหยุดโรงเรียนไป 2 วัน เพราะป่วยเป็นไข้หวัด เมื่อหายป่วยแล้ว สมศรีจึงมาโรงเรียน เมื่อมาถึงโรงเรียนปรากฏว่า สมศรีเรียนไม่ทันเพื่อน ถ้านักเรียนเป็นสมศรี นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. คิดถามบทเรียนที่เรียนไม่ทันโดยสอบถามจากเพื่อนและเมื่อไม่เข้าใจก็ถามครู
- ข. ปลื้มใจเสดตามเลขกับบทเรียนที่ไม่ได้มาเรียนเพราะคิดว่าไม่ใช่เนื้อหาที่สำคัญมากนัก

วิธีการตรวจให้คะแนน กิจหลักการให้คะแนนดังนี้

ให้ 1 คะแนน ในข้อที่มีความรับผิดชอบด้านการเรียน

ให้ 0 คะแนน ในข้อที่ขาดความรับผิดชอบด้านการเรียน

1.4 การหาคุณภาพแบบสอบถาม ความรับผิดชอบด้านการเรียน

1.4.1 การหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ อาจารย์พรพนพิศ วาณิชการ และอาจารย์ไพศาล อินประเสริฐ ตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.4.2 หาค่าอำนาจจำแนกโดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วในข้อ 1.4.1 ไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดแจ้งร้อน เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ จัดเรียงคะแนนความลำคืบจากมากไปหาน้อย แล้วใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ ทดสอบด้วยค่า t แล้วคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ระหว่าง 2.00 - 6.40 ได้จำนวน 29 ข้อ

1.4.3 หาค่าความเชื่อมั่น โดยนำแบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียน ที่คัดเลือกแล้วในข้อ 1.4.2 โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder Richardson ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

2. โปรแกรมการให้ค่าปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้ค่าปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงและความรับผิดชอบด้านการเรียน เพื่อเป็นแนวทางกำหนดขั้นตอนการสร้างโปรแกรมให้เหมาะสมกับปัญหาและผู้รับค่าปรึกษา

2.2 สร้างโปรแกรมการให้ค่าปรึกษาแบบเผชิญความจริง แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน คือผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ อาจารย์พรพนพิศ วาณิชการ และอาจารย์ไพศาล อินประเสริฐ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ โดยความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.3 นำโปรแกรมที่สร้างไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่โรงเรียนวัดแจรงร้อน เขตราชบุรีพระกรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 คน เพื่อหาข้อบกพร่อง ตลอดจนวิธีการ และระยะเวลาที่ใช้ในการให้คำปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขได้ดียิ่งขึ้น และเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง ใช้กับกลุ่มทดลอง โดยทดลองทั้งสิ้น 12 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 วัน คือวันจันทร์ และวันพุธ เวลา 15.30 - 16.30 น. ระหว่างวันที่ 7 กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2537

3. โปรแกรมการสอนแบบปกติ

3.1 ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียน เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาสำหรับสร้างโปรแกรมการสอนแบบปกติ ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

3.2 สร้างโปรแกรมการสอนแบบปกติ ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะซึ่งมีเนื้อหาและจุดมุ่งหมายเช่นเดียวกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ขั้นตอนการสอน มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ครูและนักเรียนสนทนากันเพื่อนำเข้าสู่เรื่องที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ครูบรรยายเกี่ยวกับเรื่องที่จะสอนตามจุดมุ่งหมายที่

กำหนดให้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม แสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป ครูให้นักเรียนสรุปและครูสรุปเพิ่มเติม

3.3 นำโปรแกรมการสอนแบบปกติที่สร้างขึ้นให้ผู้ที่ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน คือผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์ไพศาล อ้นประเสริฐ ตรวจสอบโปรแกรมการสอนให้มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาการสอนกับนิยามศัพท์เฉพาะ

3.4 นำโปรแกรมที่สร้างไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดแจ้งร้อน เขตราชบุรีพระ กรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 คน เพื่อหาข้อบกพร่องในด้านความเหมาะสมของเนื้อหาการสอน ขั้นตอนการสอน และระยะเวลาที่ใช้ในการสอนเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น และเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

โปรแกรมการสอนปกติใช้กับกลุ่มควบคุม โดยมีการสอนทั้งสิ้น 12 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 วัน คือวันอังคาร และวันพฤหัสบดี เวลา 15.30 - 16.30 น. ระหว่างวันที่ 8 กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 17 มีนาคม 2537

การดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยให้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest- Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ . 2531 : 87)

ตาราง 1 แสดงแบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group

Pretest- Posttest Design

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
R_E	T_{E1}	X	T_{E2}
R_C	T_{C1}	$\sim X$	T_{C2}

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

R_E	แทน	กลุ่มทดลองที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง
R_C	แทน	กลุ่มควบคุมที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง
T_{E1}	แทน	การทดสอบก่อนทดลองของกลุ่มทดลอง
T_{E2}	แทน	การทดสอบหลังทดลองของกลุ่มทดลอง
T_{C1}	แทน	การทดสอบก่อนทดลองของกลุ่มควบคุม
T_{C2}	แทน	การทดสอบหลังทดลองของกลุ่มควบคุม
X	แทน	การทดลองโดยใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ตามทฤษฎีเผชิญความจริง
$\sim X$	แทน	การทดลองโดยใช้โปรแกรมการสอนแบบปกติ

10/2. วิธีดำเนินการทดลอง

2.1 ก่อนทดลองผู้วิจัยให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มตอบแบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียนแล้วเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนทดลอง (Pretest)

2.2 ขณะทดลอง ดำเนินการทดลองโดยใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงกับกลุ่มทดลอง และโปรแกรมการสอนแบบปกติกับกลุ่มควบคุมหลังเลิกเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 กลุ่มทดลองใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง จำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ทุละ 2 ครั้ง ทุละ 1 ชั่วโมง ในวันจันทร์และวันพฤหัสบดี เวลา 15.30-16.30 น. ระหว่างวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2537 ถึงวันที่ 16 มีนาคม 2537

2.2.2 กลุ่มควบคุมใช้โปรแกรมการสอนแบบปกติ จำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ทุละ 2 ครั้ง ทุละ 1 ชั่วโมง ในวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 15.30-16.30 น. ระหว่างวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2537 ถึงวันที่ 17 มีนาคม 2537

2.3 หลังทดลอง เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มตอบแบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียนชุดเดิมอีกครั้งหนึ่ง แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนหลังทดลอง (Posttest)

2.4 นำคะแนนที่ได้จากข้อ 2.1 และ 2.3 มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง
2. เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียนก่อนและหลังการสอนแบบปกติ
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงและนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่ามัธยฐาน (Median)
 - 1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียนโดยใช้ t-test (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 139)
 - 2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียนโดยใช้ สูตร KR-20 ของ Kuder Richardson (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ . 2531 : 133)
3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 เปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนก่อนและหลังการทดลอง ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้การทดสอบของวิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 91 - 97)
 - 3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรับผิดชอบด้านการเรียน ของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบของแมน วิกนีย์ (The Mann - Whitney U test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 120 - 126)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า

ข้อตกลงเกี่ยวกับทวิวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนด
สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
Mdn	แทน	มัธยฐานของความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน
Q.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ของความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน
Mdn _(class)	แทน	มัธยฐานของความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนที่ค้ำขึ้น
Q.D. _(class)	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ของความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนที่ค้ำขึ้น
T	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของวิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test)
U	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของ แมน-วิทนีส์ (The Mann - Whitney U Test)
P	แทน	ค่าความน่าจะเป็นของสถิติจากตาราง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง

2. เปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง และนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ผลการศึกษาค้นคว้า

1. เปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลัง การทดลอง ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงผลการเปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มทดลอง	N	Mdn	Q.D.	T
ก่อนการทดลอง	8	17.50	4.50	
หลังการทดลอง	8	28.00	1.67	0**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 ปรากฏว่า ความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือนักเรียน มีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้

2. เปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงผลการเปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มควบคุม	N	Mdn	Q.D.	T
ก่อนการทดลอง	8	17.50	5.00	
หลังการทดลอง	8	22.50	5.00	0**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 ปรากฏว่า ความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือนักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้น หลังจากได้รับการสอนแบบปกติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ที่ตั้งไว้

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความรับผิดชอบด้านการเรียนของ
นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mdn _(before)	Q-D _(before)	U
กลุ่มทดลอง	8	9.50	3.50	12.50*
กลุ่มควบคุม	8	4.50	1.75	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 ปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
ตามทฤษฎีเผชิญความจริง มีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้นกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎี
เผชิญความจริง มีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ ซึ่งเป็นไป
ตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง ที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางมด (ต้นเป่าวิเทศาคาร) สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง
2. เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง
2. นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง มีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางมด (ตันเปาว์วิทยาคาร) เขตราชบุรีบูรณะ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536 ที่มีความรับผิดชอบด้านการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 30 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางมด (ตันเปาว์วิทยาคาร) เขตราชบุรีบูรณะ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536 ที่มีความรับผิดชอบด้านการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 18 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถามความรับผิดชอบต่อด้านการเรียน

2.2 โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง

2.3 โปรแกรมการสอนแบบปกติ

3. วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองด้วยตนเอง ทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้เวลาหลังเลิกเรียนดังนี้

3.1 กลุ่มทดลอง ใช้โปรแกรมให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง จำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง ในวันจันทร์และวันพุธ เวลา 15.30 - 16.30 น. ระหว่างวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2537 ถึงวันที่ 16 มีนาคม 2537

3.2 กลุ่มควบคุม ใช้โปรแกรมการสอนแบบปกติจำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง ในวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 15.30 - 16.30 น. ระหว่างวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2537 ถึงวันที่ 17 มีนาคม 2537

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับข้อต่อไปนี้

4.1 เปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้การทดสอบของวิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test)

4.2 เปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้การทดสอบของวิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test)

4.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของรับผิดชอบด้านการเรียนระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้การทดสอบของแมน - วิตนีย์ (The Mann - Whitney U Test)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลได้ดังนี้

1. นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ตามทฤษฎีเผชิญความจริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง มีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้อภิปรายผลไปตามลำดับดังนี้

1. เปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง

เมื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง พบว่านักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้น หลังจากการได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง สามารถพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จันทรรัตน์ ชีรฤศิริ (2536 : 64-65) ที่ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัตนานิเบศร์ พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง พฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนลดลง

จากผลการศึกษาค้นคว้านี้แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง สามารถพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนได้มีโอกาสสำรวจความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนและประเมินพฤติกรรมของตนตามความเป็นจริง ตลอดจนวางแผนในการพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนและดำเนินการตามแผน หรือโครงการที่ตนเองกำหนดไว้ รวมทั้งรายงานผลการปฏิบัติให้ผู้รับคำปรึกษาทราบภายหลังจากการที่ได้ปฏิบัติตามแผน ซึ่งคนเป็นผู้กำหนดขึ้น อีกทั้งกระบวนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง มีรูปแบบในการให้คำปรึกษาที่กระตุ้นให้นักเรียนต้องผูกพันกับการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความต่อเนื่องกันในแต่ละขั้นตอน ทำให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และทำให้สมาชิกแต่ละคนสามารถเข้าใจปัญหาความรับผิดชอบด้านการเรียนของตนเองชัดเจนยิ่งขึ้นและมีความกระตือรือร้นที่จะร่วมทำกิจกรรม

โดยเฉพาะขั้นวางแผนและขั้นสร้างสัญญา เพราะเป็นขั้นที่ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าคุณเองสามารถที่จะเป็นผู้กำหนดแนวทางชีวิตของตนได้ และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงชีวิตของตนไปสู่สิ่งที่ดีกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ วิชัย ทรัพย์มี (2533 : 180 - 182) ที่กล่าวว่า การที่มนุษย์รู้สึกตนว่ามีความสามารถที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้หรือความรู้สึกว่าคุณประสบความสำเร็จ จะสร้างกำลังใจให้คุณคลั่งงาที่จะต่อสู้กับปัญหา ดังนั้นเมื่อนักเรียนได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง จึงทำให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มเกิดการเรียนรู้ที่จะพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนของตนไปในทางที่ดีขึ้น

2. เปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการสอนแบบปกติ พบว่านักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดุษฎี ทรัพย์บุรุษ (2523 : 56 - 57) ที่ได้ศึกษาผลการใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบด้านภาระงาน โดยกลุ่มทดลองใช้บทบาทสมมติ ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ ซึ่งได้ศึกษาผลการเปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านภาระงาน ปรากฏว่า ภายหลังจากทดลองแล้วกลุ่มควบคุมมีความรับผิดชอบสูงขึ้นกว่าเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบปกติเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถช่วยพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนให้ดีขึ้นกว่าเดิม ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทดลองด้วยตนเองทั้งสองกลุ่ม ซึ่งในกลุ่มควบคุมที่ใช้การสอนแบบปกติ พบว่า ครั้งแรกเป็นการประชุมพิเศษ บรรณาสาศึกษาในการเรียนการสอนส่วนบุคคลมีการสนทนาซักถาม ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ของตนเกี่ยวกับเรื่องทั่ว ๆ ไป นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและมีความสนิทสนมกันมากขึ้น ส่วนครั้งหลัง ๆ ผู้วิจัยจะเริ่มต้นด้วยการสนทนาซักถามนักเรียนที่เกี่ยวกับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียนในครั้งนั้น ๆ แล้วผู้วิจัยบรรยายหรือเล่าเรื่องที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามพอดถึงขั้นร่วมกันอภิปรายและสรุป นักเรียนให้ความร่วมมือด้วยดี ในครั้งสุดท้ายซึ่งเป็นการสรุป ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียน

แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่
 หลังจากได้รับการสอนแบบปกติแล้วนักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นในเรื่อง เกี่ยวกับลักษณะของผู้ที่มี
 ความรับผิดชอบด้านการเรียน และคิดที่จะปรับปรุงข้อบกพร่องความรับผิดชอบด้านการเรียนของตน
 ให้ดีขึ้น ดังนั้นการเรียนรู้อาศัยวิธีการสอนแบบปกติเป็นวิธีหนึ่งซึ่งช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ
 ด้านการเรียนดีขึ้น ในการทดลองครั้งนี้ นักเรียนกลุ่มควบคุม ให้ความร่วมมือด้วยดี โดยการเข้าร่วม
 การทดลองทุกครั้ง

3. เปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
 ตามทฤษฎีเผชิญความจริง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

เมื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
 ตามทฤษฎีเผชิญความจริง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ พบว่านักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษา
 แบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง มีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอน
 แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก
 การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง เป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน
 ที่มีปัญหาคล้ายกันมารวมกลุ่มกัน และมีโอกาสสำรวจตนเองเกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียน
 ตระหนักถึงผลเสีย และเห็นความสำคัญของการที่จะต้องแก้ไขปรับปรุง ความรับผิดชอบด้านการเรียน
 ของตน โดยยอมรับสภาพความเป็นจริงของตนเอง และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ดีขึ้น
 การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงยังส่งผลให้นักเรียนต้องผูกพันกับสิ่งที่ตนเองกำหนด ตลอดจน
 รักษาสัญญาที่จะปฏิบัติตาม โดยนักเรียนเกิดการตระหนักรู้ได้ด้วยตนเอง จึงทำให้นักเรียน
 เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งกว่าการสอนแบบปกติซึ่งเป็นการสอนโดยชี้นำผู้วิจัยสนทนากับนักเรียน
 เพื่อที่จะนำไปสู่เรื่องที่จะเรียน ชี้แจงให้ผู้วิจัยบรรยายและเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น
 จากนั้นผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุป ซึ่งก็สามารถที่จะพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนได้
 แต่เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง ซึ่งทำให้นักเรียน

ได้เกิดการตระหนักรู้ได้ด้วยตนเองตามความเป็นจริงมากกว่า จึงทำให้วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง สามารถพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนได้ดีกว่าการสอนแบบปกติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. เนื่องจากวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง และการสอนแบบปกติ สามารถพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนได้ทั้ง 2 วิธี จึงเสนอแนะให้เลือกใช้ตามความเหมาะสม และถ้าผู้ใช้มีความชำนาญด้านการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง ควรใช้วิธีนี้มากกว่า เพราะสามารถพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนได้ดีกว่า

2. ผู้ที่จะนำวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงไปใช้ควรได้มีการศึกษาวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และการให้คำปรึกษิตามทฤษฎีเผชิญความจริงหรือฝึกลอบรมเกี่ยวกับเทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง จนเกิดความชำนาญเสียก่อนที่จะนำไปใช้จริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย

1. ควรศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนในระดับอื่น ๆ เช่น ระดับมัธยมศึกษา

2. ควรศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบด้านอื่น ๆ เปรียบเทียบกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงเป็นรายบุคคลเพื่อศึกษาว่าการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง และการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลส่งผลต่อการพัฒนาความรับผิดชอบด้านอื่น ๆ ของนักเรียนแตกต่างกันหรือไม่ และวิธีใด ที่ให้ผลดีว่ากัน

מדפוס

บรรณานุกรม

- กรรณา กิจชยัน. ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน ความเชื่อมั่นภายในภายนอก และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517. อัดสำเนา.
- ก่อ สวัสดิพานิชย์. "จริยธรรมในสังคมไทย," รายงานการสัมมนาจริยธรรมในสังคมปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานสภานิติบัญญัติ, 2522. การฝึกหัดครู, กรม หน่วยงานพิเศษ. โครงสร้างคุณลักษณะของจริยธรรม. ม.ป.ท., 2522. อัดสำเนา.
- การศาสนา, กรม. กองวัฒนธรรม. ศีลธรรมและวัฒนธรรมไทย. 2521.
- กีโนติ, เอส. เรากับลูก. แปลโดย รัตน์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สหมิตร จำกัด 2526.
- กิ่งแก้ว อัดถาวร. "ทำไมต้องวินัย," มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์. 3(1) : 15 - 19; 2524.
- คมเพชร ฉัตรสุกกุล. กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาแนะแนว และจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.
- _____ . ทฤษฎีการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- _____ . บริการสนเทศ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.
- จรรยา สุภาพ. แบบเรียนสังคมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทอวันพานิช, 2520.
- จันทร์รัตน์ อธิวิถีสวัสดิ์. ผลของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

- ชานาญ นิสารัตน์. หนังสือสังคมศาสตร์ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย. ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- คณิส งามมานะ. ความรู้สึกับผิดชอบ ความอหังการหรืออหังการเห็น และแรงจูงใจไม่สัมพันธ์ของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยกับแบบเอาใจใส่เกินไป. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.
- ดวงจันทร์ หนูทอง. ผลของการใช้แม่แบบหนึ่งคะลอกที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมณีเจริญ มิตรภาพที่ 227 จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.
- คุษณี ทรัพย์ปรุง. การใ้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดรางบัว กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.
- ทองเรือน อมรัชกุล. กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. พิชญโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญโลก, 2520.
- นิภา ศรีไพโรจน์. สถิตินอนพาราเมตริก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอ เอส พริ้นติ้งเฮ้าส์, 2533.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บัณฑิตการพิมพ์, 2529.
- พรชัย รอดสมจิต. ความสัมพันธ์ในความรับผิดชอบต่อตนเองและสิ่งแวดล้อมของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ และที่อยู่ในครอบครัวปกติในกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

- พิจิตรา พงษ์จินดากร. การทดลองสอนความรับผิดชอบแก่เด็กที่มีระดับพัฒนาการทางสติปัญญา
แตกต่างกันโดยวัยกลุ่มสัมพันธ์. ปรินทิเนียนพจนธ์ กศ.ม. กรุงเทพ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- ละม้ายมาศ ศรศักดิ์ และจรรยา สุวรรณทัต. อิทธิพลของสังคมต่อพัฒนาการของเด็กที่ตำบล
นาป่า อ.เมือง จังหวัดอุดรธานี. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 9 ของสถาบันระหว่างชาติ
สำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก ครูสภา, 2520, 184 หน้า.
- ละเมียด ลิมอักษร. "ประชาติปโตยในโรงเรียน," ประชากรศึกษา. 11 : 6 - 16;
มิถุนายน 2517.
- วรรณวิภา ทองเอก. ความสัมพันธระหว่างทัศนคติต่ออาชีพครู วินัยในตนเอง ผลสัมฤทธิ์
ในการเรียนและการสอนของนิสิตฝึกสอนวิทยาลัยวิชาการศึกษา นิมิตโลก.
ปรินทิเนียนพจนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2517.
อัดสำเนา.
- วิชัย ทรัพย์มี. ทฤษฎีและกระบวนการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- _____ . ทฤษฎีและกระบวนการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- วิชัย ชูระคำ. จิตวิทยาการแนะแนวและให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : หน่วยงานพิเศษ
กรมการฝึกหัดครู, 2523.
- วัฒนา สิงห์สัมพันธ์. การสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดยะลา. ปรินทิเนียนพจนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

- วารินทร์ ม่วงสุวรรณ. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความรักและแบบ
ควบคุม ความเชื่อเพื่อและวินัยทางสังคม. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2517. อัดสำเนา.
- วิชาการ, กรม. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2524.
- วัฒน์ รักษาเคน. ความสัมพันธ์ในความรับผิดชอบและความสามารถในการแก้ปัญหาของ
เด็กชั้นประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- สัญญา สัญญาวัฒน์. การพัฒนาคุณภาพประชากรไทย. แพร่พินทสา 2524. 227
- Abbott, William John. "The Effect of Reality Therapy-Based Group
Counseling on The Self-Esteem of Learning Disabled Sixth,
Seventh, and Bighth Graders," Dissertation Abstracts
International. 45(7 A) : 1989 ; January, 1983.
- Butterworth, Thbomas W. "The Relationship of Different Methods
of Reporting Pupil Progress to the Reading Aehievement School
Attittude and self Responsibility of a Sample of six Grade
Pupil," Dissertation Abstracts International. 30 : 2043-A,
October, 1974.0
- Cattel, Raymond B. Manual for Jr.-Sr.High School Personliity
Questionaire "HSP" Form A. Illinnois : The Institute for
Personality and Ability Testing' 1963.
- Corey, Gerald. Theory and Proctice of Group Counselinr. Colifonai :
Brooks/Cole Publishing Company, 1981.

- Driekers, R. "Group Psychotherapy from the Point of View of Adlerian Psychology," *International Journal of Psychology*. 7 : 368 - 375, 1957.
- × Flaherty, Rita M. and Eileen Reutzler. "Personality Traits of High and Low Achievers in College," *The Journal of Educational Research*. 58 : 409 - 441, May - June, 1965.
- Flippo, Edwin B. *Management : A Behavioral Approach*. New York : Allyn and Bacon, 1965.
- Gazda, G.M., J.A. Duncan and M.E. Medsows. "Group Counseling and Group Procedure-Report of a survey," *Counselor Education and Supervision*. 6(1) : 305 -310, 1967.
- ✓ Glasser, w. *Reality Therapy : A new Approach to Psychiatry*. New York : Harper and Row, 1965.
- Hart-Heaster, Susan. "The Effect of Reality Therapy Techniques on The Behaviors of Elementary School Students Across Setting," *Dissertation Abstracts International*. 48(10 A) : 2599 ; April, 1986.
- Hurlock, Elizabeth B. *Child Development*. New York : McGraw - Hill Book Company, 1978.
- × Jones, Harold E. and others. *Personality development in Children*. Austin : University of Texas Press, 1960.
- Justin, F. "Home Training in Human Values," *Journal Home Economic*. 47, 722 p. 1950.
- McClelland, Cros C. *The Achievement Motive*. New York : Appleton Century Cros, Inc., 1953.
- Ohlsen, Merle A. *Group Counseling*. New York : Harcourt Bace and World Inc., 1970.
- Peck, R.F. and R.J. Havighurst. *Child Development and Personality*. New York : John Wiley & Sons Inc., 1963.

- Roger. Derothy. The Psychology of Adclesence. New York : Appnlecton -
Century Crofts Inc., 1962.
- Siedman, Jerome M. The Child : A Book of Reading. New York : Holt.
Rinchar and winston, 1962. 674 p.
- x Smart, mollie S. and Russell C. smart. Children Development ant
Relationships. New York : the Macmillan company, 1967. 528 p
- Spock, BenJamim. The Commonsense Book of Baty and Chiidcare. duell,
Slcan and Peavce New York : 1946.

การคำนวณ

ภาคผนวก ก

1. แบบสอบถามความรับผิดชอบต่อด้านการเรียน
2. แผนการปฏิบัติตนเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อด้านการเรียน
3. หนังสือสัญญา (สำหรับนักเรียนในกลุ่มทดลอง)

แบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียน

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะสำรวจการกระทำของนักเรียนในสถานการณ์ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของนักเรียน ผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของนักเรียนจะนำไปศึกษาค้นคว้าเพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนเอง ต่อนักเรียนรุ่นต่อไปและต่อโรงเรียนด้วย
 2. แบบสอบถามทั้งหมดมี 29 ข้อ
 3. ให้นักเรียนอ่านเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่กำหนดให้ แล้วพิจารณาว่านักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร คำตอบของนักเรียนจะไม่มีถูกหรือผิดเพราะนักเรียนแต่ละคนย่อมมีการกระทำที่แตกต่างกัน ขอให้ให้นักเรียนตอบให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุด
 4. วิธีตอบให้นักเรียนเลือกตัวเลือก ก หรือ ข ที่กำหนดให้เพียงตัวเลือกเดียวที่เป็นจริงสำหรับนักเรียนมากที่สุด เมื่อได้ตัวเลือกใดแล้วให้ใส่เครื่องหมาย ลงในกระดาษคำตอบ ในช่องคำตอบให้ตรงกับตัวเลือกนั้น
- ถ้านักเรียนต้องการเปลี่ยนคำตอบให้นักเรียนขีด ทำข้อที่ไม่ต้องการแล้วขีด ลงในช่องใหม่ตามต้องการ คำตอบของนักเรียนจะไม่มีผลต่อการสอบวิชาอื่นๆและจะไม่นำไปเปิดเผยในที่ใดๆเป็นรายบุคคล ขอให้นักเรียนตอบอย่างสบายใจและตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด และกรุณาตอบทุกข้อ

แบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียน

1. สมศรีหยุดโรงเรียนไป 2 วัน เพราะป่วยเป็นไข้หวัด เมื่อหายป่วยแล้ว สมศรีจึงมาโรงเรียนเมื่อมาถึงโรงเรียนปรากฏว่า สมศรีเรียนไม่ทันเพื่อน ถ้านักเรียนเป็นสมศรีนักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. ติดตามบทเรียนที่เรียนไม่ทัน โดยสอบถามจากเพื่อนและเมื่อไม่เข้าใจก็ถามครู
 - ข. ปลดปล่อยตามเลขกับบทเรียนที่ไม่ได้มาเรียน เพราะคิดว่าไม่ใช่เนื้อหาที่สำคัญมากนัก
2. สมชายได้รับมอบหมายจากครูให้นำอุปกรณ์บางอย่าง จากที่บ้านไปโรงเรียนในวันพรุ่งนี้ เพื่อนำไปใช้ในการทำงานชิ้นหนึ่งในชั่วโมงวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ ถ้านักเรียนเป็นสมชายนักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. เตรียมอุปกรณ์ที่ต้องการใส่ถุง และตรวจดูสิ่งของอีกครั้งว่าครบหรือไม่
 - ข. ไม่ได้เตรียมอุปกรณ์มาจากบ้าน เพราะคิดว่าจะมาขอลืมเพื่อนในชั่วโมงเรียน
3. ในวันอาทิตย์พี่สาวของวิธาและน้องๆไปดูภาพยนตร์รอบค่ำ ซึ่งฉายเป็นวันสุดท้ายวิธาอยากไปดูหนังเรื่องนี้มากแต่พรุ่งนี้เป็นวันสอบ ถ้านักเรียนเป็นวิธานักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. ไม่ไปดูหนังกับพี่สาวและอยู่ที่บ้านเพื่อดูหนังสือเตรียมสอบ
 - ข. ไปดูหนังกับพี่สาว เพราะอยากดูหนังเรื่องนี้มาก
4. เพื่อนสนิทของธรรมณูมาชวนไปทัศนศึกษาที่จังหวัดชลบุรีในวันหยุด ซึ่งธรรมณูอยากไปมาก แต่เขามีภาระหน้าที่ที่ต้องสอนพิเศษให้น้อง ถ้านักเรียนเป็นธรรมณูนักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. ไปทัศนศึกษากับเพื่อนที่จังหวัดชลบุรี เพราะคิดว่าอาจจะไม่มีโอกาสได้ไปอย่างนี้บ่อยนัก
 - ข. อยู่สอนพิเศษให้น้องแล้วค่อยไปกับน้อง ถ้ามีโอกาส
5. หลังจากที่ครูได้แจ้งผลการเรียนให้นักเรียนทุกคนทราบแล้ว สุวีณาซึ่งรู้ว่าผลการเรียนของคนไม่ดีแต่ก็ยังไม่ยอมดูหนังสืออยู่เหมือนเดิม ครูจึงเรียกสุวีณาไปติ๊กเดือน ถ้านักเรียนเป็นสุวีณานักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. จะดูหนังสือเฉพาะเมื่อตอนใกล้สอบ เพราะคิดว่าดูหนังสือล่วงหน้านานๆอาจจะลืมหมด
- ข. พยายามทบทวนบทเรียนและเตรียมตัวดูหนังสือสอบเสียแต่เนิ่นๆ
6. ทุกวันวิชาจะต้องมีการบ้านมาทำที่บ้าน แต่พอมาถึงบ้านมักมีรายการโทรทัศน์ที่ตนเองชอบและ
อยากดูมาก ถ้านักเรียนเป็นวิชิตักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. พยายามทำการบ้านทุกอย่างให้เสร็จเรียบร้อยเสียก่อน และเลือกดูแต่รายการที่ตนเองชอบ
มากๆ
- ข. ดูโทรทัศน์จนคิดแล้วจึงค่อยทำการบ้าน ถ้าไม่เสร็จค่อยไปลอกเพื่อนที่โรงเรียน
7. นภาพรมีผลการเรียนอ่อนลง เนื่องจากเธอรู้ว่าเธอใช้เวลาในการดูหนังสือน้อยและไม่ค่อย
ทบทวนบทเรียนที่เรียนมา แต่ภาพรก็อยากมีผลการเรียนดีขึ้น ถ้านักเรียนเป็นนภาพรนักเรียนจะ
ทำอย่างไร
- ก. เมื่อกลับถึงบ้านในตอนเย็นก็พยายามทบทวนบทเรียนที่เรียนมา และเพิ่มเวลาในการดู
หนังสือในตอนค่ำก่อนนอนอีกครั้งหนึ่ง
- ข. คิดว่าการทบทวนบทเรียนที่เรียนไปแล้วเป็นเรื่องเสียเวลา และดูหนังสือตอนเช้า
ก่อนมาโรงเรียนเท่านั้น
8. ครูดวงใจต้องไปประชุม จึงมอบหมายให้ชนิดซึ่งเป็นหัวหน้าห้องดูแลเพื่อนๆแทน แต่เพื่อนๆ
อยากไปเล่นนอกห้อง ถ้านักเรียนเป็นชนิดนักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. อนุญาตให้เพื่อนออกไปเล่นนอกห้องได้
- ข. ไม่อนุญาตให้เพื่อนออกไปเล่นนอกห้อง จนกว่าครูจะกลับ
9. ครูมอบหมายให้อัสใจ เป็นผู้ดูแลทำความสะอาดห้องและรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย
ที่จะใช้สำหรับการเรียนการสอนวิชาการทำงานพื้นฐานอาชีพ ซึ่งอัสใจไม่ชอบงานกวาดถูห้องเลย
ถ้านักเรียนเป็นอัสใจนักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. ทำความสะอาดห้องเรียนทุกวัน เพราะถือว่าเป็นงานที่ครูมอบหมายให้
- ข. พยายามหลีกเลี่ยงไม่ทำและให้เพื่อนคนอื่นมาทำแทนตน

10. ในช่วงโครงการงานพื้นฐานอาชีพ ครูกำลังสอนวิชาการทำขนมลูกชุบ ซึ่งจิตราเคยเรียนและทำเป็นแล้ว ถ้านักเรียนเป็นจิตรา นักเรียนจะทำอย่างไร

ก. นำงานวิชาอื่นขึ้นมาทำ เพราะคิดว่าคนทำเป็นแล้ว

ข. ตั้งใจฟังขณะที่ครูสอน เพราะคิดว่าเป็นการทบทวนความรู้เดิม

11. โรงเรียนจัดให้มีการจัดนิทรรศการของนักเรียน ครูมอบหมายให้พัฒนาดูแลเครื่องอุปกรณ์ต่างๆ ที่นำมาใช้ในการจัด โดยให้ดูแลทำความสะอาดและเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย ซึ่งกว่างานจะเลิกก็เห็นเกือบค่ำ ซึ่งพัฒนาอยากกลับบ้านมาก ถ้านักเรียนเป็นพัฒนานักเรียนจะทำอย่างไร

ก. ผากเพื่อนคอยดูแลทำความสะอาดและเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

ข. คอยดูจนงานเลิกและดูแลอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อยแล้วจึงกลับบ้าน

12. เมื่อวิภาดาได้รับมอบหมายจากครู ให้วางแผนการจัดร้านขายของในงานสัปดาห์วิชาการงานพื้นฐานอาชีพ ถ้านักเรียนเป็นวิภาดานักเรียนจะทำอย่างไร

ก. พยายามคิดใคร่ครวญวางแผนงานล่วงหน้าก่อนถึงวันงานและพยายามปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด

ข. คิดว่าไม่จำเป็นต้องวางแผนอะไรเพราะเป็นงานง่ายๆ

13. ครูให้มาลีแกะสลักมันแกวเป็นรูปดอกไม้ ซึ่งเป็นงานที่ค่อนข้างยากและประณีต มาลีไม่มีความสามารถทางด้านนี้เลย ถ้านักเรียนเป็นมาลีนักเรียนจะทำอย่างไร

ก. พยายามทำด้วยตนเองจนสำเร็จแม้จะทำไม่สวยก็ตาม

ข. ให้เพื่อนช่วยทำให้ เพราะเพื่อนทำได้สวยกว่าตน

14. ครูมอบหมายให้นักเรียนทุกคนทำงานชิ้นหนึ่ง โดยประดิษฐ์จากเศษวัสดุมาส่งคนละชิ้น สุภาวดีไม่มีมารดาที่เก่งในเรื่องนี้ แต่สุภาวดีไม่มีความสามารถในด้านนี้เลย ถ้านักเรียนเป็นสุภาวดีนักเรียนจะทำอย่างไร

ก. พยายามทำด้วยตนเองอย่างเต็มความสามารถ แล้วนำมาส่งครู

ข. ให้มารดาทำแทนแล้วนำมาส่งครูเพราะคิดว่าจะต้องได้คะแนนดีกว่า

15. ครูให้นักเรียนปลูกต้นไม้คนละต้น ปรากฏว่าต้นไม้ของวิชัยตาย ถ้านักเรียนเป็นวิชัยนักเรียนจะทำอย่างไร

ก. เลิกปลูกต้นไม้และไม่สนใจอีกต่อไป

ข. พยายามปลูกใหม่ หมั่นคอยเอาใจใส่ดูแลและรดน้ำพรวนดิน

16. จารุณีได้รับมอบหมายจากครูให้ทำงานชิ้นหนึ่งในวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ เมื่องานเสร็จแล้ว ปรากฏว่าผลงานที่นำส่งยังมีข้อบกพร่อง จารุณีจึงถูกตำหนิ ถ้านักเรียนเป็นจารุณีนักเรียนจะทำอย่างไร

ก. สอรับความผิดนั้นและพยายามนำงานนั้นมาปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้น

ข. ทำเฉยเสีย ไม่นำงานนั้นมาปรับปรุงแก้ไข เพราะถือว่าได้ทำงานนั้นอย่างดีที่สุดแล้ว

17. สุกัญญาได้รับมอบหมายจากครูให้สานชะลอมด้วยทางมะพร้าว เธอใช้เวลาในการสานชะลอมใช้เวลานานแต่ก็ยังไม่สำเร็จ ถ้านักเรียนเป็นสุกัญญานักเรียนจะทำอย่างไร

ก. เลิกสานชะลอมเสียเลย เพราะคิดว่าเป็นการเสียเวลามากเกินไป

ข. พยายามสานชะลอมต่อไปโดยถามวิธีสานชะลอมจากครู

18. วันหนึ่งได้รับมอบหมายจากครูให้ทำรายงานเรื่องหนึ่ง ในวิชาการงานพื้นฐานอาชีพซึ่งเธอไม่ค่อยถนัด ถ้านักเรียนเป็นวันนีนักเรียนจะทำอย่างไร

ก. พยายามศึกษาหาแนวทางจากตำราต่างๆจากห้องสมุด แล้วนำมาปรึกษาครูและรุ่นพี่ที่มีประสบการณ์ หลังจากปรับปรุงแก้ไขจนดีแล้วจึงเขียนส่ง

ข. คิดว่าช่างและลอกเลียนแบบจากเพื่อนที่เก่งๆและทำงานแบบขอไปที เพราะคิดว่าไม่มีใครทราบหรือใครเห็น

19. ในชั่วโมงวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ ครูกำลังสอนวิธีการสานตะกร้าด้วยทางมะพร้าวและให้นักเรียนลงมือสานด้วยตนเอง ซึ่งศราวุธคิดว่า เป็นงานที่ยากและต้องใช้เวลามาก ถ้านักเรียนเป็น ศราวุธ นักเรียนจะทำอย่างไร

ก. นำของเล่นชิ้นมาเล่นในชั่วโมงนี้ เพราะคิดว่างานसानตะก๊วเป็นงานที่น่าเบื่อหน่าย

ข. พยายามसानตะก๊วด้วยความตั้งใจ เพราะคิดว่าเป็นงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ

20. วรพงศ์เข้าห้องเรียนสายเป็นประจำทำให้เพื่อนๆต้องคอย วันต่อมา สุดาจึงเข้าห้องเรียนสายบ้าง เพื่อจะได้ไม่ต้องคอยสุดา วรพงศ์มาถามว่ากล่าวตักเตือน ถ้านักเรียนเป็นวรพงศ์นักเรียนจะทำอย่างไร

ก. พยายามเข้าเรียนให้ทันเวลา เพื่อเพื่อนคนอื่นจะได้ไม่เอาแบบอย่าง

ข. เมื่อมาสายเข้าเรียนไม่ทัน ก็ไม่เข้าเรียนเสียเลยจะได้ไม่ถูกตำหนิ

21. วรพงษ์กำลังทำการบ้านวิชาการงานพื้นฐานอาชีพที่ครูมอบหมายให้ในตอนเย็นวันหนึ่ง ซึ่งต้องส่งในวันรุ่งขึ้นแต่ยังไม่เสร็จปรีชาก็มาชวนไปเที่ยวกับจ๊อบและบอกว่าจะซื้อขนมเลี้ยงวรพงษ์ด้วย ถ้านักเรียนเป็นวรพงษ์นักเรียนจะทำอย่างไร

ก. บอกกับปรีชาว่าจะรีบทำการบ้านที่ครูมอบหมายให้เสร็จ เพื่อจะได้ส่งครูในวันรุ่งขึ้น

ข. ไปกับปรีชาและตั้งใจจะไปลอกการบ้านที่คนอื่นยังทำไม่เสร็จจากเพื่อนเข้าวันรุ่งขึ้น

22. คุณครูสั่งให้นักเรียนทำงานชิ้นหนึ่งเป็นรายงานกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ให้เวลาทำประมาณ 1 เดือน กลุ่มของฮาดาซึ่งมีฮาดาเป็นหัวหน้ากลุ่ม จึงบอกให้เพื่อนๆมาช่วยกันทำทุกเช้าวันเสาร์ เอกพงษ์เป็นสมาชิกคนหนึ่งในกลุ่มฮาดาซึ่งบ้านอยู่ไกลกว่าคนอื่น ถ้านักเรียนเป็นเอกพงษ์ นักเรียนจะทำอย่างไร

ก. มาสายเป็นประจำและบอกกับเพื่อนๆว่าบ้านอยู่ไกล

ข. พยายามมาให้ทันเวลาเพื่อนๆ จะได้ไม่ถูกตำหนิ

23. คุณครูสั่งให้นักเรียนทุกคนส่งการบ้านในตอนเช้าวันจันทร์ แต่นิคายังทำไม่เสร็จ ถ้านักเรียนเป็นนิคนักเรียนจะทำอย่างไร

ก. บอกกับครูว่า ทำการบ้านเสร็จแล้วแต่ลืมเอามา

ข. บอกกับครูว่ายังทำไม่เสร็จและขอส่งช้ากว่ากำหนด

24. ศุเทพเป็นหัวหน้ากลุ่ม และนัดหมายให้เพื่อนร่วมงานทุกคนมาทำรายงานพร้อมกันในตอนเช้าวันเสาร์ที่โรงเรียน แต่เผอิญเช้าวันเสาร์ศุเทพท้องเสียและกลัวว่าจะเสียเวลาทีมนัดหมายกันไว้ซึ่งบ้านของศุเทพก็อยู่ไม่ไกลจากโรงเรียนมากนัก ถ้านักเรียนเป็นศุเทพนักเรียนจะทำอย่างไร
- ให้คนที่บ้านมาบอกเพื่อนๆที่โรงเรียนว่าตนท้องเสีย อาจจะมาสายกว่าที่นัดแต่อย่างไรก็จะมา
 - พักผ่อนอยู่ในบ้าน เพราะคิดว่าเพื่อนร่วมงานคนอื่นๆคงจะทำได้
25. วลัยพรเป็นตัวแทนของห้อง ซึ่งทำหน้าที่รวบรวมเงินค่าอุปกรณ์ในการประดิษฐ์กระทงประกวดในงานของโรงเรียน และมีกำหนดส่งวันนี้ แต่วัลย์ลืมเอาเงินที่รวบรวมมาโรงเรียน ถ้านักเรียนเป็นวัลย์พรนักเรียนจะทำอย่างไร
- กลัวถูกตำหนิจึงทำเลขเสีย และคิดว่าค้อยนำเงินมาให้ครูในวันพรุ่งนี้เช้า
 - บอกกับครูว่าลืมเอาเงินมา และจะนำเงินมาให้ครูในวันพรุ่งนี้
26. อรศรีได้ทำการบ้านที่ครูมอบหมายให้ เมื่อครูตรวจการบ้านของอรศรีให้แล้ว ครูจึงแจ้งงานกลับคืนมา ถ้านักเรียนเป็นอรศรีนักเรียนจะทำอย่างไร
- นำกลับมาคูและแก้ไขสิ่งที่ผิด ตรงไหนที่ไม่เข้าใจก็ถามครูผู้สอน
 - ทำเลขเสียเพราะกลัวถูกเพื่อนล้อว่าชอบทำงานช้าช้า
27. จักรชัย ชอบทำงานให้เสร็จอย่างรวดเร็ว จนเพื่อนๆชมว่าเป็นคนที่ทำงานรวดเร็วดี แต่บางครั้งเขาก็ทำงานโดยไม่มีผิดก็ผิด เมื่อคิดว่าไม่มีใครทราบหรือใครเห็น ครูได้มอบหมายให้จักรชัยทำงานชิ้นหนึ่ง ถ้านักเรียนเป็นจักรชัยนักเรียนจะทำอย่างไร
- ทำงานเสร็จอย่างรวดเร็วแบบขอไปที เพราะคิดว่าไม่มีใครทราบหรือใครเห็น
 - ทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ และตรวจดูความเรียบร้อยอีกครั้งหนึ่งก่อนส่งครู
28. ค่อมพงษ์ได้รับมอบหมายจากครูให้ทำรายงานชิ้นหนึ่งส่ง เขาใช้เวลาในการทำงานชิ้นนี้นานกว่าเพื่อนคนอื่นๆจนเพื่อนๆมักจะพูดว่าเขาเป็นคนหุ้มหุ้ม ถ้านักเรียนเป็นค่อมพงษ์นักเรียนจะทำอย่างไร

ก. สอมเสียเวลาในการตรวจทานรายงานว่าบกพร่องตรงไหน จะได้แก้ไขเสียใหม่

ข. กลัวถูกเพื่อนว่าจึงทำรายงานแบบขอไปที

29. คุณครูได้ส่งจิตราไปเป็นตัวแทนของโรงเรียนเข้าประกวดแข่งขันการประดิษฐ์มาลัยดัมซึ่งต้องอาศัย ความปราณีตและความละเอียดรอบคอบในการทำ จิตราต้องการที่จะชนะการประกวดในครั้งนี้ ถ้านักเรียนเป็นจิตรา นักเรียนจะทำอย่างไร

ก. พยายามทำอย่างสุดความสามารถและตรวจทานดูความเรียบร้อยอีกครั้งหนึ่งก่อนส่ง

ข. เมื่อทำเสร็จแล้วก็ชื่นชมกับผลงานของตนเอง เพราะคิดว่าทำได้ดีที่สุดแล้ว

1988

1. 0	11. 0	21. 0
2. 0	12. 0	22. 0
3. 0	13. 0	23. 0
4. 0	14. 0	24. 0
5. 0	15. 0	25. 0
6. 0	16. 0	26. 0
7. 0	17. 0	27. 0
8. 0	18. 0	28. 0
9. 0	19. 0	29. 0
10. 0	20. 0	

แผนการปฏิบัติตนเกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียน

1. ความรับผิดชอบด้านการเรียนที่ต้องการแก้ไขและปรับปรุงตนเองเป็นอันดับที่ 1 คือ.....
 ข้าพเจ้าจะแก้ไขโดย.....

 ข้าพเจ้าจะเริ่มต้นปรับปรุงและแก้ไขตนเองเกี่ยวกับการรับผิดชอบด้านการเรียนตั้งแต่วันที่.....
 เดือน.....พ.ศ.....
2. ความรับผิดชอบด้านการเรียนที่ต้องการแก้ไขและปรับปรุงตนเองเป็นอันดับที่ 2 คือ.....
 ข้าพเจ้าจะแก้ไขโดย.....

 ข้าพเจ้าจะเริ่มต้นปรับปรุงและแก้ไขตนเองเกี่ยวกับการรับผิดชอบด้านการเรียนตั้งแต่วันที่.....
 เดือน.....พ.ศ.....
3. ความรับผิดชอบด้านการเรียนที่ต้องการแก้ไขและปรับปรุงตนเองเป็นอันดับที่ 3 คือ.....
 ข้าพเจ้าจะแก้ไขโดย.....

 ข้าพเจ้าจะเริ่มต้นปรับปรุงและแก้ไขตนเองเกี่ยวกับการรับผิดชอบด้านการเรียนตั้งแต่วันที่.....
 เดือน.....พ.ศ.....
4. ความรับผิดชอบด้านการเรียนที่ต้องการแก้ไขและปรับปรุงตนเองเป็นอันดับที่ 4 คือ.....
 ข้าพเจ้าจะแก้ไขโดย.....

 ข้าพเจ้าจะเริ่มต้นปรับปรุงและแก้ไขตนเองเกี่ยวกับการรับผิดชอบด้านการเรียนตั้งแต่วันที่.....
 เดือน.....พ.ศ.....
5. ความรับผิดชอบด้านการเรียนที่ต้องการแก้ไขและปรับปรุงตนเองเป็นอันดับที่ 5 คือ.....
 ข้าพเจ้าจะแก้ไขโดย.....

 ข้าพเจ้าจะเริ่มต้นปรับปรุงและแก้ไขตนเองเกี่ยวกับการรับผิดชอบด้านการเรียนตั้งแต่วันที่.....
 เดือน.....พ.ศ.....

หนังสือสัญญา

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้าชื่อ.....นามสกุล.....

ขอให้สัญญาว่าจะปฏิบัติตนเพื่อแก้ไขความรับผิดชอบด้านการเรียนดังต่อไปนี้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัญญา

(ผู้รับค่าปรึกษา)

ลงชื่อ.....พยาน

(ผู้ให้ค่าปรึกษา)

ภาคผนวก ข

1. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง
2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ

**โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง
สำหรับกลุ่มทดลอง**

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ และชี้แจงเริ่มต้น การให้คำ ปรึกษา	<p>1. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาทุกคนได้ทราบ วัตถุประสงค์ วิธีการ กฎระเบียบ ข้อผูกพัน บทบาทหน้าที่ทั้งของผู้รับ คำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษาให้เกิด ความเข้าใจอย่างชัดเจน</p> <p>2. เพื่อสร้างบรรยากาศให้ผู้รับคำ ปรึกษาเกิดความรู้สึกอบอุ่น เป็นกันเอง และไว้วางใจผู้ให้คำปรึกษา</p>	<p>1. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวต้อนรับ ทักทายผู้รับคำปรึกษาพร้อมทั้ง แนะนำตนเอง</p> <p>2. ให้ผู้รับคำปรึกษามแต่ละคน แนะนำตนเอง</p> <p>3. ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงให้ผู้รับ คำปรึกษาทราบและเข้าใจ วัตถุประสงค์ วิธีการ ทบทวน บทบาทหน้าที่ของตนเองและผู้ ให้คำปรึกษา ตลอดจนช่วงเวลา ระยะเวลา จำนวนครั้ง และ สถานที่ในการรับคำปรึกษา</p> <p>4. เปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษา ซักถามในประเด็นที่สงสัยเกี่ยวกับ รายละเอียดต่าง ๆ ที่ได้ชี้แจงไป</p> <p>5. ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
2	เขาเป็นใคร	1. เพื่อสร้างบรรยากาศในกลุ่มให้สมาชิกรู้จักคุ้นเคยกันมากขึ้นและให้มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม 2. เพื่อให้สมาชิกรู้จักการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น	ร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการสนทนา เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน 1. ทบทวนคิดตามผล เรื่องที่สนทนา ในครั้งที่แล้ว 2. แจกกระดาษเปล่าให้สมาชิกทุกคน แล้วให้พับกระดาษให้ได้ 8 ช่อง 3. ให้สมาชิกทุกคนไปสัมภาษณ์สมาชิกให้ครบทุกคนในช่วงที่กำหนดให้คนละ 5คำถาม 4. เมื่อสัมภาษณ์ครบทุกคนแล้วผู้ให้คำปรึกษากลุ่มจะบอกชื่อสมาชิกทีละคนแล้วให้สมาชิกได้รายงานถึงสมาชิกคนนั้นจากการไปสัมภาษณ์มา
3-11	ความรับผิดชอบด้านการเรียน	1. เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกกล้าแสดงความรู้สึกที่แท้จริงและกล้าพูดปัญหาของตนเองเกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียน 2. เพื่อให้สมาชิกมีโอกาสสำรวจ	การให้คำปรึกษาครั้งที่ 3-11 ผู้ให้คำปรึกษาคำแนะนำการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงทุกครั้งเป็น 6 ชิ้นตอนดังนี้ ชิ้นตอนที่ 1 ผู้ให้คำปรึกษาสร้าง

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
		<p>ตนเองเกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียนและให้สมาชิกเข้าใจและยอมรับตนเองตามสภาพความเป็นจริง</p> <p>3. เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแก้ปัญหาพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียน</p> <p>4. เพื่อให้สมาชิกได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหา ตลอดจนปรับปรุงสิ่งบกพร่องและส่งเสริมส่วนที่ดีในตนเองเกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียน</p>	<p>สัมพันธ์ภาพกับผู้รับคำปรึกษา ทบทวนและติดตามผล เรื่องที่ส่งทนายที่แล้ว</p> <p>ขั้นตอนที่ 2 ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษาสำรวจพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียนของตนและเปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มได้พูดถึงปัญหาของตนเองเกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียน โดยผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้สมาชิกในกลุ่มได้แสดงออกมากที่สุดโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม</p> <p>ขั้นตอนที่ 3 ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษาประเมินพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียนของตนเอง เพื่อให้ตระหนักถึงความไม่เหมาะสมของการไม่รับผิดชอบต่อการเรียนและเห็นความสำคัญที่จะต้องแก้ไขพฤติกรรมดังกล่าว โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามและการตีความหมาย</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
12	<p>ยุติการให้ ค่าปรึกษา และปัจฉิมนิเทศ</p>	<p>เพื่อสรุปผลของการให้ค่า ปรึกษาเพื่อพัฒนา ความรับผิดชอบด้าน การเรียนของนักเรียน</p>	<p>ขั้นตอนที่ 4 ผู้ให้ค่าปรึกษาให้ผู้รับค่า ปรึกษาวางแผนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ ความรับผิดชอบด้านการเรียนโดยใช้ เทคนิคการให้ข้อมูลและการตั้งคำถาม</p> <p>ขั้นตอนที่ 5 ผู้ให้ค่าปรึกษาให้ผู้รับ ค่าปรึกษาคกลงในรูปแบบของสัญญา เพื่อเป็นการผูกมัดให้ผู้รับค่าปรึกษา ปฏิบัติตามแผนที่ตนเองเป็นผู้กำหนดขึ้น</p> <p>ขั้นตอนที่ 6 ผู้ให้ค่าปรึกษาคิดตามผล ความรับผิดชอบด้านการเรียนของ ผู้รับค่าปรึกษาโดยให้ผู้รับค่าปรึกษา รายงานผลการปฏิบัติตามแผนการ ปฏิบัติตนเกี่ยวกับพฤติกรรมความรับ ผิดชอบด้านการเรียนของตนเอง ตามความเป็นจริง</p> <p>1. ทบทวนและติดตามผล เรื่องที่ส่งทบทวน ครั้งที่แล้ว</p> <p>2. ให้สมาชิกพิจารณาตนเองเกี่ยวกับ ความรับผิดชอบด้านการเรียน</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3. ให้สมาชิกประเมินการเปลี่ยนแปลง มองตนเองภายหลังการให้คำปรึกษา 4. ให้สมาชิกสรุปและผู้ให้คำปรึกษา สรุปเพิ่มเติม 5. ผู้ให้คำปรึกษายุติการให้คำปรึกษา 6. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวขอบคุณนักเรียน และกล่าวปิดให้คำปรึกษา

หมายเหตุ การให้คำปรึกษาแต่ละครั้งใช้เวลา 1 ชั่วโมง

การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง

ครั้งที่ 1

เรื่อง **ปฐมนิเทศและเริ่มต้นการให้คำปรึกษา**

เวลา 1 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกได้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย กฎระเบียบของกลุ่ม และข้อผูกพันต่างๆ บทบาทของผู้นำและสมาชิก ที่ทำให้เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน
2. เพื่อสร้างสัมพันธภาพ สร้างบรรยากาศในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มได้รู้จักคุ้นเคย เป็นกันเอง

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาแนะนำตนเอง และให้สมาชิกทุกคนแนะนำตนเอง
2. ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้ผู้รับคำปรึกษาทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาทหน้าที่ของผู้นำและสมาชิก ตลอดจนช่วงเวลา ระยะเวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษา
3. เปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษา ชักถามในประเด็นที่สงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดต่างๆ ที่ได้ชี้แจงไปและเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยซึ่งกันและกัน
4. ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาร่วมกันสรุป สิ่งที่ได้จากการสนทนา เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน

สรุปผลการให้คำปรึกษา

ผู้รับคำปรึกษาทุกคนมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาทของคนและผู้ให้คำปรึกษา
ช่วงเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ในการให้คำปรึกษา

การประเมินผล

สังเกตจากการตั้งใจในการรับทราบ กฎระเบียบ และจากการชี้ถามข้อสงสัย
ของนักเรียน

การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง

ครั้งที่ 2

เรื่อง เขาเป็นใคร

เวลา 1 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างบรรยากาศในกลุ่มให้สมาชิกรู้จักคุ้นเคยกันมากขึ้น และให้มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน ภายในกลุ่ม
2. เพื่อให้สมาชิกรู้จัก การสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนติดตามผล เรื่องที่สนทนาไปครั้งที่แล้ว
2. ผู้วิจัยแจกกระดาษเปล่าให้สมาชิกทุกคน แล้วให้พับกระดาษให้ได้ 8 ช่อง
3. ให้สมาชิกทุกคนไปสัมภาษณ์สมาชิก ให้ครบทุกคนในช่วงที่กำหนดให้ คนละ 5 คำถาม
4. เมื่อสัมภาษณ์ครบทุกคนแล้ว ผู้ให้คำปรึกษาจะบอกชื่อสมาชิกทีละคน แล้วให้สมาชิกได้รายงานถึงสมาชิกคนนั้นจากการที่ได้ไปสัมภาษณ์มา

สรุปผลการให้คำปรึกษา

ผู้รับคำปรึกษาทุกคนกล้าที่จะเปิดเผยรายละเอียดที่เกี่ยวกับตนเอง กล้าที่จะเข้าไปทำความรู้จักและสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับสมาชิกคนอื่นในกลุ่ม สมาชิกทุกคนมีความสนิทสนม รู้จักกันดีมากยิ่งขึ้น

เกิดความไว้วางใจระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม และผู้ให้คำปรึกษามากยิ่งขึ้น บรรยากาศภายในกลุ่ม มีความสนุกสนาน มีความอบอุ่นและเป็นกันเอง

การประเมินผล

สังเกตจากความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม และการบรรลุความรู้สึกร่วมจากการเข้าร่วมกิจกรรม

การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง

ครั้งที่ 3-11

เรื่อง **ความรับผิดชอบด้านการเรียน**

เวลา **1 ชั่วโมง**

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิก เปิดเผชิญตนเองอย่างจริงจัง และแสดงความรู้สึกที่แท้จริง
พบปัญหาของตนเอง เกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียน
2. เพื่อให้สมาชิกมีโอกาสสำรวจตนเอง เกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียน และให้
สมาชิกเข้าใจและยอมรับตนเอง ตามสภาพความเป็นจริง
3. เพื่อให้สมาชิกได้เข้าใจปัญหาของตนเอง และปัญหาของสมาชิกคนอื่นได้ชัดเจนถึงขั้น
สมาชิกในกลุ่มเต็มใจช่วยเหลือและช่วยกันวางแผนแก้ไขปัญหา ซึ่งกันและกัน
4. เพื่อให้สมาชิกได้เรียนรู้วิธีแก้ปัญหาคงจน ปรับปรุงสิ่งบกพร่องและส่งเสริมส่วนที่ดี
ในตนเองเกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียน

วิธีดำเนินการ

ในการให้คำปรึกษาครั้งที่ 3-11 ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญ
ความจริง ทุกครั้งเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้ให้คำปรึกษาสร้างสัมพันธภาพกับผู้รับคำปรึกษา ทบทวน และ ติดตาม
เรื่องที่สนทนาไปครั้งที่แล้ว

ขั้นตอนที่ 2 ผู้ให้คำปรึกษา ให้ผู้รับคำปรึกษาสำรวจพฤติกรรม ความรับผิดชอบ ด้านการเรียนของตน และ เปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มได้พูดถึงปัญหาของตนเกี่ยวกับ ความรับผิดชอบด้านการเรียน โดยผู้ให้คำปรึกษา เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้สมาชิกในกลุ่ม ได้แสดงออกมากที่สุด โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม

ขั้นตอนที่ 3 ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษาประเมิน พฤติกรรมความรับผิดชอบด้าน การเรียนของตนเอง เพื่อให้ตระหนักถึงความไม่เหมาะสมของความไม่รับผิดชอบด้านการเรียน และเห็นถึงความสำคัญที่จะต้องแก้ไขพฤติกรรมดังกล่าว โดยใช้เทคนิค การตั้งคำถาม และการตีความหมาย

ขั้นตอนที่ 4 ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษา วางแผนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับความรับผิดชอบ ด้านการเรียน โดยใช้เทคนิคการให้ข้อมูลและการตั้งคำถาม

ขั้นตอนที่ 5 ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษาดกลงในรูปแบบของสัญญา เพื่อเป็นการผูกมัด ให้ผู้รับคำปรึกษาปฏิบัติตามแผนที่ตนเองเป็นผู้กำหนดขึ้น

ขั้นตอนที่ 6 ผู้ให้คำปรึกษาติดตามผลความรับผิดชอบด้านการเรียนของผู้รับคำปรึกษา โดยให้ผู้รับคำปรึกษารายงานผลการปฏิบัติตามแผนการปฏิบัติตน เกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียน ของตน ตามความเป็นจริง

สรุปผลการให้คำปรึกษา

ผู้รับคำปรึกษาทุกคนได้รับรู้ตนเองเกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียน และมองตนเอง ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ภายหลังจากการที่ได้พิจารณาความรับผิดชอบด้านการเรียนของตนตามความเป็นจริง สมาชิกทุกคนในกลุ่มยอมรับว่าตนเองขาดความรับผิดชอบด้านการเรียน นอกจากนี้สมาชิกภายในกลุ่ม ทุกคนยังมีความเห็นตรงกันอีกด้วยว่านักเรียนที่ขาดความรับผิดชอบด้านการเรียนสมควรจะได้รับการ แก้ไขและปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น ในขั้นวางแผนและการทำสัญญา ผู้รับคำปรึกษาทุกคนมีความสนใจ มีความกระตือรือร้น ในการวางแผนการแก้ไขและปรับปรุงตนเองอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้สมาชิก

ในกลุ่มทุกคนมีความพึงพอใจในการทำสัญญา เพราะผู้รับคำปรึกษามีความเชื่อมั่นว่าสามารถที่จะแก้ไข และปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียนให้ดีขึ้นได้ ซึ่งจะส่งผลให้ผลการเรียนของ นักเรี้นดีขึ้นและสามารถที่จะพัฒนาความรับผิดชอบด้านอื่นๆต่อไปได้

การประเมินผล

สังเกตจากความร่วมมือในการเข้ากลุ่ม การเปิดเผยตนเอง การมีส่วนร่วมในการ ให้คำปรึกษา

การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง

ครั้งที่ 12

เรื่อง ปฏิบัติการให้คำปรึกษาและปัจฉิมนิเทศ

เวลา 1 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกสรุปการเรียนรู้จากประสบการณ์กลุ่ม
2. เพื่อสรุปผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง เพื่อพัฒนา

ความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนและติดตามผลเรื่องที่สนทนาคั้งที่แล้ว
2. ให้สมาชิกพิจารณาตนเองเกี่ยวกับความรับผิดชอบด้านการเรียน
3. ให้สมาชิกประเมินการเปลี่ยนแปลงของตนเองภายหลังการให้คำปรึกษา
4. ให้สมาชิกสรุปและให้ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม
5. ผู้ให้คำปรึกษาปฏิบัติการให้คำปรึกษา
6. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวขอบใจนักเรียนและกล่าวปิดการให้คำปรึกษา

สรุปผลการให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาทุกคนภายในกลุ่มมีความเห็นใกล้เคียงกันว่าตนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง ทำให้

ผู้รับคำปรึกษาทุกคนมีความภาคภูมิใจในตนเองที่สามารถทำได้ ผู้ให้คำปรึกษาได้ถามถึงความรู้สึกของสมาชิกในกลุ่มต่อการเข้าร่วมกลุ่มรับการให้คำปรึกษา ครั้งแรกผู้รับคำปรึกษาผู้รับคำปรึกษาสงสัยว่าผู้ให้คำปรึกษาจะมีวิธีการใดที่สามารถจะพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนได้ แต่ผู้รับคำปรึกษาทุกคนก็มีความสนใจ อธิบายที่จะพัฒนาตนเอง และเมื่อได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเชิงจิตความจริงแล้ว สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความเห็นใกล้เคียงกันว่า ได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกลุ่มในครั้งนี้ ทำให้มองเห็นตนเองได้ชัดเจนและตรงกับความเป็นจริงมากขึ้น รู้จักเพื่อนมากขึ้น รู้จักที่จะยอมรับและเข้าใจผู้อื่น มีจุดมุ่งหมายในการเรียนและมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้น

การประเมินผล

สังเกตจากความร่วมมือและพฤติกรรมของสมาชิก ในขณะที่พูดบรรยายความรู้สึก การอภิปรายถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกลุ่ม

โปรแกรมการสอนแบบปกติ
สำหรับกลุ่มควบคุม

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจจุดมุ่งหมายของการพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ 3. เพื่อให้นักเรียนทราบหลักการใช้โปรแกรมการสอนแบบปกติ ตลอดจนระยะเวลา สถานที่ และจำนวนครั้ง	1. ครูแนะนำตนเองพร้อมทั้งให้นักเรียนแนะนำตนเองด้วย 2. ชี้แจงจุดมุ่งหมายของการพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนตลอดจนวิธีดำเนินการ 3. ครูสนทนาซักถามเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนพร้อมทั้งชี้แจงวัน เวลา สถานที่และจำนวนครั้งของการสอนแบบปกติให้นักเรียนทราบ
2-3	ความหมาย ของความ รับผิดชอบ และความรับผิดชอบด้าน	1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของความรับผิดชอบได้ 2. นักเรียนสามารถบอกความหมายของความรับผิดชอบด้านการเรียนได้	ตั้งแต่ครั้งที่ 2-11 ครูดำเนินการสอนแบบปกติเป็นขั้นตอนเหมือนกันทุกครั้ง ดังนี้ 1. ชี้แนะ ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียนตามจุดมุ่งหมาย

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
	การเรียน		<p>ที่กำหนดให้</p> <p>2. ชื่นสอน ครูบรรยายเกี่ยวกับความหมายของความรับผิดชอบและความรับผิดชอบด้านการเรียนพร้อมทั้งยกตัวอย่างโดยการเล่าเรื่องสั้นประกอบ หลังจากนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น</p> <p>3. ชื่นสรุป ครูให้นักเรียนชว่กันสรุปถึงความรับผิดชอบด้านการเรียนจากนั้นครูสรุปเพิ่มเติม</p>
4	ความเอาใจใส่ต่อการเรียน	<p>1. เพื่อให้นักเรียนมีความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียนและงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงผลของการไม่เอาใจใส่ต่อการเรียน</p>	
5	ความเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย	<p>1. เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงคุณค่าของความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักหน้าที่ของตน</p>	

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
6	ความเพียรพยายามต่อการเรียน	<p>ไม่ละเลยทอดทิ้งหน้าที่หรืองานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>3. เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงผลของการไม่เอาใจใส่ต่อการทำงานงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>1. เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงผลของความเพียรพยายามต่อการเรียนว่า ถ้านักเรียนมีความเพียรพยายามต่อการเรียนแล้วนักเรียนควรจะได้รับผลอย่างไรบ้าง</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนมีความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในด้านการเรียน</p>	
7.	ความเพียรพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย	<p>1. เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงผลของความเพียรพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนมีความเพียรพยายาม ฝึกฝนที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง</p> <p>3. เพื่อให้นักเรียนมีความอดทน</p>	

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
8	การตรงต่อเวลา	<p>ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของการตรงต่อเวลาได้</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการตรงต่อเวลา ในด้านการเรียนและการทำงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักประโยชน์ของการตรงต่อเวลา</p>	
9	ความละเอียดรอบคอบ	<p>1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ก่อนทำว่าทำแล้วจะเกิดผลดี ผลเสียอย่างไร และเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของงานที่ทำ</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักตรวจทานงานที่ทำว่าถูกต้องเรียบร้อยหรือไม่</p>	
10	การปรับปรุงตนเองด้าน	<p>เพื่อให้ นักเรียนรู้จักปรับปรุงตนเอง และทราบถึงวิธีการปฏิบัติตนได้อย่าง</p>	

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
11	<p>การเรียน</p> <p>การปรับปรุงตนเองด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย</p>	<p>เหมาะสมในขณะทีครูสอน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงได้</p> <p>เพื่อให้นักเรียนรู้จักปรับปรุงตนเองในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย รู้จักติดตามผลงานของตนที่ได้ทำไปแล้ว ถ้ายังไม่ดีก็ต้องพยายามปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น</p>	
12	ปัจฉิมนิเทศ	<p>1. นักเรียนสามารถสรุปเนื้อหาของความรับผิดชอบด้านการเรียนได้</p> <p>2. นักเรียนสามารถสรุปข้อคิดและสิ่งที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมในการสอนแบบปกติได้</p>	<p>1. ครูตั้งปัญหาให้นักเรียนช่วยกันตอบ ดังนี้</p> <p>1.1 พฤติกรรมที่แสดงว่าไม่มี ความรับผิดชอบต่อการเรียนมีอะไรบ้าง</p> <p>1.2 บุคคลที่มีความรับผิดชอบด้านการเรียนของตนจะเกิดผลดีอย่างไร และถ้าไม่มีความรับผิดชอบด้านการเรียนจะเกิดผลเสียอย่างไรบ้าง</p> <p>2. นักเรียนช่วยกันสรุปถึงความรับผิดชอบด้านการเรียนและเขียนลงสมุดและครูสรุปเพิ่มเติม</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ความคิดเห็นในการเข้าร่วมกิจกรรม 4. ครูกล่าวขอบใจนักเรียนและกล่าว ปิดการทดลอง

หมายเหตุ การสอนแบบปกติแต่ละครั้งใช้เวลา 1 ชั่วโมง

แผนการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 1

เรื่อง **ปฐมนิเทศ**

เวลา **1 ชั่วโมง**

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน
2. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจจุดมุ่งหมายของการพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน
3. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบหลักการโดยใช้การสอนแบบปกติ ตลอดจนระยะเวลา

สถานที่ และจำนวนครั้ง

วิธีดำเนินการ

1. ครูแนะนำตนเองพร้อมทั้งนักเรียนแนะนำตนเองด้วย
2. ครูชี้แจงจุดมุ่งหมายของการพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน ตลอดจนวิธี

การดำเนินการสอน

3. ครูสนทนาซักถามเรื่องต่างๆไปที่เกี่ยวข้องกับ ความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน พร้อมทั้งชี้แจง วัน เวลา สถานที่ และจำนวนครั้งของการสอนแบบปกติให้นักเรียนทราบ

การประเมินผล

สังเกตจากความร่วมมือในการสนทนา และซักถามข้อสงสัยต่างๆ

แผนการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 2-3

เรื่อง ความหมายของการรับผิดชอบด้านการเรียนและประเภทของความรับผิดชอบ

เวลา 1 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของความรับผิดชอบได้
2. นักเรียนสามารถบอกความหมายของความรับผิดชอบด้านการเรียนได้
3. นักเรียนสามารถบอกประเภทของความรับผิดชอบได้

อุปกรณ์ เลกซาร์เรื่อง "ความรับผิดชอบด้านการเรียน"

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ ครูสนทนากับนักเรียนถึงเรื่องที่คุณไปคิดไว้แล้ว
2. ขั้นสอน
 - 2.1 ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำว่า ความรับผิดชอบ และความรับผิดชอบด้านการเรียนและประเภทของความรับผิดชอบ
 - 2.2 ครูให้นักเรียนยกตัวอย่าง การกระทำที่เป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบทีละคน
 - 2.3 ครูและนักเรียนช่วยกันให้ความหมายของความรับผิดชอบด้านการเรียน

2.4 ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างของการกระทำที่เป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบ
ด้านการเรียนทีละคน

2.5 ครูให้นักเรียนยกประเภทของความรับผิดชอบ ที่นักเรียนได้ยกตัวอย่างมาแล้ว
ว่าการกระทำเช่นไรที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อการเรียน

3. ขั้นสรุป ครูให้นักเรียนสรุปเกี่ยวกับความหมายของความรับผิดชอบด้านการเรียน
และประเภทของความรับผิดชอบ จากนั้นครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตจากความสนใจในการตอบคำถาม จากการยกตัวอย่างและการมีส่วนร่วม
ในการแสดงความคิดเห็น

เอกสารเรื่อง "ความรับผิดชอบด้านการเรียน"

นักเรียนคงเคยสังเกตตัวนักเรียนเอง ตลอดจนเพื่อนๆในชั้นเรียนไม่มากนักน้อยอาจเคยสังเกตว่าครูมอบหมายงานให้ทำเป็นการบ้านก็ไม่ทำ ให้เตรียมอุปกรณ์การเรียนมาจากบ้านก็ไม่นำมา เวลาที่ครูสอนก็นั่งงานอื่นขึ้นมาทำ หรือนำของเล่นบางอย่างขึ้นมาเล่น จากตัวอย่างดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านักเรียนเหล่านี้ไม่มีความรับผิดชอบด้านการเรียน

ความรับผิดชอบเป็นลักษณะสำคัญประการหนึ่งที่ใช้เป็นเกณฑ์ตัดสินว่า นักเรียนคนใดมีความพร้อมทางวุฒิภาวะมากน้อยเพียงใด ในการทำกิจการงานต่างๆย่อมต้องการบุคคลที่มีความรับผิดชอบสูง หากผู้กระทำขาดความรับผิดชอบแล้วความเสียหายก็จะเกิดขึ้นเป็นอันมาก ยกตัวอย่างเช่น ครูจะส่ง ค.ช.แดง เป็นตัวแทนของนักเรียนเข้าประกวดการประดิษฐ์เครื่องสานด้วยมะพร้าว ครูจึงนัดหมาย ค.ช.แดง ให้มาถึงโรงเรียนเวลา 7.30 นาฬิกาและรถจะออกเวลา 8.00 นาฬิกา ปรากฏว่า ค.ช.แดง มาถึงโรงเรียนเวลา 8.30 นาฬิกา รถได้ออกไปเสียแล้ว ทำให้เด็กชายแดงต้องพลาดการแข่งขันในครั้งนี้

ดังนั้นสรุปความหมายของคำว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความตั้งใจและเอาใจใส่ในการทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ปฏิบัติด้วยความระมัดระวัง เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ได้รับงานมา โดยแสดงออกในรูปการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจและติดตามผลงานที่ได้ทำไปแล้ว เพื่อแก้ไขให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีผู้ที่ไม่มีความรับผิดชอบ ย่อมไม่มีใครไว้เนื้อเชื่อใจเพราะเขาเกรงว่าจะทำให้งานเสียหาย

ฉะนั้นนักเรียนทุกคนจงเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ โดยการฝึกนิสัยรับผิดชอบเสียแต่วันนี้ วิธีฝึกฝนนั้นไม่ยากคือ เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำอะไรก็ตามที ด้วยความตั้งใจเอาใจใส่อย่างได้ละเอียดหรือหลักเล็ง จึงถือว่าหน้าที่มีความสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด นักเรียนที่ขาดความรับผิดชอบ มักจะเห็นว่างานอื่นสำคัญว่าสนุกกว่าหน้าที่จึงละเลยหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบคิดว่าไม่ทำก็ไม่เป็นไร ดังนี้ เป็นต้น ขอให้นักเรียนคิดว่าหน้าที่มาก่อนอย่างอื่นต้องทำก่อน นักเรียนคนใดถ้าขาดคุณสมบัติในเรื่องความรับผิดชอบเสียแล้ว คุณสมบัติด้านอื่นๆย่อมเรว่นไปหมด เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ทำนาเสียได้ว่า

นักเรียนผู้นั้นจะเอาตัวรอดจาก ดังนั้นนักเรียนควรที่จะฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบ
 เสียตั้งแต่ในวัยเรียนโดยมีความรับผิดชอบด้านการเรียน ความรับผิดชอบด้านการเรียน หมายถึง
 ลักษณะพฤติกรรมของนักเรียน โดยการปฏิบัติหน้าที่ของตนด้านการเรียนและการทำงานที่ได้รับมอบหมาย
 โดยพยายามทำหน้าที่ต่างๆอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้บรรลุค่มงหมายลักษณะพฤติกรรมดังกล่าว
 มีรายละเอียดดังนี้

1.1.1 ความเอาใจใส่ต่อการเรียนและงานที่ทำ ได้แก่ การตั้งใจฟังขณะที่ครูสอน
 การตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย การไม่นำสิ่งอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนหรือการทำงานขึ้นมา
 เล่นขณะที่ครูสอนและมอบหมายงานให้ทำ การนำอุปกรณ์การเรียนของตนมาให้ครบ การไม่ละเลย
 หรือหลักเลื่องงานที่ได้รับมอบหมาย การทบทวนบทเรียนและศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

1.1.2 ความเพียรพยายาม ได้แก่ ความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและงานที่ทำการพยายาม
 ติดตามผลงานของตนที่ได้ทำไปแล้ว เพื่อกำไขปรับปรุงงานที่ยังบกพร่องให้ดียิ่งขึ้น

1.1.3 การตรงต่อเวลา ได้แก่ การเข้าเรียนให้ทันเวลาและการทำงานที่ได้รับ
 มอบหมายให้เสร็จและส่งตามเวลาที่กำหนด

1.1.4 ความละเอียดรอบคอบ ได้แก่ การรู้จักคิดใคร่ครวญในงานที่จะทำ เพื่อให้
 ถูกต้องและสมบูรณ์ การตรวจทานความเรียบร้อยเมื่อทำงานเสร็จก่อนส่งครู

แผนการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 4

เรื่อง ความเอาใจใส่ต่อการเรียน

เวลา 1 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตนได้เหมาะสม มีความตั้งใจในขณะที่ครูสอน
2. เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงผลของการไม่เอาใจใส่ต่อการเรียน

อุปกรณ์ เรื่องสั้น "เรื่องสามเกลอหัวแข็ง"

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ ครูทบทวนเรื่องที่ส่งหนาไปครั้งที่แล้วและซักถามนักเรียนเกี่ยวกับ การเอาใจใส่ต่อการเรียน เช่น นักเรียนเคยปฏิบัติตนอย่างไรในขณะที่ครูกำลังสอน
2. ขั้นสอน
 - 2.1 ครูบรรยายเรื่องความเอาใจใส่ต่อการเรียน โดยการค้าเรื่องและยกตัวอย่างให้นักเรียนเข้าใจ
 - 2.2 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเอาใจใส่ต่อการเรียน
3. ขั้นสรุป ครูให้นักเรียนสรุปเกี่ยวกับความเอาใจใส่ต่อการเรียนจากนั้นครูสรุปเพิ่มเติม

ขั้นประเมินผล

สังเกตจากความสนใจของนักเรียน จากทบทวนคำถาม การแสดงความคิดเห็น และการสรุปของนักเรียน

เรื่องสั้น "เรื่องสามเกลอหัวแข็ง"

บ่ายวันหนึ่งในชั่วโมงการงานพื้นฐานอาชีพ ตอนท้ายชั่วโมงหลังจากที่ครูรัตติกาลได้อธิบายเนื้อหาเรื่อง "การบำรุงรักษาดิน" ครูรัตติกาลได้สั่งให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบทจำนวน 10 ข้อ โดยครูรัตติกาลได้เดินดูนักเรียนอยู่รอบๆห้อง ขณะนั้นเองครูรัตติกาลได้สังเกตเห็นว่านักเรียนหลายคนที่ไม่ได้ทำงานตามที่สั่งแต่กลับนั่งคุยกันบ้าง เล่นของเล่นอื่นๆบ้าง ซึ่งนักเรียนเหล่านั้นในขณะที่ครูกำลังสอนก็ไม่สนใจฟังคร่าวหนึ่งแล้ว และฉวยฉวยแต่เป็นผู้ที่ได้คะแนนในวิชาการงานพื้นฐานอาชีพอยู่ในเกณฑ์ต่ำทั้งสิ้น คือได้เกรด 0 และ 1 เท่านั้น

เย็นวันนั้น ครูรัตติกาลจึงได้นัดพบกับ นิคหน่อส สมปองและ สมชาย ซึ่งเป็นนักเรียนที่ไม่ตั้งใจเรียนมากที่สุด เพื่อพูดคุยทำความเข้าใจกับนักเรียน เรื่อง การไม่เอาใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียน และไม่ตั้งใจฟังขณะที่ครูสอน เมื่อนักเรียนมาพร้อมกันแล้ว ครูรัตติกาลจึงกล่าวขึ้นว่า "วันนี้ครูมีเรื่องอยากคุยกับนักเรียนทั้งสามคนเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียนขณะเรียนหนังสือ นิคหน่อส สมปอง และ สมชาย มองหน้ากันแล้วก็นั่งก้มหน้า ครูรัตติกาลจึงพูดต่อไปว่า "เท่าที่ครูสังเกตเห็นว่าทั้งนิคหน่อส สมปองและสมชาย จะไม่ค่อยตั้งใจเรียน ไม่ค่อยทำงานตามที่ครูสั่งเลข ครูอยากทราบว่า นักเรียนไม่สนใจเรียนเฉพาะวิชาการงานพื้นฐานอาชีพเท่านั้นหรือ" นักเรียนทั้งสามคนจึงอธิบายให้ครูรัตติกาลฟังว่า เขามักจะแสดงพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนแทบทุกวิชาไม่ใช่แค่เฉพาะวิชาการงานพื้นฐานอาชีพเท่านั้น ครูรัตติกาลจึงถามต่อไปว่า "แล้วผลการเรียนของนักเรียนในแต่ละวิชาเป็นอย่างไรบ้าง" ส่วนใหญ่จะมีแค่ 0 กับ 1 ครับ" สมปอง กับ สมชายจึงเล่าขึ้นพร้อมกันว่า "มันก็เหมือนกันครับ" ครูรัตติกาลจึงกล่าวต่อไปว่า "ครูรู้สึกเป็นห่วงพวกเธอทั้งสามคนและคนอื่นๆที่ไม่ตั้งใจเรียนเช่นเดียวกับพวกเธอ" ไหนลองเล่าให้ครูฟังซิว่าเมื่อจบ ป.6 แล้วพวกเธอทั้งสามคนคิดจะเรียนต่อหรือเปล่า" "ผมอยากเรียนต่อชั้น ม.1 ครับ" สมปองตอบ "ผมอยากเรียนต่อชั้น ม.1 ในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงครับ" สมชายตอบบ้าง

ครูรัตติกาลจึงสรุปว่า ถ้าหากนักเรียนต้องการเรียนต่อในระดับชั้น ม.1 และต้องการที่จะสอบเข้าในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง นักเรียนจะต้องมีความสนใจและเอาใจใส่ต่อการเรียนให้มากกว่านี้

ครูลัดดาจึงให้การบ้านนักเรียนทั้งสามคนไปคิดและเขียนมาส่งครูว่า นักเรียนควรจะปฏิบัติตนอย่างไร
ที่แสดงถึงความเอาใจใส่ต่อการเรียน

วันรุ่งขึ้นครูลัดดามาถึงโรงเรียนในตอนเช้า พบว่านักเรียนทั้งสามคนช่วยกันคิดและเขียน
ข้อความมาส่งครูว่า "เมื่อถึงเวลาเรียนในชั่วโมงเรียนจะไม่ชวนเพื่อนคุยไม่นำงานอื่นหรือของเล่น
ขึ้นมาเล่นในขณะที่ครูสอน จะตั้งใจเรียนและตั้งใจทำงานที่ครูมอบหมายให้เพราะนักเรียนทั้งสามคน
ก็มีความไม่ฝันอยากจะทำเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงอย่างเพื่อนคนอื่นๆ ถ้านักเรียนไม่ปฏิบัติ
ดังนี้แล้วก็จะไม่สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันที่ตนต้องการได้สำเร็จ

แผนการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 5

เรื่อง ความเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย

เวลา 1 ชั่วโมง

อุปกรณ์ เรื่องสั้น "เรื่องผีคนละฝา"

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงคุณค่าของความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักหน้าที่ของคนไม่ละเลยทอดทิ้งหน้าที่หรืองานที่ได้รับมอบหมาย
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงผลของการไม่เอาใจใส่ต่อการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ ครูทบทวนเรื่องที่พูดไปครั้งที่แล้วและสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย เช่น เมื่อครูมอบหมายงานให้นักเรียนทำ นักเรียนจะทำอย่างไร

2. ขั้นสอน

- 2.1 ครูบรรยายเรื่องความเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งยกตัวอย่างโดยการเล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง
- 2.2 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียน ซักถาม แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย

3. ขั้นสรุป ครูให้นักเรียนสรุป เกี่ยวกับ ความเอาใจใส่ต่อการทำงานที่ได้รับมอบหมาย
จากนั้นครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตความสนใจในการตอบคำถาม สังเกตจากการยกตัวอย่างและการมีส่วนร่วม
ในการแสดงความคิดเห็น

เรื่องสั้น "เรื่องแฝดคนละฝา"

ค.ช. พัฒนากำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนแห่งหนึ่งเขาเป็นนักเรียนที่ขยันและมีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี ค.ช.พัฒนามีฝาแฝด ซึ่งเป็นน้องชายของเขา ชื่อ ค.ช.พาทิ ซึ่งกำลังเรียนอยู่ชั้นเดียวกันและโรงเรียนเดียวกัน ถึงแม้จะมีหน้าตาที่คล้ายกันมาก แต่เขาทั้งสองคนมีนิสัยที่ไม่เหมือนกัน คนที่รู้จักเด็กทั้งสองคนพี่น้อง มักจะเรียกเด็กชายทั้งสองคนนี้ว่า "แฝดคนละฝา" เสมอ ค.ช.พาทิ แฝดคนน้องเป็นคนที่ชอบสนุกสนานเฮฮาไปกับเพื่อนฝูง ไม่ค่อยเอาใจใส่ต่อการเรียนเท่าที่ควร จนเป็นที่เอือมระอาต่อครูผู้สอน

ในห้องเรียนของ ค.ช.พาทิ ครูวิเศษฯ ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดทบทวน วิชาภาษาอังกฤษ ฐานอาชีพที่ได้เรียนไปในวันนี้มาส่งในวันรุ่งขึ้น ค.ช.พัฒนากลับจากโรงเรียนก็รีบเปลี่ยนเสื้อผ้า ช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน เสร็จแล้วก็มานั่งทำการบ้านส่วน ค.ช.พาทิ กลับมาก็หลังเอากระเป๋า วางไว้ข้างประตูแล้วรีบคว้าลูกฟุตบอลเตรียมจะไปเล่นกับเพื่อนๆ ที่สนามนอกบ้าน ค.ช.พัฒนาจึงเรียกเอาไว้แล้วบอกให้ ค.ช.พาทิ ทำการบ้านเสียก่อนแต่ ค.ช.พาทิ ก็บอกพลัดว่าเล่นเสร็จก่อนแล้วค่อยกลับมาทำ เมื่อ ค.ช.พาทิ เล่นฟุตบอลเสร็จแล้ว ซึ่งเป็นเวลาเย็นมาก เมื่อกลับถึงบ้าน เขาก็อาบน้ำทานข้าวมือเย็นแล้วก็หยิบกระเป๋าเตรียมทำการบ้าน แต่ก็รู้สึกเพลียและง่วงจนเกินไป หลังจากได้ทำการบ้านไปได้สักครู่ ก็เกิดสมุดหนังสือเข้ากระเป๋าแล้วคิดว่าจะคืนขึ้นมาทำในตอนเช้า

ตอนเช้าวันรุ่งขึ้น ค.ช.พัฒนา แต่งตัวเสร็จเรียบร้อยแล้วก็เข้าไปปลุก ค.ช.พาทิ ให้รับแต่งตัวไปโรงเรียน เพราะกลัวว่าจะสาย ค.ช.พาทิ ตกใจตื่นและรู้สึกเป็นกังวลใจที่ยังไม่ได้ทำการบ้าน แต่ก็ยังมีความหวังว่าจะรีบไปทำให้ทันที่โรงเรียนก่อนโรงเรียนเข้า เมื่อมาถึงโรงเรียน ค.ช.พาทิ เห็นเพื่อนกำลังเล่นฟุตบอลอยู่ในสนาม ค.ช.พาทิจึงขอร้องให้ ค.ช.พัฒนาช่วยทำการบ้านให้ แต่ ค.ช.พัฒนาไม่ได้ช่วยทำการบ้านเพราะเกรงว่าน้องจะเคยตัวไม่ยอมทำการบ้านที่ครูมอบหมายให้ด้วยตนเอง พร้อมกับว่ากล่าวตักเตือนน้อง แต่ ค.ช.พาทิ ก็ไม่สนใจ รีบวางกระเป๋าแล้วเข้าไปเล่นฟุตบอลกับเพื่อนๆ ในสนาม จนถึงเวลาโรงเรียนเข้า

ในช่วงโมงวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ ค.ช.พาทีกำลังลอกการบ้านของเพื่อนแต่ยังไม่เสร็จ ครูศรีศรีก็เดินมาเห็นเสียก่อน จึงชักไซ้ใส่สาเหตุ เมื่อครูศรีศรีได้รู้เรื่องราว จึงเขียน ค.ช.พาทีก 3 ที่ และได้ว่ากล่าวตักเตือนให้ ค.ช.พาทีกเอาใจใส่ต่อการเรียนและงานที่ครูมอบหมายให้มากขึ้นกว่าเดิม ถ้าหากว่ามีความตั้งใจจริงกว่าเดิมแล้ว ค.ช.พาทีกจะเรียนได้ดีไม่แพ้ ค.ช.พัฒนา ผู้เป็นพี่ชาย อย่างแน่นอน และจะได้ไม่ต้องถูกใครๆว่าเป็นแฝดคนละฝาอีกต่อไป

แผนการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 6

เรื่อง ความเพียรพยายามต่อการเรียน

เวลา 1 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงผลของความเพียรพยายามต่อการเรียนว่า ถ้านักเรียนมีความเพียรพยายามต่อการเรียนแล้วนักเรียนควรจะได้รับผลอย่างไรบ้าง
2. เพื่อให้นักเรียนมีความอดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในด้านการเรียน

อุปกรณ์ เรื่องสั้น "เรื่องผลที่ได้จากความเพียรพยายาม"

วิธีดำเนินการ

1. ชี้แนะ ครูทบทวนเรื่องที่พูดไปครั้งที่แล้วและสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความเพียรพยายามต่อการเรียน ให้นักเรียนยกตัวอย่างบุคคลที่มีความเพียรพยายามแล้วประสบความสำเร็จในชีวิต

2. ชี้สอน

- 2.1 ครูบรรยายเรื่องความเพียรพยายามต่อการเรียน พร้อมทั้งยกตัวอย่างและเล่าเรื่องประกอบให้นักเรียนเข้าใจ
- 2.2 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเพียรพยายามต่อการเรียน

3. ชั้นสรุป ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับความเพียรพยายามต่อการเรียน จากนั้น
ครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตจากการสนใจในการฟัง การซักถาม และการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

เรื่องสั้น "เรื่องผลที่ได้รับจากความเพียรพยายาม"

ในช่วงเวลาว่างงานพื้นฐานอาชีพ คุณครูสอนภาคทฤษฎีเรื่องขั้นตอนการประดิษฐ์ดอกไม้ซึ่งทำจากขนมปัง ตอนท้ายชั่วโมงคุณครูวิภาาก็ให้แบบฝึกหัด นักเรียนทุกคนไปทำเป็นการบ้าน ค.ศ.มานพไม่ชอบวิชาการประดิษฐ์เลย เมื่อกลับถึงบ้านในตอนเย็นก็ลงมือทำแบบฝึกหัดที่คุณครูมอบหมายให้อย่างเสียไม่ได้ เมื่อถึงวันกำหนดส่งงานค.ศ.มานพก็นำการบ้านมาส่งคุณครู ปรากฏว่าการบ้านที่นำมาส่งนั้นผิดเป็นส่วนมากทำให้ค.ศ.มานพ เกิดความท้อแท้ ไม่อยากจะทำแบบฝึกหัดวิชานี้อีก ในช่วงเวลาต่อมาคุณครูวิภาาก็ให้แบบฝึกหัดนักเรียนไปทำเป็นการบ้านมาอีก ตอนเย็นเมื่อกลับถึงบ้าน ค.ศ.มานพ ไม่อยากทำการบ้านเพราะคิดว่าตนเองทำไม่ได้ มารดาของค.ศ.มานพสังเกตเห็นลูกชายไม่อยากทำการบ้านก็ไต่ถาม ค.ศ.มานพ ก็บอกกับมารดาว่า ตนไม่ชอบและไม่อยากเรียนวิชานี้ ทำการบ้านส่งคุณครูที่ไรก็ผิดทุกที มารดาของค.ศ.มานพก็บอกมานพว่า "ทำไมลูกถึงท้อถอยกับวิชานี้ วิชาอื่นยากกว่านี้ลูกยังทำได้และทำได้ดีเสียด้วย ลูกควรใช้ความสามารถที่มีอยู่เพียรพยายามอย่างสุดความสามารถ ค่อยๆทำความเข้าใจกับวิชานี้"

จากนั้น ค.ศ.มานพก็ลงมือทำการบ้านด้วยความตั้งใจและพยายามทำความเข้าใจกับเนื้อหาวิชาโดยศึกษาค้นคว้าจากตำราเสียก่อนแล้วจึงลงมือทำแบบฝึกหัด เมื่อไม่เข้าใจตรงไหนก็ถามคุณครู เมื่อคุณครูวิภาาตรวจแบบฝึกหัดของค.ศ.มานพ ค.ศ.มานพก็ได้รับคำชมเชยจากคุณครูวิภาาว่ามีความเพียรพยายามดีมาก ถึงแม้จะไม่ชอบเรียนวิชานี้ และให้นักเรียนคนอื่นดู ค.ศ.มานพเป็นตัวอย่าง เมื่อถึงเวลาสอบปลายภาค ผลการเรียนของค.ศ.มานพในวิชาการทำงานพื้นฐานอาชีพก็ดีขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก ค.ศ.มานพรู้สึกดีใจและนำไปบอกมารดา และมารดาก็บอกกับค.ศ.มานพว่ามีความภูมิใจในตัวของคุณ.ศ.มานพมาก ทำให้ค.ศ.มานพมีความสุขมากและเลิกเกลียดวิชาการทำงานพื้นฐานอาชีพอีกต่อไป ซึ่งเป็นผลมาจากความเพียรพยายามในการเรียนของ ค.ศ.มานพ นั่นเอง

แผนการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 7

เรื่อง ความเพียรพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

เวลา 1 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงผลของความเพียรพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย
2. เพื่อให้นักเรียนมีความเพียรพยายามฝึกฝนที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตัวเอง
3. เพื่อให้นักเรียนมีความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

อุปกรณ์ เรื่องสั้น "เรื่องความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น"

ชี้คำเนนการ

1. ขั้นนำ ครูบทบาทนเรื่องทีพู่คไปคั้งทีแล้ว และสนทนาซักถามกับนักเรียนเกี่ยวกับความหมายของคำว่า "ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น" ให้นักเรียนยกตัวอย่างประกอบความหมายของคำนั้นด้วย

2. ขั้นสอน

- 2.1 ครูบรรยาย เรื่อง ความเพียรพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย และเล่าเรื่อง "ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น"
- 2.2 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียน ซักถาม และ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความเพียรพยายามต่องานที่ตนได้รับมอบหมาย

3. ชั้นสรุป ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับความเพื่อพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

การประเมินผล

สังเกตจากความสนใจของนักเรียน จากการตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น และจากการสรุปของนักเรียน

เรื่องสั้น "เรื่องความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น"

ปานวาดและกัศดาวเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนแห่งหนึ่ง ทั้งสองอยู่ห้องเดียวกันเป็นเพื่อนรักที่มีความสนิทสนมกันมาก วันหนึ่งในชั่วโมงวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ ครูมาลีได้สอนให้นักเรียนทุกคนประดิษฐ์ การสานตะกร้าจากกระดาษหนังสือพิมพ์ หลังจากที่ครูมาลีได้อธิบายวิธีทำพร้อมทั้งแสดงให้ดูแล้ว ครูมาลีก็สั่งให้นักเรียนทุกคน สานตะกร้ามาส่งคนละ 1 ใบ ในตอนท้ายชั่วโมง ทั้งปานวาดและกัศดาวต่างก็ไม่ถนัดงานทางด้านนี้ เมื่อลงมือทำไปได้สักครู่ปานวาดก็รู้สึกโมโหตนเองที่ทำได้ไม่ดีจึงขยำกระดาษทิ้ง แล้วเอาหนังสืออ่านเล่นขึ้นมาอ่านแทน ส่วนกัศดาวซึ่งก็ทำไม่ได้เช่นเดียวกันได้ลุกไปหาฤทัย ซึ่งเป็นผู้ที่มีความสามารถทางด้านนี้เป็นพิเศษ ฤทัยจึงช่วยสอนกัศดาวให้ค่อยๆลองทำดู ซึ่งในตอนแรกกัศดาวก็ทำไม่ค่อยได้แต่หลังจากที่กัศดาว ได้พยายามทำใหม่หลายๆครั้งก็สามารถทำได้เหมือนกับเพื่อนคนอื่นๆ ใกล้เคียงเวลาคูรูมาลีก็เรียกให้นักเรียนนำตะกร้าที่สานด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์มาส่งให้ครูดูว่าใครทำได้มากน้อยแค่ไหน ปรากฏว่ามีปานวาดเพียงคนเดียวที่ยังไม่ได้ลงมือสานตะกร้าเลย โดยอ้างเหตุผลว่าทำไม่ได้ครูมาลีจึงเรียกกัศดาวลุกขึ้นและถามกัศดาวว่า สานตะกร้าได้อย่างไรเมื่อกัศดาวเล่าวิธีการของตนให้เพื่อนฟัง ครูมาลีก็ชมเชยกัศดาวว่ามีความเพียรพยายามต่องานที่ทำดีมาก และให้ทุกคนไปสานตะกร้าด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์ต่อไปเป็นการบ้านให้เสร็จ และนำมาส่งครูในชั่วโมงหน้าส่วนปานวาด ครูมาลีให้ไปเรียนสานตะกร้ากับครูมาลีใหม่หลังจากเลิกเรียนแล้ว

แผนการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 8

เรื่อง การตรงต่อเวลา

เวลา 1 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของการตรงต่อเวลาได้
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการตรงต่อเวลา ในด้านการเรียนและงานที่ได้รับมอบหมาย
3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักประโยชน์ของการตรงต่อเวลา และโทษของการไม่ตรงต่อเวลา

อุปกรณ์ เรื่องสั้น "เรื่องของบรรลือ"

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ ครูทบทวนเรื่องที่เคยไปครั้งที่แล้ว และสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการมาโรงเรียนใครบ้างที่มาทันโรงเรียนเข้าทุกวันและใครบ้างที่เคยมาไม่ทันเวลาบ่อยๆเพราะเหตุใด
2. ขั้นสอน ครูบรรยายเรื่อง การตรงต่อเวลา ทั้งในด้านการเรียนและการทำงาน พร้อมทั้งเล่าเรื่องประกอบให้นักเรียนเข้าใจ
3. ขั้นสรุป ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับความหมายของการตรงต่อเวลา ประโยชน์ของการตรงต่อเวลาและโทษของการไม่ตรงต่อเวลา จากนั้นครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตจากการตอบคำถามของนักเรียน จากการมีส่วนร่วมในการอภิปราย และจากการ
สรุปของนักเรียน

เรื่องสั้น "เรื่องของบรรลือ"

บรรจบและเพื่อนอีก 3 คน คือ บรรลือ สมศรีและประพันธ์ ได้รับมอบหมายจากครูผู้สอนวิชาการงานพื้นฐานอาชีพให้ทำรายงานมาส่ง 1 เรื่องพร้อมทั้งเตรียมตัวรายงานหน้าชั้นด้วย บรรจบซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่ม จึงนัดหมายกับสมาชิกทุกคนในกลุ่มให้มาปรึกษางานกัน ในที่สุดก็ได้ตกลงแบ่งงานกันโดยแบ่งหัวข้อกันไปค้นคว้า แล้วนัดกันว่าเข้าวันเสาร์เวลา 9.00 น. ให้ทุกคนนำงานที่แบ่งไปแล้วนั้นมารวมกัน เพื่อจะได้สรุปเรื่องไว้รายงานในวันจันทร์ที่จะถึง

เข้าวันเสาร์ทุกคนมาโรงเรียนตามเวลานัดพร้อมทั้งรายงานที่ได้รับมอบหมายให้ไปศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับบรรลือเพียงคนเดียว ทุกคนรอบรรลือ จนกระทั่งเที่ยงก็ไม่มีวันว่าจะมาทุกคน ต้องจำใจทำรายงานโดยขาดเนื้อหาส่วนที่บรรลือรับผิดชอบไป

ในวันจันทร์ชั่วโมงการงานพื้นฐานอาชีพ หลังจากบรรจบซึ่งเป็นตัวแทนกลุ่มรายงานจบแล้ว ครูงามเนตรก็ถามบรรจบว่าทำไมรายงานของกลุ่มนี้จึงมีไม่ครบตามที่กำหนดเนื้อหาไว้ บรรจบจึงเล่าสาเหตุให้ครูงามเนตรฟัง แม้ว่าจะเป็นความผิดของการไม่ตรงต่อเวลาของบรรลือเพียงคนเดียว แต่ครูงามเนตรก็หัดคะแฉนของทุกคนเท่าๆกัน เพราะถือว่าเป็นงานของกลุ่ม และให้กลับไปทำมาใหม่ให้เรียบร้อยทำให้ บรรจบ สมศรี และประพันธ์โกรธบรรลือมาก ในครั้งต่อมาคุณครูได้สั่งให้ทำงานกลุ่ม เพื่อนๆทุกคนในห้องก็ไม่อยากทำงานร่วมกับบรรลืออีก และไม่ยอมรับบรรลือเป็นสมาชิกอีกต่อไป

อีครูงามเนตรจึงได้เรียก บรรลือไปตักเตือนและชี้ให้เห็นถึงผลเสียหายที่จะเกิดขึ้นของการไม่ตรงต่อเวลา ซึ่งบรรลือก็สัญญากับครูงามเนตรว่าจะไม่ผิดเวลาอีกต่อไป เพื่อนๆจึงยอมรับบรรลือ เข้าร่วมกลุ่มทำงานด้วย

แผนการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 9

เรื่อง ความละเอียดรอบคอบ

เวลา 1 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ก่อนทำว่าทำแล้วจะเกิดผลดี ผลเสียอย่างไร และเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของงานที่ทำ
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักตรวจทานงานที่ทำว่า ถูกต้องเรียบร้อยหรือไม่

อุปกรณ์ เรื่องสั้น "เรื่องความสะอาดของหัวใจ"

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ ครูทบทวนเรื่องที่เคยไปครั้งที่แล้วและสนทนาซักถามนักเรียนว่า นักเรียนเคยได้รับมอบหมายจากครูให้ทำงานอะไรบ้างและนักเรียนปฏิบัติอย่างไร
2. ขั้นสอน ครูบรรยาย เรื่อง ความละเอียดรอบคอบ พร้อมทั้งเล่าเรื่องประกอบให้นักเรียนเข้าใจ
3. ขั้นสรุป ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับความหมายของ ความละเอียดรอบคอบ ประโยชน์ของความละเอียดรอบคอบ จากนั้นครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปราย และ การสรุปของนักเรียน

เรื่องสั้น "เรื่องความสะเพร่าของขวัญใจ"

ค.ญ.ขวัญใจกำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนแห่งหนึ่ง ค.ญ.ขวัญใจ เป็นเด็กที่มีผลการเรียนดีในทุกๆวิชา แม้แต่งานประดิษฐ์ที่ต้องใช้ฝีมือ แต่ข้อเสียของค.ญ.ขวัญใจคือ เป็นคนที่ขาดความละเอียดรอบคอบในการทำงาน คุณครูผู้มองศรีมักเตือนถึงเรื่องนี้อยู่บ่อยๆ เช่นในวันหนึ่งในชั่วโมงวิชาการทำงานพื้นฐานอาชีพ คุณครูผู้มองศรีสอนเรื่องการทำบายศรีด้วยใบตอง คุณครูสอนถึงการจับจีบใบตองอย่างไรให้สวยงามเรียบร้อยอย่างไรให้ปราณีต ตลอดจนถึงวิธีการวางซ้อนจีบใบตองให้สวยงาม ค.ญ.ขวัญใจได้รับคำชมเชยจากครูผู้มองศรีว่ามีความสามารถในการจับจีบใบตองได้สวยกว่าเพื่อนๆทุกคนในห้อง แม้ฝีมือการตัดเย็บใบตองยังไม่ปราณีตเท่าที่ควร

ต่อมา ค.ญ.ขวัญใจได้รับคัดเลือกให้เป็นตัวแทนโรงเรียนไปประกวดการทำบายศรี ในงานวันส่งเสริมเอกลักษณ์ไทยที่ทางกรุงเทพมหานครได้จัดขึ้น ค.ญ.ขวัญใจรู้สึกดีใจมากและมีความมั่นใจว่าตนเองจะต้องชนะเลิศการแข่งขัน เพราะว่าตนเองได้ฝึกซ้อมมาเป็นอย่างดี ซึ่งคุณครูผู้มองศรีได้ฝึกเตือนค.ญ.ขวัญใจถึงการเย็บบายศรีให้ปราณีตอย่าสะเพร่า เมื่อถึงวันแข่งขันก็มีนักเรียนซึ่งเป็นตัวแทนจากโรงเรียนต่างๆเข้ามาแข่งขันเป็นจำนวนมากมาก ในการประกวด ค.ญ.ขวัญใจทำบายศรีได้เสร็จก่อนผู้เข้าแข่งขันคนอื่นๆและใครๆก็ชมว่าสวยมาก คณะกรรมการได้ประกาศว่า ยังมีเวลาเหลืออีกให้ผู้เข้าแข่งขันตรวจผลงานของตนเองให้เรียบร้อย ผู้เข้าแข่งขันทุกคนได้ตรวจดูความเรียบร้อยในการทำงานของตน ยกเว้นค.ญ.ขวัญใจที่มีแต่ชิ้นชมผลงานของตนเองอยู่ ลืมคำแนะนำที่คุณครูผู้มองศรีเคยให้ไว้ว่า ใช้ด้ายเย็บให้ปราณีตแล้วตรวจสอบดูความเรียบร้อยอีกครั้งหนึ่ง เมื่อหมดเวลาการแข่งขันคณะกรรมการได้เดินตรวจผลงานของผู้เข้าแข่งขันทุกคน บายศรีของค.ญ.ขวัญใจสวยกว่าของผู้แข่งขันทุกคน แต่เมื่อกรรมการคนหนึ่งได้หยิบบายศรีของค.ญ.ขวัญใจขึ้นมาพิจารณา ปรากฏว่าก้นใบตองที่เย็บติดกันนั้นหลุดติดมือมา ทำให้กรรมการทุกคนเสียศรัทธาเป็นอย่างมาก และบอกกับค.ญ.ขวัญใจว่า หนูทำให้สวยมากแต่หนูขาดความละเอียดรอบคอบในการตรวจสอบดูผลงานของตน

ค.ญ.ขวัญใจรู้สึกเสียใจเป็นอย่างมาก ที่ตนเองไม่ได้ใส่ใจต่อคำแนะนำที่คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้เคย
คัดเตือนไว้ในเรื่องนี้แล้ว ถ้าค.ญ.ขวัญใจมีความละเอียดรอบคอบ รู้จักคิดใคร่ครวญ ตรวจสอบความ
เรียบร้อยของงานเมื่อทำเสร็จก่อนส่ง เหตุการณ์อย่างนี้ก็จะไม่เกิดขึ้น

แผนการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 10

เรื่อง การปรับปรุงตนเองในด้านการเรียน

เวลา 1 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนรู้จักปรับปรุงตนเอง และ ทราบถึงวิธีการปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม ในขณะที่ครูสอน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงได้

อุปกรณ์ เรื่องสั้น "เรื่องสุขใจสมชื่อ"

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ ครูทบทวนเรื่องที่คุณเคยไปครั้งที่แล้วและสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่อง การเรียน เช่น ผลการเรียนในวิชาการทำงานพื้นฐานอาชีพเป็นอย่างไร หรือวิชาไหนเรียนไม่รู้เรื่อง ทำให้ผลการเรียนไม่ค่อยดี และนักเรียนแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร
2. ขั้นสอน ครูอธิบายถึงวิธีการปรับปรุงตนเองด้านการเรียน พร้อมทั้งเล่าเรื่องประกอบ ให้นักเรียนเข้าใจ
3. ขั้นสรุป ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุป วิธีการปฏิบัติตนที่ถูกต้อง ในขณะที่ครูกำลังสอน และการปรับปรุงตนเองในด้านการเรียนให้ดีขึ้น จากนั้นครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตจากการตอบคำถาม การมีส่วนร่วมในการอภิปราย การซักถาม และจากการสรุป
ของนักเรียน

เรื่องสั้น "เรื่องสุขใจสมชื่อ"

สุขใจและจุจเดือนกำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนแห่งหนึ่ง สุขใจเป็นเด็กที่ขยันและสติปัญญาดีจึงมีผลการเรียนอยู่ในระดับที่ดีมากส่วนจุจเดือนก็ขยันไม่แพ้สุขใจแต่สติปัญญาด้อยกว่าจึงอยู่ในระดับดีพอใช้ ทั้งสองต่างก็ขยันกันและต้องการที่จะสอบเข้าเรียนต่อชั้น ม.1 ในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงมากที่สุดในห้องสมุดสุขใจและจุจเดือนกำลังนั่งคุยถึงผลการสอบของเทอมแรก จุจเดือนก็แสดงความยินดีที่สุขใจได้คะแนนสูงสุดของห้อง ส่วนจุจเดือนได้คะแนนรองจากสุขใจ ครูনারีซึ่งเป็นครูประจำชั้น เดินผ่านมาเห็นก็กล่าวชมเชยเด็กหญิงทั้งสองว่าขยันเรียนและมีความเอาใจใส่ต่อการเรียนดีมาก

ในช่วงพักสุขใจอยู่ในกลุ่มเพื่อนๆกำลังคุยกันถึงเรื่องที่จะไปเที่ยวเมื่อสัปดาห์ก่อนและกำลังนึกจะไปดูภาพยนตร์ในวันเสาร์ที่จะถึง เพื่อนๆบอกให้สุขใจชวนจุจเดือนไปด้วย สุขใจทำหน้าที่เพื่อนำและบอกกับเพื่อนๆว่าจุจเดือนเป็นเพื่อนหนังสือ ชวนไปไหนก็ไม่เคยไปสักครั้งหนึ่ง และสุขใจจึงบอกกับเพื่อนๆอีกว่า จุจเดือนถึงแม้จะขยันกว่าตนแต่ก็ยังมีผลการเรียนที่แพ้ตนอยู่ดี

ในช่วงโมงเรียนครูประจำชั้นประกาศผลสอบกลางภาค ปรากฏว่าจุจเดือนได้คะแนนสูงสุดของห้อง แต่สุขใจไม่ติดอันดับ 1 ใน 5 เมื่อเลิกเรียนสุขใจนั่งเศร้าอยู่คนเดียวในห้อง จุจเดือนเดินผ่านมาเห็นจึงเข้ามาหาและพูดเตือนสติสุขใจว่า สุขใจเคยเรียนเก่งกว่าตน แต่ที่พลาดในครั้งนี้ก็เพราะสุขใจเอาใจใส่ในการเรียนวิชาต่างๆน้อยลง มีแต่เที่ยวเตร่สนุกสนานมากเกินไป อยากให้สุขใจทำตัวเหมือนที่ยังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จุจเดือนจึงได้คิดและเที่ยวเตร่ น้อยลงสนใจการเรียนมากขึ้น

ในห้องเรียนหลังจากสอบปลายภาคเสร็จแล้ว สุขใจพูดเปรียบกับจุจเดือนว่า " ผลการสอบปลายภาคเป็นอย่างไรบ้างก็ไม่รู้ ถ้าได้คะแนนไม่ดีและสอบเข้าเรียนต่อโรงเรียนสตรีที่มีชื่อเสียงไม่ได้ ตนจะต้องโดนคุณพ่อ-คุณแม่ดุด่า " ขณะนั้น ครูনারี เดินเข้ามาในห้องและประกาศผลการเรียนให้นักเรียนทราบ ปรากฏว่า จุจเดือนทำคะแนนได้เป็นอันดับหนึ่ง สุขใจได้เป็น

อันดับสอง และเด็กหญิงทั้งสองคนได้รับคัดเลือกเข้าเรียนต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงมากที่สุดโดยไม่ได้ผ่านการสอบคัดเลือก เพราะมีผลการเรียนที่ดีมาก ครูนาříจึงกล่าวชื่นชมเด็กหญิงทั้งสอง และยังพูดสอนนักเรียนเรียนคนอื่นๆให้ดูตัวอย่าง สุขใจที่รู้จักปรับปรุงการเรียนของตนเองผลการเรียน
จึงดีขึ้น

แผนการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 11

เรื่อง การปรับปรุงตนเองด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

เวลา 1 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักปรับปรุงตนเองในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย รู้จักคิดตามผลงานของคนที่ได้ทำไปแล้ว ถ้ายังไม่ดีก็ต้องพยายามปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

อุปกรณ์ เรื่องสั้น "เรื่องเฟื่องฟ้าเป็นเหตุ"

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ ครูทบทวนเรื่องก่อนๆ ไปครั้งที่แล้ว และ สนทนาซักถาม นักเรียนเกี่ยวกับการทำงานที่ได้รับมอบหมาย เช่น เมื่อนักเรียนทราบว่าผลงานของนักเรียนที่ได้ทำไปแล้วยังไม่ดีเท่าที่ควร นักเรียนควรจะทำอย่างไร
2. ขั้นสอน ครูอธิบายถึงวิธีการปรับปรุงตนเอง ด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย
3. ขั้นสรุป ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับการปรับปรุงตนเองด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย จากนั้นครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตจากการตอบคำถาม การมีส่วนร่วมในการอภิปราย การแสดงความคิดเห็น การซักถาม และ จากการสรุปของนักเรียน

เรื่องเล่า "เฟื่องฟ้าเป็นเหตุ"

คุณครูสุพจน์ได้มอบหมายให้ ค.ช.สาธิต ซึ่งเป็นหัวหน้าห้องของนักเรียนชั้นป.6/1 เป็นผู้ดูแล ต้นเฟื่องฟ้าหน้าระเบียงห้องเรียนของนักเรียน ปรากฏว่าต้นเฟื่องฟ้าที่ ค.ช.สาธิตดูแล ใบมันร่วงหมด คุณครูสุพจน์จึงได้สอบถาม ค.ช.สาธิตว่า "ทำอย่างไรต้นเฟื่องฟ้าถึงได้เป็นอย่างนั้น" ค.ช.สาธิตก็ตอบคุณครูว่า "ผมก็ดูแล รดน้ำต้นไม้ทุกวันใบมันก็ร่วง ผมไม่ทราบว่าจะทำอย่างไร" คุณครูสุพจน์จึงถามว่า "ต้นหญ้าเล็กๆที่ขึ้นอยู่รอบๆกระถางทำไมไม่ถอนทิ้งเสียบ้าง แล้วเธอเคยใส่ปุ๋ยพรวนดินบ้างหรือเปล่า" ค.ช.สาธิตจึงตอบคุณครูไปว่า "เปล่าครับ ผมรดน้ำอย่างเดียว" คุณครูสุพจน์จึงแนะนำ ค.ช.สาธิตว่า "ถ้าเธออยากจะให้ต้นไม้เจริญงอกงาม เธอก็ควรจะต้องหมั่นใส่ปุ๋ย พรวนดิน ไม้บ้างและควรรดน้ำวันเว้นวัน" วันต่อมา ค.ช.สาธิต 'ลงมือปรับปรุงวิธีการดูแลรักษาต้นไม้ด้วยวิธีการที่คุณครูสุพจน์แนะนำ ผลปรากฏว่า ต้นไม้ที่ ค.ช.สาธิตดูแลก็โตขึ้นใบไม้ที่เคยร่วงโรยก็กลับผลิดอก ผลิใบ สวยงามมาก ค.ช.สาธิตจึงได้รับคำชมเชยจากคุณครูสุพจน์ว่า รู้จักปรับปรุงผลงานของตนให้ดีขึ้นมาก และได้เสนอชื่อ ค.ช.สาธิต เข้ารับรางวัลในวันเด็กปีนี้ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่เด็กนักเรียนคนอื่นๆจะได้รู้จักปลูกต้นไม้ ดูแล เอาใจใส่ และ เป็นการอนุรักษ์ธรรมชาติอีกด้วย ท่านผู้อำนวยการกล่าวชมเชย ค.ช.สาธิต เขาจึงรู้สึกดีใจและภูมิใจมากและคิดที่จะปรับปรุงผลงานของตนอยู่เสมอให้ดียิ่งขึ้น

แผนการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 12

เรื่อง ปัจจุบันนิเทศ

เวลา 1 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถสรุปเนื้อหาของความรับผิดชอบด้านการเรียนได้
2. นักเรียนสามารถสรุปข้อคิดและสิ่งที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมในการสอนแบบปกติได้

วิธีดำเนินการ

1. ครูตั้งปัญหาให้นักเรียนช่วยกันตอบดังนี้
 - 1.1 พฤติกรรมที่แสดงว่าไม่มีความรับผิดชอบต่อการเรียนมีอะไรบ้าง
 - 1.2 บุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อเรียนของตน จะเกิดผลดีอย่างไรบ้าง
และถ้าไม่มีความรับผิดชอบต่อเรียนจะเกิดผลเสียอย่างไรบ้าง
2. นักเรียนช่วยกันสรุป พฤติกรรมของบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อเรียน
แล้วเขียนลงสมุดและครูสรุปเพิ่มเติม
3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้
4. ครูกล่าวทักทายนักเรียน และกล่าวปิดการทดลอง

การประเมินผล

สังเกตจากความสนใจในการตอบปัญหาของนักเรียน และสังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

ภาคผนวก ค

1. ตาราง 5 แสดงคำอธิบายจำแนกของแบบสอบถามความพึงพอใจด้านการเรียน
2. ตาราง 6 แสดงคะแนนความพึงพอใจด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง
3. ตาราง 7 แสดงคะแนนความพึงพอใจด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง
4. ตาราง 8 แสดงความแตกต่างของคะแนนความพึงพอใจด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

ตาราง 5 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียน

ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t
1	2.00	16	3.60
2	2.00	17	2.50
3	5.60	18	5.60
4	4.36	19	2.00
5	4.80	20	4.00
6	5.60	21	4.40
7	3.11	22	4.00
8	2.50	23	4.40
9	4.36	24	5.60
10	3.60	25	3.60
11	5.60	26	4.80
12	5.60	27	6.40
13	4.00	28	5.20
14	2.50	29	5.20
15	2.50		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ = 0.89

ตาราง 6 แสดงคะแนนความพึงพอใจด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง
ก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	ความพึงพอใจด้านการเรียน		ผลต่างของ ความพึงพอใจ ด้านการเรียน	อันดับ	R ⁻	R ⁺
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง				
1	11	24	13	7		+7
2	12	29	17	8		+8
3	13	25	12	6		+6
4	17	28	11	5		+5
5	18	27	9	4		+4
6	21	29	8	3		+3
7	23	28	5	2		+2
8	25	29	4	1		+1
Mdn	17.5	28.00	9.50			+36
Q.D	4.5	1.67	3.50			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

T=0**

ตาราง 7 แสดงคะแนนความพึงพอใจด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุม
ก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	ความพึงพอใจด้านการเรียน		ผลต่างของ ความพึงพอใจ ด้านการเรียน	อันดับ	R ⁻	R ⁺
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง				
1	8	14	6	5.5		+5.5
2	11	23	12	8		+8
3	16	20	4	4		+4
4	17	18	1	1		+1
5	19	22	3	2.5		+2.5
6	21	29	8	7		+7
7	23	29	6	5.5		+5.5
8	25	28	3	2.5		+2.5
Mdn	17.50	22.50	4.50			+36
Q.D	5.00	5.00	1.75			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

T=0**

ตาราง 8 แสดงผลต่างของคะแนนความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	กลุ่มทดลอง	อันดับ	กลุ่มควบคุม	อันดับ
1	13	15	6	7.5
2	17	16	12	13.5
3	12	13.5	4	4.5
4	11	12	1	1
5	9	11	3	2.5
6	8	9.5	8	9.5
7	5	6	6	7.5
8	4	4.5	3	2.5

$$\Sigma R_1 = 87.5$$

$$\Sigma R_2 = 48.5$$

$$U = 12.5^*$$

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวลักขณา โสภกา
เกิดวันที่	24 เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช 2507
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	240/2 หมู่ 5 ตำบล บางแพ อ.บางแพ จ.ราชบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 3
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบางมด (ตันเป่าวิทยาจารย์) เขตราชบุรีบูรณะ สังกัดกรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2525	เตรียมอุดมศึกษา (แผนกวิทยาศาสตร์) จากโรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2529	วิทยาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนวและการให้คำปรึกษา จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2537	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางมด (ตันเปาว์วิทยาคาร)
สังกัดกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

ลักขณา โสภกา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2537

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางมด (ต้นเป่าวิฑฒาคาร) สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรับผิดชอบด้านการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมาจำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ แบบสอบถามความรับผิดชอบด้านการเรียน โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง และโปรแกรมการสอนแบบปกติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบของ วิลคอกซัน (THE WILCOXON MATCHED PAIRS SIGNED RANKS TEST) และการทดสอบของ แมน-วิทนี (THE MANN-WHITNEY U TEST)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้น หลังจากได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง มีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีกว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

THE EFFECT OF GROUP COUNSELING BASED ON REALITY THERAPY ON
LEARNING RESPONSIBILITY OF PRATHOM SUKSA VI STUDENTS
OF BANGMOD SCHOOL (TAN PAO WITTAYAKARN)
UNDER BANGKOK METROPOLIS

AN ABSTRACT

BY

LUXKANA SOPA

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinvirot University

May 1994

The purpose of this experimental research was to study the effect of group counseling based on reality therapy on learning responsibility of prathom suksha VI students of Bangmod School (Tan Pao Wittayakarn) under Bangkok metropolitan of the academic year 1998.

The Sample was selected from Prathom Suksha VI Students who had scores on the learning responsibility questionnaires were lower than twenty-five percentile. The sixteen students were equally divided into an experimental group and a control group. The instruments were the learning responsibility Questionnaires , The group counselling based on reality therapy program and the conventional method program. The data was analyzed by the wilcoxon Matched pairs Signed - ranks Test and The Mann-Whitney U test.

The results were as follows :

1. The learning responsibility of students that exposed to group counselling based on reality therapy were significantly better than before the experiment at .01 level.
2. The learning responsibility of students that were taught by the conventional method were significantly better than before the experiment at .01 level

3. The learning responsibility of students That exposed to group counselling based on reality therapy were significantly better than those of the students whom were taught by the conventional method at .05 level